

О Б Щ И Н А В А Р Н А

П Л А Н

ЗА

ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ БЕДСТВИЯ

ПРОТОКОЛ ОТ ЗАСЕДАНИЕ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ВАРНА ЗА ПРИЕМАНЕ НА ПЛАНА
№1332-8/(36) от 11.08.2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

История на разпространените екземпляри от плана	стр. 3
История на направените промени в плана	стр. 3
Раздел I. Въведение	стр. 4
1. Основание за разработване на плана	
2. Цел на плана	
3. Задачи:	
4. Въвеждане на плана в действие	
5. Физикогеографска характеристика на Община Варна	
5.1. Териториално-административни граници на Община Варна	
5.2. Описание на релефа	
5.3. Хидрография	
5.4. Климатична характеристика на Община Варна	
5.5. Демографска характеристика на Община Варна	
Раздел II. ПРОФИЛ НА РИСКА	стр. 8
1. Характеристика на бедствията	
2. Оценка на риска Сценарии за проява на бедствия	
Раздел III. Превенция	стр. 28
1. Цел	
2. Основни компоненти	
2.1. Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия чрез превенция	
3. Мерки и дейности за превенция, с цел намаляване на рисковете от характерните за община Варна бедствия	
3.1. Повърхностни наводнения	
3.2. Силни бури, шквалове	
3.3. Снегонавявания, ниски температури, поледици	
3.4. Земетресения	
3.5. Свлачища, срутища	
3.6. Завишен радиационен фон	
3.7. Пожар – горски и в градски условия	
3.8. Разлив на опасни вещества	
3.9. Животинска епидемия	
3.10. Човешка епидемия	
3.11. Големи транспортни произшествия	
4. Източници на финансиране за изпълнение на мерките	
5. Връзка с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (НСНРБ) и планиращите документи	
Раздел IV. Готовност	стр. 31
1. Цел и основни компоненти на раздел „Готовност“	
2. Дейности свързани с готовността	
Раздел V. Реагиране	стр. 34
1. Цел	
2. Управление при бедствия	
3. Обявяване на бедствено положение	
4. Взаимодействие за реагиране между съставните части на ЕСС	
5. Описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране	
Раздел VI. Възстановяване и подпомагане	стр. 40
1. Цел	
2. Основни компоненти	
2.1. Оценки на първоначалните нужди и щетите	
2.2. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане	
4. Финансово осигуряване	
Раздел VII. Мониторинг и оценка	стр. 41
Раздел VIII. Приложения	стр. 41
Приложение 1 - ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ	стр. 41
Приложение 2 - ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ НАВОДНЕНИЕ	стр. 64

Приложение 3 - ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ПОВИШАВАНЕ НА РАДИАЦИОННИЯ ФОН	стр. 76
Приложение 4 - ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ СВЛАЧИЩА	стр.94
Приложение 5 - ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ПРИ ИНТЕНЗИВНИ СНЕГОВАЛЕЖИ, СИЛНИ ВЕТРОВЕ И НИСКИ ТЕМПЕРАТУРИ	стр. 104
Приложение 6 - ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИГОЛЕМИ И СЛОЖНИ ПОЖАРИ	стр. 116

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

стр.127

1. История на разпространените екземпляри от плана

Екз. №	организация/структура	представител	подпис
1	Областна управа Варна	Живко Лазаров	
2	Общински съвет Варна	Комисия Обществен ред	
3			
4			

забележка: Разпространения План е работен, след съгласуване и приемане ще бъде качен на страницата на Община Варна.

2. История на направените промени в плана.

Промяна №	Дата	Променена част, страница/и	Дата на изпращане	От кого е изпратен а

забележка: Промените в плана се извършват от началник отдел Дейности по защита на

РАЗДЕЛ I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за разработване на плана:

Планът е разработен на основание чл.9, ал. (1) и (2) от **ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ** (ДВ. Бр.102 от 19 Декември 2006 год., последно изм. и доп., бр. 97 от 5.12.2017 г., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) и Указанията на Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет на Република България

2. Цел на плана

Изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия на всички административни нива на управление в община Варна;

Създаване на оптимална организация по планиране действията на ръководство, координиране и взаимодействие между основните сили на Единната спасителна система (ЕСС) – РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна, ЦСМП – Варна, БЧК, общинските формирания и силите на юридическите лица и едноличните търговци привлечени за ликвидиране на последствията при бедствия.

Постигане на съгласуваност при провеждане на ефективни спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за спасяване живота и здравето на населението, имуществото, икономиката и околната среда при бедствия.

3. Задачи:

- анализ на бедствията, прогноза за вероятните последици от тях, заплахата за живота и здравето на населението и възможните щети по националното стопанство, държавната, общинска и частна собственост и околната среда;

- предварително планиране действията на общинското ръководство и Щаба за изпълнение на общинския план за защита на населението;

- предварително планиране за своевременно създаване на необходимата групировка от сили и средства за реагиране и извършване на спасителни и аварийно-възстановителни дейности.

4. Въвеждане на плана в действие

Планът се въвежда в действие със заповед на Кмета на Община Варна (чл. 49. (1) от ЗЗБ). При въвеждане на съответният план за защита при бедствия се обявява "Бедствено положение" за цялата или част от територията на Община Варна (Чл. 49. (2) от ЗЗБ) **Бедствено положение** е режим, който се въвежда в зоната на бедствието свързан с прилагането на мерки за определен период от време с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

5. Физикогеографска характеристика на Община Варна

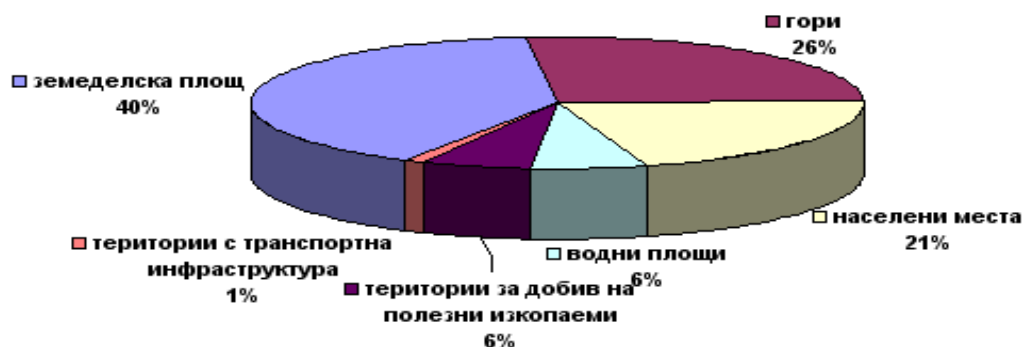
5.1. Териториално-административни граници на Община Варна

Община Варна се намира в Североизточна България. На изток граничи с Черно море, на запад достига до с.Езерово и гр.Аксаково, на север обхваща южната част на Франгенското плато и граничи със землищата на селата Въглен, Яребична и Кичево, на юг обхваща северната част на Момино плато до село Приселци.

Съседни общини са: на юг - Община Аврен, на север - Община Аксаково и на запад - Община Белослав.

Общата територия на Община Варна е 238, 33 кв.км. и заема 2,14% от тази на Република България.

Структура на територията

5.2. Описание на релефа

Община Варна има разчленен равнинен релеф и е със средна надморска височина 130 м. Релефът е разнообразен – от равнинен до хълмист, като на места е силно пресечен.

Най-ниската надморска височина е нивото на Черно море, а най-високата - на Франгенското плато (съгласно едромасщабните топографски карти) - 338 м и се намира източно от с. Каменар, Момино плато – 300 м.

5.3. Хидрография

През територията на Община Варна не преминават реки или сухи речни корита, но има канали, които може да се разделят на:

* ПЛАВАТЕЛНИ КАНАЛИ – 2 бр. на Варненското езеро:

- северен, с дължина – 4,1 км; ширина – 80 м; дълбочина – 15 м; дъно необлицовано; скорост на течението – 0,45 м/сек;

- южен, с дължина – 5 км.; ширина – 60 м; дълбочина – 15 м.; дъно – необлицовано; скорост на течението – 0,40 м/сек;

* ГРАДСКИ ВОДОСБОРНИ, ОХРАНИТЕЛНИ КАНАЛИ – 4 бр. с обща дължина – 18 км; средна ширина – 3,20 м; средна дълбочина – 1,30 м; стени и дъно – облицовани; средна скорост на течението – 2 м/сек.

* ДЕРЕТА – 36 с обща дължина – 31 040 м.

5.4. Климатична характеристика на Община Варна

Климат: Континентално-средиземноморски

Поради влиянието на морето върху климатичните условия във град Варна има хладна пролет, умерено топло лято, мека есен и зима. Влиянието на Черно море се изразява в по-ниските летни температури, по-високата относителна влажност на въздуха и характерна бризова циркулация, особено добре изразена през лятото.

Характеристики:

а/ средногодишна температура – 13,6⁰С за последните 4 години се е увеличила с 1,6 ⁰С;

- абсолютна максимална температура - 41,4 ⁰С;

- абсолютна минимална температура – 24,3 ⁰С;

б/ годишна сума на валежите – 474 л/м²;

в/ относителна влажност на въздуха - 74 %;

г/ средна облачност - 5-6 бала;

д/ видове валежи по дни:

– дъжд – средно 115-118 дни;

– сняг – средно 15-18 дни;

– градушка – средно 4-5 дни;

– снежна покривка – от месец ноември до месец март средно 7 см /максимална 50 см/.

5.5. Демографска характеристика на Община Варна

5.5.1. Списък на селищата в Община Варна

Селища в Община Варна са: гр.Варна, с.Звездица, с.Казашко, с.Каменар, с.Константиново и с. Тополи.

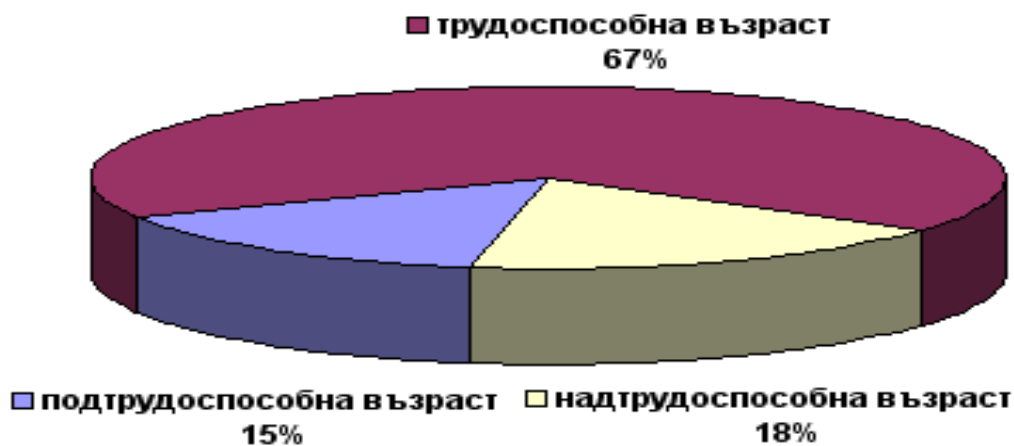
5.5.2. Численост на населението

Числеността на населението по настоящ адрес към 13.09.2022 год. в Община Варна е **377 951** жители, разпределено по постоянен адрес както следва:

- град Варна	- 368 490 души;
- район "Одесос"	- 88 259 души;
- район "Приморски"	- 113 353 души;
- район "Младост"	- 89 743 души;
- район "Вл.Варненчик"	- 47 232 души;
- район "Аспарухово"	- 28 299 души;
- с.Казашко	- 374 души;
- с.Звездица	- 1 114 души;
- с.Каменар	- 3 016 души;
- с.Тополи	- 3 050 души;
- с.Константиново	- 1 233 души.

Разпределено по възраст, населението в Община Варна е:

- в трудоспособна възраст – 67 %;
- над трудоспособна възраст – 18 %;
- под трудоспособна възраст – 15 %.

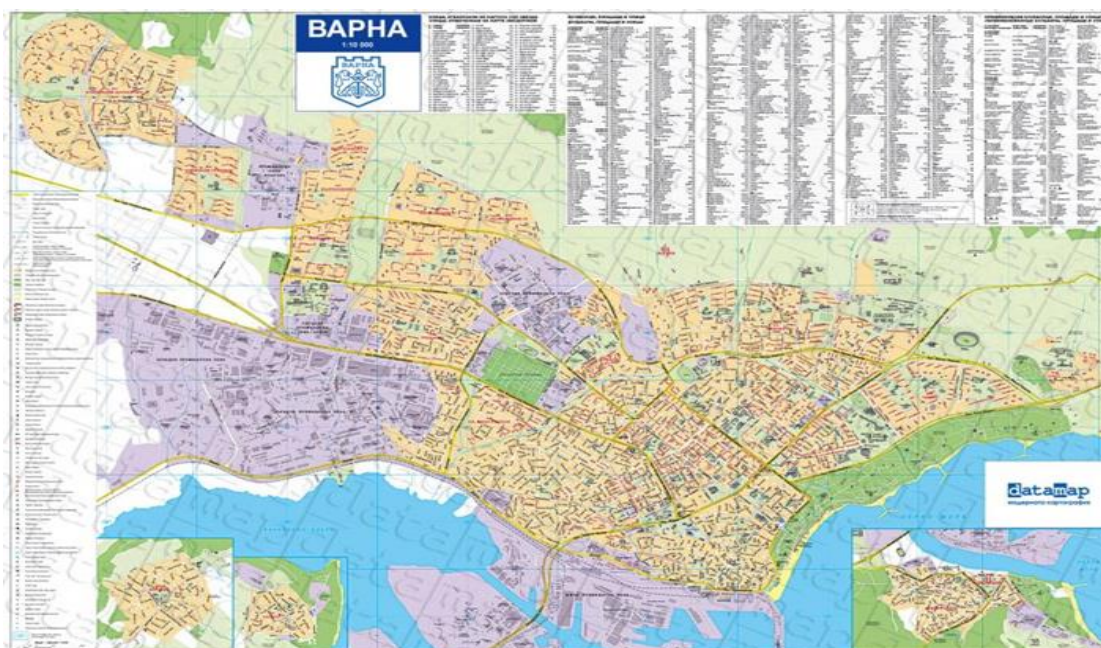
5.5.3. Гъстота на населението и категоризация на населените места
Гъстотата на населението в Община Варна е 1 283 души/ км².

Категоризация на населените места, съобразно чл.8 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ)

В съответствие с чл.8 от ЗЗБ, категоризацията на населените места на територията на Община Варна е следното:

- **гр. Варна** - от особена важност;
- **села** - четвърта група, населени места, с население под 10 000 души;
- **селищни образувания** - четвърта група, с население под 10 000 души.

Приложение: Географска карта на територията на Община Варна:

Планът е предназначен за:

- членовете на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия (ОБСНРБ), Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия (ЩИОБПЗБ) и ръководителите в общинската, районните и кметски администрации имащи отношение към намаляване на риска от бедствия и ликвидиране последиците от тях;
- местните структури и частите на Единната спасителна система и силите на юридическите лица и едноличните търговци, които имат отговорност, задължения и участват за изпълнение на плана за защита при бедствия (ПЗБ);
- информиране и запознаване на живущите и пребиваващите на територията на Община Варна с опасностите, рисковите и планираните мерки за защита при проява на бедствия.

Формирането и осъществяването на политиката на Община Варна в областта на защитата на населението се осъществява в изпълнение регламентирани в чл.65 от Закона за защита при бедствия, задължения на Кмета на общината. Тази политика се формира и от изпълнение на:

- Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия
- Общинската програма за намаляване на риска от бедствия (приета от ОБСНРБ)
- Общинския план за намаляване на риска от бедствия (разработван ежегодно в изпълнение на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия и приет от ОБСНРБ)

Планът за защита при бедствия се преразглежда и актуализира най-малко веднъж на 5 години, след приемането му, както и при промяна на нормативната уредба, свързана с изпълнението.

Планът за защита при бедствия може да се преразглежда по всяко време от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия, като при необходимост може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по нормативно установения ред.

Раздел II. ПРОФИЛ НА РИСКА

1. Характеристика на бедствията

Бедствие е значително нарушаване на нормалното функциониране на обществото, предизвикано от природни явления и/или от човешка дейност и водещо до негативни последици за живота или здравето на населението, имуществото, икономиката и за околната среда, предотвратяването, овладяването и преодоляването на което надхвърля капацитета на системата за обслужване на обичайните дейности по защита на обществото (ЗЗБ чл.2).

Възможните бедствия, които могат да се проявят на територията на Община Варна са:

- **земетресение** – представлява внезапно освобождаване на енергия в земната кора, при което за кратко време се генерират сеизмични вълни. Земетръсната опасност зависи от нивото на земетръсната активност, тоест от силата и честотата на възможни бъдещи земетресения;
- **наводнение** – временно заливане с вода на значителна част от сушата с нанасяне на тежки поръжения и разрушаване на жилища, стопански постройки, пътища и мостове и не рядко свързано с човешки жертви;
- **повишаване на радиационния фон**, вследствие на радиационна авария, трансграничен пренос на радиоактивни вещества и аварии с радиоактивни източници и материали;
- **активизиране на свлачища** – природно явление, при което се нарушава устойчивостта на големи земни маси и се създават предпоставки за придвижването им;
- **обилен снеговалеж, придружен с вятър, ниски температури**, предизвикващ снегонавявания и поледици;
- **пожари**, възникващи в паркове и залесени масиви, в горски и полски територии, в близост до застроени райони и населени места.

ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Земетресенията като бедствие представляват внезапно освобождаване на енергия в земната кора, при което за кратко време се генерират сеизмични вълни. Земетръсната опасност за дадена територия зависи от нивото на земетръсната активност, т.е. от силата и честотата на възможните бъдещи земетресенията.

За оценка на силата на земетресенията се използват две скали:

= **инструментална на Рихтер за определяне на магнитуда.**

= **макросеизмична (не инструментална) на Медведев-Шпонхоер-Карник (MSK-64) за определяне интензивността на земетресенията върху земната повърхност, използвана в България от 1965 г. съвпада с новата европейска макросеизмична скала (EMS-98).**

Скалата на Рихтер е скала за определяне и сравняване силата на земетресенията. Скалата на Рихтер показва енергията на земетресението или така наречен - **магнитуд**. Тя представлява десетобална логаритмична скала, получена от изчисление на десетичния логаритъм на общата хоризонтална амплитуда на най-голямото изместване от нулата на сеизмографа. Намаляването на амплитудата, когато сеизмометърът е на разстояние от земетръсния епицентър, се отчита при пресмятане на магнитуда.

Магнитудът (М) по Рихтер е величина, характеризираща отделената под формата на сеизмични вълни енергия при земетресение

Описание	Магнитуд по Рихтер	Ефект	Честота
Микро	По-малко от 2,0	Микроземетресения, не се усещат.	Около 8 000 на ден
Много слаби	2,0–2,9	Обикновено не се усещат, но се отчитат.	Около 1 000 на ден
Слаби	3,0–3,9	Често се усещат, но рядко причиняват щети.	Около 49 000 годишно
Леки	4,0–4,9	Усещат се трусове. Често причинява щети.	Около 6 200 годишно
Средни	5,0–5,9	Може да причини големи щети.	800 годишно
Силни	6,0–6,9	Нанасят сериозни щети в голям радиус.	120 годишно
Големи	7,0–7,9	Разрушителни в радиус около 100 км.	18 годишно
Много големи	8,0–8,9	Нанасят сериозни щети в радиус от стотици километри.	1 годишно
Изключително силни	9,0–9,9	Нанасят огромни щети в радиус от хиляди километри. Възможни са дори мащабни промени в релефа близо до епицентъра.	1 за 5-10 години
Глобална катастрофа	$\geq 10,0$	Напълно катастрофални за цели континенти и дори за целия свят.	Изключително рядка, 1 за хиляди години (неизвестна / може и невъзможно)

Скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник или MSK-64 е скала за измерването на интензитета на труса в района на земетресението е създадена през 1964 и е широкоизползвана в Европа. Ревизирана е през 1981, а през 1998 е заменена с Европейската макросеизмична скала (EMS-98). Различните степени на скалата са базирани на въздействието, което труса оказва на хората, сградите и ладшафта и подземните води. Скалата е представена като усъвършенстван модел на скалата на Меркали от Сергей Медведев в СССР, Вилхем Шпонхойер в ГДР и Вит Карник в Чехословакия.

Тъй като характеристиките на различните степени са сравнително субективни и силно зависими от обстоятелствата, често е възможно две земетресения с приблизително еднакви абсолютни характеристики като например магнитуд, дълбочина и скална основа, да причинят земетресения от различна степен, поради разлики в строителството. Степента на едно земетресение се определя от зоната с най-голяма степен, която почти винаги е около епицентъра. С отдалечаване от него се намалява и степента.

Интензивността (I) по макро сеизмичната скала МШК характеризира силата на въздействието на сеизмичните вълни върху земната повърхност.

Интензивността се дава в степени от I до XII и се определя въз основа на три групи признаци:

- усещанията на хората и въздействието върху заобикалящите ги предмети;
- въздействието върху различните типове сгради;
- въздействието върху природната среда (остатъчни деформации в почвата, изменение режима на плитките и дълбоките подземни води, изворите, свлачища, срутища и др.).

Скала на Медведев – Шпонхоер – Карник

Степен	Описание	Ефект върху хората	Ефект върху сградите	Геологически ефект
I	Микроземетресения	Не се усещат	—	—
II	Много леки	Усещат се случайно	—	—
III	Леки	Усещат се от чувствителни хора	—	—
IV	Умерени	Усещат се в затворено помещение	Прозорците вибрират	—
V	Сравнително силни	Усещат се на открито	Мазилката се напуква; леките мебели се местят; висящите предмети се клатят	—
VI	Силни	Предизвикват страх	Повреди по комините и зидарията	Изолирани пукнатини
VII	Много силни	Хората напускат жилищата си	Комините падат; сериозни повреди по леките постройки	Изолирани свличания
VIII	Разрушителни	Паника	Срутвания на леките постройки; повреди по напоителните канали	промени в дебита на минералните извори; срутвания на камъни
IX	Унищожителни	Обща паника	Сериозни повреди на нестандартните постройки; прекъсване на подземните водопроводи	Пукнатини; пясъчни измятия; големи свличания
X	Опустошителни	Повсеместна паника	Разрушения на тухлените постройки	Изкривявания на жп линиите; срутвания по речните брегове; формиране на нови езера
XI	Катастрофални	—	Малко постройки остават частично здрави	Широко разпространени дислокации; цунами
XII	Тотални	—	Наземните и подземни постройки са напълно разрушени	Геологически размествания: цунами

Причина за земетресенията са вътрешните земни сили.

Земетресенията възникват в земните ядра при бързото освобождаване на натрупаната там енергия. Обемът, където се освобождава енергията, се нарича земетръсно огнище. В земетръсното огнище настъпва разрушение на земната кора по една основна равнина на разкъсване, в резултат на което се формира земетръсния разлом. Образуването на разлом е типично за тектонските земетресения и при плитките земетресения разломът се наблюдава на земната повърхност. Неговата дълбочина може да достигне до 700 км. От земетръсното огнище се разпространяват различни по скорост земетръсни вълни, които разтърсват земната повърхност и се възприемат като трусове. Колкото по-голяма енергия се освобождава, толкова те са по-силни. Сеизмичните вълни са еластични вълни, които в реалната земна среда се разпространяват във вид на трептения. По характера на движението вълните се делят на :

- **надлъжни** / означават се с буква **P** – от **prima** – първа /. В надлъжната вълна движението е по посоката на разпространение на сеизмичния лъч. От тях настъпва редуващо се

компресиране и разтягане на земната кора. Скоростта на надлъжните вълни е най-голяма – от 5 до 13 км / сек., поради което те най-рано се регистрират от сеизмографите и първи се усещат от хората;

- **напречни** / означават се с буква **S** – от **sekonda** – втора / движението на земните частици е по посока, перпендикулярна на лъча. При тях се предизвиква змиеподобно огъване на средата. Скоростта на напречните вълни е от 3,5 до 7,5 км / сек. ;

- **повърхностни** / означават се с буква **L** – от **long** – дълги /елиптични движения на средата /. Повърхностните вълни са най – бавни и имат скорост до 3,5 км/ сек.

Огнището на земетресението представлява цялата зона на разрушение, в която има пукнатинообразуване в недрата на Земята.

Параметри на земетресението:

Хипоцентър – Мястото на възникване на земетресение под земята

Епицентър – проекцията на хипоцентъра на Земната повърхност т.е. **точката, лежаща на земната повърхност над хипоцентъра;**

Магнитуд – мярка на силата на земетресенията. Думата магнитуд произлиза от латинската дума „ **magnitudo**“, което означава величина;

Макросеизмична интензивност – мярка за земното движение, на конкретно място, базирана на ефектите върху хората, сградите и съоръженията и при много силни земетресения върху релефа.

Период на повтаряемост – средния интервал от време между две подобни събития на дадено място / или област /, например земетресения надвишаващи даден магнитуд, земни движения надвишаващи дадена стойност и др. Единица върху периода на повтаряемост е вероятността за поява на разглежданото събитие.

Обикновено земетресенията са съпроводени с бучене и светене.

Бученето представлява звук с ниска честота, близка до долната граница на чувствителност на човешкото ухо. Понякога този звук прилича на гръм или канонада от далечни оръдия или на шум на тежък транспорт. То възниква непосредствено при преминаване на еластичните вълни от Земята във въздуха. Обикновено **сеизмичното бучене се чува малко преди да се усети първия тряс.** При някои земетресения / с магнитуд над 6,0 / предадената сеизмична енергия във въздуха е толкова голяма, че може да бъде чут звук на няколко километра от огнището. / Вранча - 1977г. /.

Светенето се наблюдава във въздуха, близо до земната повърхност, най-вече над някои части в епицентралната област, малко преди, през време и след труса. При земетресение над 6,0 сеизмичното сияние може да се види на разстояние до 300 – 400 км. от епицентъра.

Причина за земетресенията са и вулканичните изригвания. Такива земетресения се проявяват само около самите вулкани.

Земетресението е бедствие при което разрушителният ефект се дължи на процесите, протичащи на земната повърхност в района на епицентъра и **се характеризира с:**

- сравнително дълъг период на повтаряемост на силните земетресения;
- не е установена цикличност;
- кратко трайност;
- засяга големи площи;
- изключително многообразни, неопределености заложили в самото явление с негативни директни последствия;
- голяма вероятност за вторични последствия;
- дори и слаби до умерено силни земетресения могат да доведат до кризи;
- споменът от последствията избледнява с времето;
- невъзможност за организирана реакция по време на бедствието;
- голям обем СНАВР за кратко време;
- дълъг възстановителен период.

Земетресението е комплексна катастрофа с изключително тежки последствия. Освен преките поражения - разрушения и изменения в релефа, не по-малко са и вторичните отрицателни ефекти, съпътстващи земния тряс или получени като негово следствие. Това са: пожари и взривове, вследствие повреди в електрозахранващи и газозахранващи инсталации; наводнения, вследствие на огромни водни вълни - от разрушаване на язовирни стени и други

хидротехнически съоръжения; епидемии, причинени от нарушения във водоснабдяването и канализацията; радиационна опасност при разрушаване в ядрено-енергетични обекти и други.

СЕИЗМИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Територията на България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като "втори ранг земетръсно-опасни участъци" по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страната сеизмогенни райони с очакван магнитуд до 8 по Рихтер (Приложение № 2) и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник.

На територията на страната се определят три вътрешни сеизмични района:

Североизточен – включва **Горнооряховската сеизмична зона** (очакван магнитуд по Рихтер до 7.5, интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник /МШК/), **Шабленска зона** (максимален магнитуд до 8-ма, интензивност до 9-та степен по Черноморското крайбрежие), **Дуловската зона** (максимален магнитуд 7.5, поради относително голямата дълбочина на огнището, максималното въздействие е с интензивност над 8-ма степен);

Средногорски – състои се от **Софийска зона** (максимален очакван магнитуд 6.5 – 7, интензивност около 9-та степен), **Маришка зона** (максимален магнитуд 7.5, интензивност до 10-та степен), **Тунджанска зона** (магнитуд до 6, интензивност в епицентъра до 9-та степен) и **Подбалканска зона** (магнитуд до 7.5 и епицентрална интензивност между 8-ма и 9-та степен);

Рило-Родопски – включва **Струмска зона** (максимален очакван магнитуд 8, интензивност над 9-та степен в епицентралната област), **Местенска и Западно-Родопска (Велинградска) зони** (във всяка от тях максимален магнитуд 6, съответно епицентрална интензивност около 8-ма степен).

По-долу са изброени някои от най-големите регистрирани земетресения с епицентър в България с магнитуд над 4.0.

Дата	Епицентър	Магнитуд
31 август 1859 г.	София	4.4
19 декември 1866 г.	София	4.4
31 март 1901 г.	Шабла, 10 – 20 km южно от нос Калиакра	7.2
4 април 1904 г.	долината на р. Струма	6.8 и 7.1
8 октомври 1905 г.	долината на р. Струма	6.4
15 февруари 1909 г.	Ямбол	5.9
14 юни 1913 г.	Горна Оряховица	6.4

Дата	Епицентър	Магнитуд
18 октомври 1917 г.	<u>София</u>	5.2
14 април 1928 г.	<u>Чирпан</u>	6.8
18 април 1928 г.	<u>Поповица и Гълъбово</u>	7.0
25 април 1928 г.	<u>Поповица и Гълъбово</u>	5.6
17 март 1942 г.	<u>Разград</u>	5.1
30 юни 1956 г.	<u>Шабла</u>	5.5
3 ноември 1977 г.	<u>Велинград</u>	5.3
21 февруари 1986 г. ^[4]	<u>Стражица</u>	5.1
7 декември 1986 г.	<u>Попово</u>	5.6
13 август 2001 г.	<u>Ямбол</u>	4.3
5 април 2002 г.	между <u>Пловдив</u> и <u>Асеновград</u>	4.0
29 април 2002 г.	в района на <u>Кюстендил</u>	4.0
17 декември 2003 г.	34 km западно от Варна	4.2
27 август 2004 г.	17 km западно от <u>Троян</u>	4.8
10 септември 2004 г.	селата <u>Труд</u> и <u>Калековец</u>	4.2
20 февруари 2006 г.	16 km североизточно от Кърджали	4.7
2 февруари 2007 г.	7 km източно от <u>Смолян</u>	4.3
15 април 2008 г.	5 km северозападно от <u>Трявна</u>	4.4
12 май 2008 г.	19 km северозападно от Попово	4.5
15 ноември 2008 г.	4 km югозападно от София	4.1
5 август 2009 г.	15 km източно от нос Калиакра в <u>Черно море</u>	4.9
21 август 2010 г.	27 km югоизточно от <u>Раднево</u>	4.3
7 октомври 2010 г.	30 km западно от Варна	4.5
22 май 2012 г.	9 km северно от Перник	5.6, 4.7 и 4.2
18 април 2016 г.	2 km югоизточно от Нова Загора.	4.3
22 май 2016 г.	5 km североизточно от Сандански	4.5
22 февруари 2018 г.	2 km североизточно от Асеновград	4.8

НАВОДНЕНИЕ

Наводнението е временно заливане с вода на значителна част от сушата с нанасяне на тежки поражения и разрушаване на жилища, стопански постройки, пътища и мостове и не рядко свързано с човешки жертви.

Наводненията са често срещани природни бедствия на територията на Република България. Те нанасят огромни щети, тъй като засягат населени райони, промишлени територии и продуктивни земеделски земи.

В съответствие с класификация за този вид бедствия за територията на страната са характерни следните видове наводнения:

- природни наводнения:
 - наводнения от речни разливи;
 - разрушаване на язовирни стени, диги или други хидротехнически съоръжения, стеснени и с намалена проводимост, затлачени речни русла, дерета и канали;
 - поройни наводнения;
 - наводнение, предизвикано от падане на обилни, поройни валежи – над 30 л/м² или при интензивно топене на снеговете и препълване на канализационната мрежа за повърхностни води;
- техногенни наводнения:
 - наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения;
 - наводнения, причинени от преднамерени действия

ОЦЕНКА НА РИСКА В СЛУЧАИ НА ВЪЗНИКВАНЕ НА НАВОДНЕНИЯ

Наводненията на територията на община Варна, може да бъдат поройни, когато интензивността на водообразуване при интензивни валежи наруши отточния модул на терените или действителния отточен модул на изградената канализационна система на територията на районите на града и населените места. Тогава се формират големи обеми вода, които като пълноводни потоци или във вид на порои, се стичат и запълват ниските части на кварталите и населените места. Поройните наводнения не са свързани с наличието на речна мрежа и могат да възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водният режим в нея.

Особено опасни са поройните наводнения за града и районите, където водонепропускливите, улични и тротоарни настилки създават условия за формиране на потоци с големи скорости на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата. Подобен ефект се получава и в деретата с голям наклон на дъното и скатове, където бързата концентрация на оттичащите се води от водосборните райони е в състояние да породи катастрофални водни потоци с малка трайност.

Много често, пълноводните потоци от интензивни дъждове се насочват по улиците, препълват канализацията за повърхностни води и водата излиза над нивото на бордюрите.

В такива случаи е възможно наводняване на отделни райони от територията на града и населените места. При такива обстоятелства се наводняват приземните етажи, вода нахлува в мазета, сутерени, подземни гаражи и други помещения, явяващи се под нивото на уличните платна.

Често пъти буйните водни потоци разрушават пътните и тротоарни платна, повдигат и изнасят асфалтовите и тротоарни настилки, извличат земни маси и с кал, тиня, инертни материали, строителни и битови отпадъци допълнително запушват канализационната мрежа за повърхностни води. Затлачват се кюнетата на деретата и каналите и се заприщват водостоците, при което се затруднява отвеждането на водата и тя излиза извън коритата като наводнява ниските територии на града.

В тази ситуация може да попадне част от централната част на град Варна, района заключен между бул. "Приморски", площад "Славейков", ул. "Девня", ул. "Г. Пиячевич", бул. "Вл. Варненчик", бул. "Мария Луиза", бул. "Цар Освободител", бул. "Първи май", ул. "Моряшка", улиците под бул. "Нарадни будители" и други участъци, където се явяват най-ниските точки от водосбора на градската територия.

Наводнения от този характер може да се случат през пролетта и есента, когато от листопада се запущат повечето от дъждоприемните шахти и оттоци и дъждовната вода не може да се поеме от канализационната система.

При такива случаи е възможно наводняването на някои от автомобилните и пешеходни подлези, което води до блокиране на транспорта, автомобилни задръствания от загаснали автомобили. Водните потоци изнасят земни маси и други инертни материали по пътищата, което затруднява или напълно възпрепятства движението и блокира трафика от превозни средства.

РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ И ДРУГИ АВАРИЙНИ СЪБИТИЯ С ВЪЗМОЖНИ РАДИАЦИОННИ ПОСЛЕДСТВИЯ ЗА НАСЕЛЕНИЕТО И ОКОЛНАТА СРЕДА

Радиоактивно замърсяване би могло да се получи при:

- авария в АЕЦ „Козлодуй“, съпроводена с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;
- трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“ Румъния или други обекти с ядрени и радиоактивни материали;
- инциденти със сухопътни, плавателни и летателни транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, кораби, самолети), превозващи радиоактивни материали;
 - откриване на безстопанствен източник на йонизиращи лъчения /ИЙЛ/;
 - превоз на радиоактивни отпадъци /РАО/ и /или ИЙЛ/;
 - използване на ядрени и радиоактивни материали за терористични цели, саботаж и др.;
 - умишлено радиоактивно замърсяване на публични места, питейни водоизточници, хранителни продукти и потребителска продукция;
 - при падане на сателит, захранван с ядрен реактор или с ядрени вещества и /или ИЙЛ/;
 - пожар на място с наличие на ИЙЛ.

Фактори, обуславящи радиационния риск за населението са :

- количество и радионуклеидния състав на изхвърлените в околното пространство радиоактивни вещества;
- метеорологичните условия по време на аварията;
- годишния сезон;

- разстояние до населените места и места на интензивно движение на хора и животни;
- характер на застрояване и плътност на заселване на населените места;
- метеорологични, хидрологични и почвени характеристики на територията;
- вид на земеделските култури и трайни насаждения;
- източници и организация на водоснабдяването на населението;
- начин на изхранване на населението.

Радиационни последствия при авария в АЕЦ „Козлодуй“

В АЕЦ „Козлодуй“ се експлоатират два реактора от типа ВВЕР-1000 (В-320). Други четири реактора от типа ВВЕР-440 (В-230) се поддържат в експлоатационно състояние „Е“, което означава извадено ядрено гориво от реакторите. На 1 и 2 блок не се съхранява отработено ядрено гориво, а на 3 и 4 блок отработеното ядрено гориво се съхранява само на долните стелажи в приреакторните басейни за съхранение на гориво. Останалото отработено ядрено гориво е транспортирано в хранилището за отработено гориво /ХОГ/.

Основен водоизточник за техническо водоснабдяване на централата са водите на р. Дунав, които посредством две брегови помпени станции с максимален дебит до 150 м³/сек и два открити канала (студен и топъл) с дължина 7,5 км се довеждат до площадката на АЕЦ „Козлодуй“ и се връщат обратно в реката.

При радиационна авария в някои от реакторите на АЕЦ „Козлодуй“ ще възникне сложна радиационна обстановка на площадката на централата и по следата на разпространение на радиоактивния облак. Ще се повиши радиоактивният фон и повърхностното замърсяване на голяма част от територията на страната. Ще се получи повсеместно радиационно замърсяване на територията от изхвърлените в атмосферата радионуклиди.

Националният План за защита на населението при авария в АЕЦ „Козлодуй“ приема за базова авария такава с инициращо събитие гилотинно скъсване на главен циркуляционен тръбопровод с двустранно изтичане на топлоносител от първи контур в херметичния обем. Резултиращата големина на скъсването е със сечение на изтичането, еквивалентно на D 850 мм и е между реактора и главна циркуляционна помпа /ГЦП/, близо до входния щуцер на реактора. В резултат на инициращото събитие налягането в първи контур и нивото в компенсатора на обема се понижават бързо като това води до сигнал за аварийна защита /АЗ/ на реактора. Допуска се загуба на външно електрозахранване в момента на скъсването, дизел генераторите не се задействат. Хидроакумулаторите започват да инжектират, когато налягането в първи контур се понижи под тяхното налягане. Определянето на максималните натоварвания от налягането върху стените на хермозоната се използва за анализ на радиоактивните изхвърляния към околната среда. От гледна точка на радиационната защита най-тежката авария е тази, при която има най-голямо изхвърляне на парна маса през мястото на скъсване, тъй като то води до най-голямото превишаване на налягането в хермозоната. Стига се до разтопяване на горивото. Изхвърлянето на маса и енергия от първи контур през мястото на скъсване, повишаване на налягането и температурата. През периода на превишаване на налягането в хермозоната радиоактивното съдържание от повредените топлоотделящи елементи се освобождава в херметичния обем на аварирания блок. За целите на сценария се допуска, че изхвърлената активност в херметичния обем се изхвърля изцяло навън в околната среда, като байпас на херметичния обем.

В резултат на изхвърляне на радионуклиди в околната среда при авария в ядрен реактор част от територията на страната може да бъде радиоактивно замърсена и може да се очаква замърсяване на урбанизирани територии, земеделски площи и гори в засегнатите райони.

Предвид особеностите на радиоактивното замърсяване, при преминаване на облак с радиоактивен прах, повишаване на радиационния фон може да се очаква по цялата територия на общината /паркове, гори, поля, водни площи и др./. Основните изотопи, определящи радиоактивното замърсяване и техния период на полуразпад се очаква да бъдат: йод 131 - 8 дни; барий - 12 дни; цирконий - 65 дни; цезий 134 - 2 год; стронций 90 - 28 год; цезий 137 - 30 год.

Радиационни последствия от трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“

АЕЦ „Черна вода“ в Румъния е въведена в експлоатация през 1996 г. с един реактор от типа „КАНДУ“. Това е канадски реактор и е най-разпространения тип от т.н. „Реактори с тежка вода под налягане“. Теплоотделящите елементи се състоят от таблетки от необогатен уран. Те са разположени хоризонтално в канали, изработени от циркониеви сплави. Тези канали са разположени в басейн, запълнен с тежка вода с ниски температури и налягане. Характерно за този тип реактори е, че като забавител се използва тежка вода под налягане, а като

топлоносител се използва обикновена или тежка вода под налягане. Теплоотделящите елементи могат да се подменят и при работещ реактор (възможни аварии в АЕЦ „Черна вода“ - Приложение № 18).

В момента на авария в зависимост от конкретните метеорологични условия, замърсяване може да се получи на част от територията на областите Силистра, Русе, Добрич и Варна като се има в предвид и възможното допълнително замърсяване с тритий.

ЗОНА

за неотложни защитни мерки на АЕЦ „Черна вода“ на територията на Република България (50 километрова зона)

населено място	население
с. Лозница, общ. Генерал Тошево, област Добрич	18
с. Росица, общ. Генерал Тошево, област Добрич	268
с. Поручик Кърджеево, общ. Крушари, област Добрич	22
с. Северняк, общ Крушари, област Добрич	121
ВСИЧКО:	429

Това налага вземането на специални мерки за осигуряване на радиационна защита на населението в случай на трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“:

- оповестява се населението за аварията и се разясняват мерките и поведението му при трансгранично радиоактивно замърсяване чрез оперативния дежурен на Оперативния център на ГД ПБЗН – МВР София, чрез ОЦ – на РД ПБЗН – Варна и чрез медиите;
- преминава се в режим на непрекъснато измерване на системите за радиационен контрол;
- привеждат се в готовност силите на ЕСС в област Варна;
- извършва се йодна профилактика (при необходимост);
- извършва се анализ на води, хранителни продукти, фуражи и др. в лабораториите по гама спектрометричен анализ.

Утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В тези случаи основното замърсяване ще бъде във водни басейни, подпочвени води и питейни водоизточници. Затова в такива условия при мониторинга на замърсяванията с радиоактивни вещества е необходимо да се следи за замърсявания с тритий.

В случаите на инциденти с транспортни средства, превозващи радиоактивни материали, може да се стигне до външно и вътрешно облъчване на лица от населението и персонала, ликвидиращ последствията.

В случаите, когато ядрени материали и радиоактивни вещества са с неизвестен произход, се приема, че рискът е висок и активността на източника е максималната, описана в Приложение № 18 на Плана. В този случай се работи по отделна процедура.

Ситуацията може да се усложни при наличието и на нерадиационни рискови фактори като пожар, експлозия, химически реагенти и други, които

СВЛАЧИЩА

Свлачището е природно явление, при което се нарушава устойчивостта на големи земни маси и се създават предпоставки за придвижването им. Причините за възникването на свлачища са свързани със силно пресечения релеф и други специфични геоложки дадености в определени райони.

Свлачищните процеси нямат внезапен характер и е възможно да бъдат регулирани с технически средства. Във времето те имат периоди на затихване и активизиране. След активизирането на свлачището може да се стигне до възникване на бедствена ситуация в определен район.

Елементи и класификация на свлачищата

Основните елементи на свлачищата са:

- повърхнина - повърхнината (повърхнините) на плъзгане, по която се свличат земните маси. Тя може да е най-различна в зависимост от типа на свлачището. При някои видове свлачища вместо повърхнина се формира слой (зона), в който настъпва разрушаването;

- дълбочина - разстоянието от горната повърхност на свлачището до повърхнината на плъзгане. Разстоянието се измерва перпендикулярно на горната повърхност на свлачището;
- тяло - целият обем на свличащите се земни маси;
- глава (вежда) - най-горната част на свлачищното тяло;
- пета (език) - най-долната част на свлачищното тяло;
- дължина - разстоянието от главата до петата на свлачищното тяло;
- широчина - най-голямото разстояние напречно на посоката на свлачището.

Според **НАРЕДБА № 12** от 3.07.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони (ДВ 68/2001г.), свлачищата се разделят в зависимост от:

1. геоложките и тектонските си характеристики:

- асеквентни - свлачища, образувани в еднородни почви;
- консеквентни - свлачища, при които свличането е по разделителните повърхнини между разнородни пластове, по прослойки със или без наличие на пукнатини;
- инсеквентни - свлачища, при които повърхнината на плъзгане пресича повърхнините на напластяване.

2. механизма на процесите:

○ делапсивни - свлачища, които се зараждат в долната част на склоновете, след което свлачищният процес постепенно се придвижва нагоре. Обикновено тези свлачища са предизвиквани от морска и речна абразия, ерозия от повърхностни води в петата на склоновете, пресичане на терени от пътища и железопътни линии, неправилна технология при планировка на терена, линейни изкопи за водопроводни и канализационни мрежи и др.

○ детрузивни - свлачища, които започват в горната част на склоновете, като свличащите се земни маси вследствие натиска отгоре образуват т. нар. "свлачищен купол". Най-често причините за възникване на детрузивни свлачища са: претоварване в горния край на откоса; преовлажняване в горния край на откоса, причинено от извори и водопроводни и канализационни съоръжения; натиск, който се упражнява при пропадането на лъсови почви (образуване на почвени клинове) и др.;

○ консистентни - свлачища, които възникват вследствие на преовлажняване и влошаване консистенцията на глинести почви, от които са изградени склоновете. Те са сравнително плитки, често повърхностни, вкл. при незначителни наклони на откосите;

○ срутища - внезапно нарушаване на устойчивостта на стръмни склонове от сравнително твърди почви или скали, което често се наблюдава по пукнатини. При срутища повърхнината на плъзгане обикновено е по-стръмна от 45 градуса.

○ пълзящи склонове - свлачища с движение на повърхността до 0,05 mm в денонощие.

3. дълбочината на повърхнината на плъзгане:

○ дълбоки - свлачища с криволинейна, нефиксирана повърхнина на плъзгане, която се образува на дълбочина от повърхността на терена, по-голяма от 4 m;

○ плитки - свлачища с дълбочина до 4 m;

○ повърхностни - свлачища, които са силно зависими от атмосферните води. При тях фиксираната повърхнина (плоскост) на плъзгане следва приблизително наклона на терена. Такива свлачища обикновено са от делапсивен или консеквентен тип.

Свлачищата са едни от основните неблагоприятни явления, които формират потенциална геодинамична опасност.

На територията на Република България към 31.12.2019 г. са регистрирани, по данни от поделенията на „ГЕОЗАЩИТА“, общо 2 180 бр. свлачища (в и извън регулация). От тях 847 бр. са активни; 1026 бр. са потенциално активни; 307 бр. са стабилизирани.

Свлачищите процеси не са равномерно разпределени по цялата територия на страната. Те са концентрирани в отделни области, характерни със специфичен геоложки и тектонски строеж. Могат да се отделят няколко региона от страната с по-висока концентрация на свлачищни явления. Такива са Дунавското крайбрежие, Черноморското крайбрежие, Предбалкана, Софийската, Пернишката котловина и др.

В областите разположени по Черноморското крайбрежие са регистрирани 299 бр. свлачища, което представлява 14 % от общия им брой в страната. Във Варненска и Добричка област 80 % от свлачищата са по крайбрежието. Значителна част от тях се активизират периодично вследствие като на природни фактори така и „на антропогентна“ намеса. Най-висок е процентът на активни свлачища във Варненска област – 46 бр. или 67 % от всички активни свлачища по Черноморското крайбрежие. Броят на стабилизирани свлачища по Черноморското крайбрежие е 88 бр., което е 29 % от всички стабилизирани свлачища в страната.

Характерно за Община Варна е, че на нейна територия са регистрирани 98 свлачищни района.

През последното десетилетие статистиката показва увеличаване броя на свлачищата, които имат негативни последици за населението, инфраструктурата и икономиката на страната.

4. Оценка на риска Сценарии за проява на бедствия

Риск от бедствие са потенциалните загуби при бедствие, които могат да възникнат за дадена общност, включващи живота, здравния статус, поминъка, активите и услугите, в определен период от време (§ 1. т13. на Допълнителни разпоредби от ЗЗБ)

Анализ и оценка на риска е определяне същността и размера на риска като функция на опасността, уязвимостта и вероятността (§ 1. т14. на Допълнителни разпоредби от ЗЗБ).

Оценката на риска е част от процеса на управление на риска и включва конкретни стъпки:

- идентификация и първоначално описание на риска;
- анализ и преценяване на риска.

Подходът за управлението на риска от бедствия, следва да се основава на принципите и методите в БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“ и БДС ISO 31010: „Управление на риска – методи за оценяване на риска“.

Сценарии за проява на бедствия.

Сценарий за повърхностно наводнение

Повърхностните наводнения могат да възникнат при обилни, интензивни и продължителни валежи като водните потоци се формират от големите водосборни райони по деретата, преминаващи през територията на община Варна.

При интензивни валежи се нарушава отточния модул на терените или действителния отточен модул на изградената канализационна система на територията на града и населените места. Могат да се формират големи обеми вода, които като пълноводни потоци или във вид на порои да се стекат и запълнят ниските части на кварталите и населените места. Повърхностните наводнения не са свързани с наличието на речна мрежа и могат да възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водният режим в нея.

Особено опасни са повърхностните наводнения за територията на община Варна, където водонепропускливите улични и тротоарни настилки създават условия за потоци с големи скорости на водата, бърза концентрация и много малки загуби от инфилтрация в почвата. Подобен ефект се получава и в деретата с голям наклон на дъното и скатовете, където бързата концентрация на оттичащите се води от водосборните райони е в състояние да породи катастрофални водни потоци с малка трайност.

При повърхностно наводняване е възможно:

- наводняване в отделни райони от територията на града и населените места;
- наводняват се приземните етажи, вода нахлува в мазета, сутерени и др. помещения, явяващи се под нивото на уличните платна;
- разрушават пътните и тротоарни платна, повдигат и изнасят асфалтовите и тротоарни настилки;
- извличат земни маси и с кал, тиня, инертни материали, строителни и битови отпадъци допълнително запушват канализационната мрежа за повърхностни води;
- затлачват се кюнетата на деретата и каналите и се заприщват водостоците, при което се затруднява отвеждането на водата и се предизвиква допълнително наводняване на територии;
- застрашено е населението, попадащо в наводнените зони

В резултат от обилни, интензивни и продължителни валежи по разгледания сценарий за възникване на повърхностно наводнение е възможно възникване на следната обстановка:

- паника, наранявания и загинали хора;
- частични и слаби разрушения по сградния фонд;
- част от населението да остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване на средства за живеене;
- разрушаване на водопроводи за питейни води;
- нарушаване на връзки на колекторите за отпадни води;
- разрушаване на елементи от електропреносната мрежа и прекъсване на електрозахранването;

- поражения по индустриални сгради и болнични заведения, намиращи се в наводнените райони;
- затрудняване оказването на първа помощ и осигуряване на медицински услуги на населението от нарушени комуникации;
- прекъсване на транспортната инфраструктура, поради пропадане, срутване, отнасяне на настилките от силата на водата, което ще затрудни доставката на стоки и услуги от първа необходимост;
- при създаване на сложна хигиенно-епидемиологична обстановка е възможно обявяване на карантинен период и необходимост от провеждане на дезинфекционни мероприятия.

Сценарии за силна буря и шквалове.

Разнообразният релеф, близостта до морето и рязката промяна на температурата, водят до проява на бури и шквалове, съпроводени със силни ветрове, които могат да предизвикат бедствени ситуации.

Шквалът е атмосферен феномен, характеризиращ се с рязко и голямо увеличение на скоростта на вятъра с продължителност от порядъка на минути, което отслабва доста внезапно. Шквалът е характерен за крайбрежните райони, често придружен с обилни валежи или гръмотевични бури.

Бурите са атмосферни явления, при които скоростта на вятъра достига от 17 до 25 м/сек. Когато вятъра достигне скорост над 33 м/сек се определят като опасни.

При проявата на тези природни явления възниква сложна обстановка изразяваща се в:

- сериозно се затруднява движението по пътищата, нарушава се транспортната инфраструктура поради пречупване на клони и дървета затварящи пътища;
- прекъсване на магистрални електропроводи;
- нанасяне щети по сгради и съоръжение;
- образуване на високи мощни вълни нанасящи поражения по брегови съоръжения и абразия по морския бряг;

В резултат от прояви на бури и шквалове по разгледания сценарий е възможно възникване на следната обстановка:

- нарушение по транспортната инфраструктура, поради паднали дървета, клони, прекъснати тролейбусни мрежи и др;
- затрудняване и забавяне доставката на стоки и услуги от първа необходимост;
- частични и слаби разрушения по сградния фонд;
- наранявания на хора и нанасяне щети по движимо имущество;
- свличане на земни маси по морския бряг и разрушаване на морска инфраструктура.

Сценарии за снегонавявания, ниски температури, поледици

За територията на Община Варна поради по мекия климат, заради влиянието на морето, не са характерни дълги снежни зимни периоди. Въпреки това има по няколко дни в периода декември – февруари когато след обилен снеговалеж и вятър се образуват снежни преспи по пътищата, поледици, обледяват се далекопроводи и открити съобщителни съоръжения.

Снежните бури и снегонавявания най-силно се изразяват в района на кв. „Вл.Варненчик“, с. Каменар, с. Константиново и с. Звездица.

При обилен снеговалеж, снегонавявания, ниски температури, поледици се създава усложнена обстановка при която:

- възможно е временно прекъсване на пътните връзки с някои от кварталите на гр.Варна и селата;
- сериозно да бъде затруднено движението по пътищата и прекъсване на връзката по Аспарухов мост;
- обледеняване и прекъсване на въздушната електропреносна мрежа;

Създаването на сложна зимна обстановка от обилен снеговалеж, снегонавявания, ниски температури и поледици е възможно:

- нарушени комуникации и транспорт;
- населени места остават с нарушено електроснабдяване;
- затруднен достъп до детски, учебни, социални и здравни заведения;
- затруднено задоволяване на населението с храни и услуги от първа необходимост;
- други.

Сценарии за земетресение

При земетресение от VI и VII степен по скалата на МШК много от паянтовите постройки в район „Младост“, около „Максуда“, ромската махала в кв.„Вл.Варненчик“ и в с.Каменар, около 15% от сградите в районите „Одесос“, „Приморски“ и селищата в община Варна ще бъдат частично разрушени и доведени до негодност за обитаване. Част от високоетажни сгради (4-5 и повече етажни) могат да получат пукнатини по стените и в основите, което също ще ги направи необитаеми. В резултат на раздвижването на земните пластове може да бъдат прекъснати проводите (вода, газ, електроенергийни проводни), да се разруши канализационната мрежа, да се появят широки пукнатини, „стъпала“, по уличната и пътна мрежа. Раздвижването на земните пластове може да активизира свлачищните процеси и да активизира свлачищата покрай брега и във вътрешността на района.

Земетресението като бедствие води до сериозни поражения като:

- нарушаване системите за управление за нормално функциониране на обекти от националното стопанство;
- пълни или частични разрушения;
- човешки жертви, затрупани хора;
- прекъсване на електро и водоснабдяването;
- взривове, пожари и огнища на заразяване с промишлени отровни вещества;
- нарушено движение на МПС и разрушения на инженерната инфраструктура;
- нарушаване на комуникационно - съобщителната система;
- създаване сложна пожарна обстановка;
- възникването на епидемии, психически стрес и паника сред населението;
- значителни загуби в животновъдството.

Последствия от земетресение

- 20 до 30% от сградите ще получат разрушения, което води до ограничаване ползването им;
- голяма част от населението /около 15%/ ще остане без подслон и се нуждае от настаняване и всестранно осигуряване;
- в част от промишлените предприятия и в отделни жилищни райони възникват взривове и пожари;
- липса на електрозахранване и водоснабдяване;
- извличане и спасяване на затрупани хора;
- необходимост от разкриване на пунктове за медицинска помощ за нуждаещи се и пострадали хора;
- разпознаване и погребване на жертвите;
- активизиране на свлачища;
- нарушаване на транспортната инфраструктура, предизвикани от разрушения на пътни съоръжения - /мостове, надлези, изкривявания на ж.п. линии и др./ - неизползваеми транспортни артерии;

Сценарии за свлачище, срутище

Свлачищата и срутванията са неблагоприятни геодинамични процеси, които нарушават нормалното функциониране на инфраструктурата, състоянието на поземления и сграден фонд, тяхната цялост и експлоатация. Те носят не само материален, но и социален риск, свързан със значителните последици от тях.

Най-висок е процентът на активните свлачища във Варненска област - 31 бр. или 56 % от всички активни свлачища по Черноморското крайбрежието. Броят на стабилизирани свлачища по Черноморското крайбрежието е 38, което е 18 % от всички стабилизирани в страната свлачища.

Характерно за Община Варна е, че на нейната територия са регистрирани над 60 свлачищни района. Повечето от тях са в покой, но в определени ситуации се активизират.

В резултат на свлачищни процеси е възможно създаване на следната обстановка:

- слаби, частични и пълни разрушения на сградния фонд в района на свлачището;
- човешки жертви и затрупани хора, нуждаещи се от спасяване;
- разрушаване на инфраструктурни обекти;
- прекъсване на въздушни и подземни електропроводи;
- разрушаване на водопроводи за питейна вода и газопроводи;
- унищожаване на колектори от битовата канализация;
- и др.

Последствия от свлачища и срутвания:

- възстановяване на повреден сграден фонд;
- извличане и спасяване на затрупани хора;
- необходимост от разкриване на пунктове за медицинска помощ за нуждаещи се и пострадали хора;
- устройване на временни пътища;
- възстановяване на разрушените комуникации;
- възстановяване на електро, водо и газоподаването.

Сценарий при завишен радиационен фон

Радиоактивно замърсяване на територията на община Варна би могло да възникне при следните случаи:

- авария в АЕЦ „Козлодуй“, съпроводена с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;
- трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“ Румъния или други обекти с ядрени и радиоактивни материали;
- инциденти със сухопътни, плавателни и летателни транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, кораби, самолети), превозващи радиоактивни материали;
- откриване на безстопанствен източник на йонизиращи лъчения /ИЙЛ/;
- превоз на радиоактивни отпадъци /РАО/ и /или ИЙЛ/;
- използване на ядрени и радиоактивни материали за терористични цели, саботажи и др.;
- умишлено радиоактивно замърсяване на публични места, питейни водоизточници, хранителни продукти и потребителска продукция;
- при падане на сателит захранван с ядрен реактор или с ядрени вещества и /или ИЙЛ/;
- пожар на място с наличие на ИЙЛ.

В случая приемаме, че инцидента или аварията се случва в гъсто населен район.

Определя се зона за сигурност на разстояние, на което измерената мощност на дозата е три пъти естествения радиационен фон и зона за контролиран достъп на разстояние, на което започва завишаване на измерената мощност на дозата.

В резултат на радиоактивното замърсяване е възможно:

- многократно превишаване на естествения радиационен фон;
- вътрешно облъчване от вдишваните радиоактивни аерозоли и външно (при радиоактивно замърсяване на неувредена и увредена кожа и дрехите) на населението;
- замърсяване на почвата, сградите, растителността, водата, въздуха и храните.

Създаването на обстановка на радиоактивно замърсяване налага:

- определяне границите на зоната с повишена радиоактивност;
- организиране извеждане на населението извън зоната с повишена радиоактивност;
- дозиметричен контрол на напускащото население и техника зоната за сигурност;
- организиране деконтаминация на засегнатия район;
- организиране и провеждане на защитни мерки, насочени главно към предотвратяване или намаляване външното и вътрешно облъчване на населението;
- усилен режим на радиационно наблюдение;
- мониторинг на замърсяванията.

Последствия:

- Социални последствия – брой заболяли – очаква се да има облъчени;
- Последствия за инфраструктурата – малко вероятни;
- Икономически загуби – очакват се загуби;
- Последствия за околната среда – очакват се щети и разходи за възстановяване.
- Прекъснати доставки на вода за промишлени, питейни и битови нужди.

Сценарии за пожари - горски и в градски условия

На територията на община Варна, пожари могат да възникнат в гористи местности и района на Национален парк „Златни пясъци“. Пожари могат да възникнат и в урбанизираните територии, жилищни квартали, вилни зони, селищни образувания и градските паркове. Пожарът може да бъде предизвикан от гръмотевични бури, умишлен или създаден при нарушаване на технологичната дисциплина в обектите.

В резултат на пожарите е възможно:

- засягане на големи горски и полски територии;

- разпространение в градски условия върху няколко жилищни сгради, движимо имущество и др.

Последствията от пожарите се характеризират с:

- нанасяне на икономически загуби – унищожаване на горски насаждения; унищожаване на жилищни сгради; унищожаване на домашно имущество; разрушаване на градски паркове;
- нанасяне на социални щети - унищожаване на домашно имущество; в някои случаи и човешки жертви;
- значителни екологични щети – унищожаване на дървесна растителност; животински видове; замърсяване на въздуха с вредни и отровни газове на горенето.

Сценарии за Разлив на опасни вещества

Най-често е възможен разлив на нефтопродукти или опасни вещества, транспортирани през територията на община Варна с различни видове транспорт – автомобилен, морски и железопътен.

При разлив на територията на община Варна е възможно:

- да се замърси голяма площ с опасни за живота и здравето на населението вещества;
- при изпаренията на опасните вещества могат да се отделят вредни газове, които да замърсят атмосферния въздух;
- при обезвреждане на големи разливи и при неблагоприятни атмосферни условия – дъжд, снеговалеж, част от опасните вещества ще замърсят почвата и чрез канализацията за повърхностни води ще попаднат и замърсят прилежащата морска акватория

Последствията от разливи се характеризират с:

- икономически загуби по ликвидиране последствията от разлива – използване на различни абсорбенти, включване на хора и техника и др.;
- екологични – замърсяване на въздуха, почвата и водите.

Сценарии за животинска епидемия

Епидемия е налице, когато нови случаи на определено заболяване, при определена популация и през определен период, значително надхвърлят обичайното и очакваното, и е налице масово разпространение на заболяването. Опасностите **за животинска епидемия** се определят от съществуващите производствено-икономически условия и структура на селското стопанство, географското разположение на община Варна, преминаването на важни пъти и ж.п. артерии, недостатъчният контрол на движението и търговията с живи животни и продукти от животински произход.

На територията на община Варна няма големи животински ферми и обекти, които да бъдат източници на разпространение на инфекциозни заболявания сред птици и животни.

Възникването на огнища на заразяване може да стане чрез внасяне на зараза отвън от територии, с намиращи се на тях болни животни и заразена околна среда, подложени на непосредствено въздействие на бактериални агенти, чрез физически контакти, вдишване на заразен въздух, употреба на заразени хранителни продукти и вода, ухапване от заразени насекоми, кърлежи или гризачи, а също и при установяване на контакт с болни животни или заразени предмети. Чрез въздушни маси заразата може да бъде пренесена от насекоми. Заразяване може да възникне и след наводнение или продължително засушаване. Не са изключени и терористични действия, като най-често се заразяват водоизточници, складови помещения, фуражи, земеделски площи и др.

Мероприятията по спиране на разпространението, профилактиката и лечението при животинска **епидемия** се организират и възлагат от Министерство на земеделието – Агенция за безопасност на храните.

Тежестта на последствията от животинска **епидемия**, в резултат на развили се епизотии на територията на община Варна, се изразява в социални последици за хора и в понасяне на значителни икономически загуби.

Сценарии за човешка епидемия

Епидемия - от старогръцки: еpi – над и demos – народ. Епидемията се отнася до локално разпространение, но ако излезе извън границите на страна и континент, се смята за пандемия.

Пандемията е проява на инфекциозно заболяване, което се разпространява сред населението на определен обширен географски регион, континент или по целия свят, като се заразяват много хора. Практически пандемията е вид всеобхватна епидемия, характеризираща се с появата на нов вирус или инфекциозен носител, срещу който човешката популация няма имунитет. Обикновено процентът на смъртност при пандемичните вълни е особено висок.

Най-често причинителят за епидемията е инфекциозен агент, така че става дума за инфекциозно заболяване. Епидемичният процес се характеризира с непрекъснато предаване на възбудителя на инфекцията между хората. За възникването му са необходими 3 фактора – източник на инфекциозния процес, механизми за предаване, възприемчиви към заболяването хора. В процеса на развитие на епидемиите влияят както процесите протичащи в природни условия, каквито са епизоотиите например, така и социални фактори – комунално благоустройство, битови условия, състояние на здравеопазването и др. В зависимост от характера на заболяването основните пътища на разпространение на инфекцията биват:

- хранителна или водна – дизентерия, тиф;
- въздушно-капкова – грип;
- трансмисивна – малария, тиф;
- контактна – СПИН, бяс.

В много от случаите на заболяване роля играят няколко от пътищата на предаване на инфекцията. От начина на проникването зависи и ходът на протичането на заболяването.

Планирането, организирането и изпълнението на мероприятията по ликвидиране на причините и ограничаване на разпространението на епидемията се извършва от министерство на здравеопазването. За община Варна мероприятията по ограничаване на разпространението на епидемията се организират от Регионална здравна инспекция – Варна.

Тежестта на последствията от човешките епидемии, в резултат на разпространение на инфекции, се изразява в социални последици за хората и в понасяне на значителни икономически загуби за организиране на профилактика и лечение на болелите.

Сценарии за големи транспортни произшествия

Като транспортна катастрофа се приема всяко произшествие с транспортно средство, или между две и повече транспортни средства, при което има материални щети. Транспортните катастрофи биват:

Пътна (шосейна) катастрофа - обикновено се отнася до катастрофи с леки и товарни автомобили, автобуси и други средства на градския транспорт (тролейбус, трамвай);

Железопътна катастрофа - отнася се до катастрофа на влак или с участие на влак, включително в метро;

Самолетна катастрофа;

Морска катастрофа – катастрофа на плавателно средство, включително от речния транспорт;

Транспортните произшествия са неизбежен и незаобиколим фактор в съвременния динамичен свят. Ефективното управление на риска от настъпване на транспортни произшествия е възможност за ограничаване последиците от тях. Това е и причината рискът да бъде изследван и да се предложат решения, с които да може да се въздейства непосредствено върху транспортните произшествия и вредите от тях. Те водят до огромни социални и икономически щети на обществото. В резултат на транспортните произшествия националната икономика всяка година търпи загуби в размер на над 2% от brutния вътрешен продукт. Това означава над един милиард и осемстотин милиона лева загуби на година. В никоя друга сфера на сигурността щетите не са толкова големи и последиците от тях толкова трайни. Заплахите за националната сигурност са несъизмерими спрямо останалите заплахи за страната.

Транспортните произшествия са изключително тежки за гражданите, за обществото, за икономиката и за страната като цяло. Те водят до:

- Човешки жертви;
- Увеличаване на преждевременната и обща смъртност;
- Увеличаване броя на инвалидите и невъзстановимо увреждане здравето;
- Загуба на работно време;
- Унищожаване или увреждане на материални активи;
- Допълнителни разходи за здравеопазване, социални грижи и застрахователи.

В резултат от големи транспортни произшествия могат да настъпят последствия като:

- Загуба на човешки животи;
- Унищожаване (увреждане) на скъпо струващи транспортни средства;
- Унищожаване на пътна инфраструктура и части от транспортните комуникации;

- Икономически загуби от унищожени стоки и нарушено предоставяне на услуги;
- Увеличаване средствата за възстановяване здравето и работоспособността на пострадалите;
- Значителни средства за изплащане на застраховки „Живот“ и имуществени застраховки.

Разработените сценарии, с посочените вредни последствия за всяка от опасностите, идентифицират областите съгласно списъка на възможните бедствия по Таблица 1; Оценка на риска:

Таблица 1

№		Анализиране на риска			Преценка на риска											Общ сбор
1	Идентифициране на опасностите	Вероятност	Последствия	Ниво на риск	Сериозност					Управляемост					Нарастване	
					Социални	Последствия за инфраструктурата	Икономически	Последствия за околната среда	Резултат	Превенция	Готовност	Реагиране	Възстановяване	Средно аритметична	Оценка на нивото	
2	Повърхностни и наводнения	малко вероятно	умерени	ниско	3	3	2	2	2,75	3	2	3	3	2,75	1	9,
3	Силни бури, шквалове	вероятно	незначителни	ниско	1	1	1	1	1,00	4	3	3	2	3,00	2	7,00
2	Снегонавявания, ниски температури, поледици	вероятно	малки	ниско	2	1	1	1	1,50	2	2	1	1	1,50	1	5,50
3	Земетресения	възможно	катастрофални	ниско	5	5	4	3	4,65	2	3	3	3	2,75	1	13,5
4	Свлачища, срутища	вероятно	малки	ниско	2	3	1	1	2,00	2	2	1	2	1,75	2	7,75
5	Завишен радиационен фон	възможно	умерени	ниско	3	1	1	1	2,00	2	3	1	1	1,75	1	6,75
6	Пожар горски и в градски условия	възможно	умерени	ниско	3	2	1	2	2,35	2	1	1	3	1,75	2	9,25
7	Разлив на опасни Вещества	вероятно	малки	ниско	2	1	1	1	1,50	2	2	1	2	1,75	2	6,75
8	Животинска епидемия	много рядко	малки	ниско	2	1	2	1	1,65	1	1	2	2	1,50	1	5,80
9	Човешка епидемия	много рядко	умерени	ниско	3	1	1	1	2,00	1	1	1	2	1,25	1	6,25
10	Големи транспортни															

	Произшестви я															
1 1	- автомобилен транспорт	вероятно	малки	умерено	2	2	1	1	1,75	2	2	1	2	1,75	2	7,25
1 2	- въздушен транспорт	малко вероятно	умерени	ниско	3	3	1	1	2,50	1	1	1	2	1,25	1	7,25
2	- железопътен транспорт	възможно	умерени	ниско	3	3	1	1	2,50	2	2	1	2	1,75	1	7,25
3	- воден транспорт	възможно	умерени	ниско	3	1	1	1	2,00	1	2	1	2	2,00	1	7,00

Таблица 2. Рискове и области на вредните последствия

Източник на риск	Области на вредните последствия			
Опасности	Социални последствия (C)	Последствия за инфра- структурата (И)	Икономически загуби (З)	Последствия за околната среда (О)
Повърхностни наводнения	*	*	*	*
Силни бури, шквалове	*	*	*	
Снегонавявания, ниски температури, поледици		*	*	
Земетресения	*	*	*	*
Свлачища, срутища		*	*	*
Завишен радиационен фон			*	*
Пожар – горски и в градски условия			*	*
Разлив на опасни вещества			*	*
Животинска епидемия	*		*	
Човешка епидемия	*		*	
Големи транспортни произшествия				
- автомобилен транспорт	*	*	*	*
- въздушен транспорт	*		*	*
- железопътен транспорт	*	*	*	*
- воден транспорт	*		*	*

Качествен анализ на рисковете на територията на Община Варна

Анализът на риска има за цел да раздели приемливите рискове от значителните рискове. Той включва разглеждане на източниците на рискове, последствията от тях и вероятността за възникване на тези последствия.

Критерии на последствията

Таблица 3. Критерии на последствията

Ниво	Описание	Детайлно описание
1	Незначителни	Няма ранени, малко или никакви щети, малки финансови загуби.
2	Малки	Необходимост от оказване на първа помощ, малки щети по сградите, средни финансови загуби.
3	Умерени	Необходимост от медицинско лечение на пострадалите, умерени щети по сгради и по инфраструктурата, високи финансови загуби.
4	Големи	Значителни наранявания, високо ниво на щети по сгради и инфраструктура, големи финансови загуби.
5	Катастрофални	Смъртни случаи, повечето сгради и инфраструктура са сериозно повредени, огромни финансови загуби.

Таблица 4. Критерии за вероятност

За представяне на качествената оценка на риска използваме матрица за анализ на риска, определена от два фактора: вероятност и последствия (Таблица 5).

Качествената матрица за анализ на риска е получена от комбинацията на Таблица 3 и 4. Нивата на риск в матрицата са модификация на матрицата на риска в БДС ISO 31010: „Управление на риска – методи за оценяване на риска“.

Ниво	Описание	Детайлно описание	Индикативен среден период на повторемост	Индикатив на честота
A	Много вероятно	Очаква се да възникне в повечето случаи. (Много документирані събития и доказателствени факти)	≤ 1 година	Един или повече пъти в годината
B	Вероятно	Вероятно е да възникне в повечето случаи. (Много документирані събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Голяма възможност, причина или условие за възникване.)	≤ 10 години	Един или повече пъти на 10 години
C	Възможно	Може да възникне в даден момент (Малък брой документирані събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Малка възможност, причина или условия за възникване)	≤ 100 години	Един или повече пъти на 100 години
D	Малко вероятно	Може би ще възникне в даден момент. (Много малко документирані събития или доказателствени факти; няколко случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Много малка възможност, причина или условия за възникване.)	≤ 1000 години	Един или повече пъти на 1000 години
E	Много рядко	Може да се случи само при изключителни обстоятелства. (Няма документирані събития или други доказателствени факти; Няма случвали се събития в други съпоставими области/общини/територии. Изключително малка възможност, причина или условия за възникване.)	> 1000 години	По-малко от един път на 1000 години

Таблица 5. Качествената матрица за анализ на риска

Вероятност	Последствия				
	1 Незначителни	2 Малки	3 Умерени	4 Големи	5 Катастрофални
А – Много вероятно	Умерено	Умерено	Високо	Екстремно	Екстремно
В – Вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Високо	Екстремно
С – Възможно	Ниско	Умерено	Умерено	Високо	Високо
Д – Малко вероятно	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено	Умерено
Е – Много рядко	Ниско	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено

Таблица 6. Качествен анализ на рисковете и класификация.

Източник на риск	Критерии за вероятност, (Ниво - описание)	Критерии за последствията, (Ниво - описание)	Качествена оценка на риска, (Ниво)
Повърхностни наводнения	Д – Малко вероятно	3 - Умерени	Умерено
Силни бури, шквалове	В - Вероятно	1 – Ниско	Високо
Снегонавявания, ниски температури, поледици	В - Вероятно	2 - Умерено	Високо
Земетресения	С - Възможно	5 - Високо	Ниско
Свлачища, срутища	В - Вероятно	2 - Умерено	Ниско
Завишен радиационен фон	С - Възможно	2 - Умерено	Умерено
Пожар – горски и в градски условия	С - Възможно	3 - Умерени	Умерено
Разлив на опасни вещества	В - Вероятно	1 – Ниско	Умерено
Животинска епидемия	Е – Много рядко	1 – Ниско	Умерено
Човешка епидемия	Е – Много рядко	1 – Ниско	Умерено
Големи транспортни произшествия			
- автомобилен транспорт	В - Вероятно	2 - Умерено	Високо
- въздушен транспорт	Д – Малко вероятно	3 - Умерено	Умерено
- железопътен транспорт	С - Възможно	3 - Умерено	Високо
- воден транспорт	С - Възможно	3 - Умерено	Умерено

Преценяването на риска осигурява полезен начин за определяне на приоритетите за значимите рискове при разработване на общинския План за защита на населението при бедствия.

Приоритизирането на рисковете за община Варна е представено в Таблица 2, като е използван примерния шаблон за оценка на риска от „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановите за защита при бедствия“ на Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет.

Таблица 7.

№ по ред	Опасности	Общ сбор от оценка на риска
1	Повърхностни наводнения	9,25
2	Силни бури, шквалове	7,00
3	Снегонавявания, ниски температури, поледици	5,50
4	Земетресения	13,5
5	Свлачища, срутища	7,75
6	Завишен радиационен фон	6,75
7	Пожар – горски и в градски условия	9,25
8	Разлив на опасни вещества	6,75
9	Животинска епидемия	5,80
10	Човешка епидемия	6,25
11	Големи транспортни произшествия	
	- автомобилен транспорт	7,25
	- въздушен транспорт	7,25
	- железопътен транспорт	7,25
	- воден транспорт	7,00

В таблица 7 са представени получените числови стойности* за опасностите, идентифицирани на територията на община Варна в процеса на „преценяване на риска“ по критериите „Сериозност“, „Управляемост“ и „Нарастване“.

* - Методиката за определяне на числовите стойности за видовите опасности е посочена в Указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия на Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет на Република България

Раздел III. ПРЕВЕНЦИЯ

1. Цел - да се представи рамката и посочат насоките за работа, структурата, ролята и отговорностите Приложение за дългосрочно намаляване на риска от бедствия (определени в раздел ПРОФИЛ НА РИСКА), които касаят територията на Община Варна и са от значение за работата на ОБСНРБ.

2. Основни компоненти

Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия чрез превенция:

- специфичност – дейностите по изпълнение на мерките, определени в раздела са насочени към конкретна област;
- измеримост – резултатите от изпълнението на дейностите може да бъде количествено измерен;
- отговорност – ясно определени отговорни звена, институции и длъжностни лица за изпълнението на дейностите;
- реалистичност – резултатите от изпълнението на дейностите следва да са постижими с наличните ресурси в Община Варна;
- времева обвързаност – ясно е посочено кога ще бъдат изпълнени дейностите;
- наблюдение и контрол по изпълнението на дейностите за намаляване на риска от бедствия.

3. Мерки и дейности за превенция, с цел намаляване на рисковете от характерните за община Варна бедствия

3.1. Повърхностни наводнения

Прилагането на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природни наводнения се провеждат в съответствие с Плана за управление на риска от наводнения (2016-2021) за районите с риск от наводнения, съгласно извършеното картографиране по реда на Глава девета „Защита от вредното въздействие на водите“ от Закона на водите (Обн. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г.):

- документиране на събитията и оценка на щетите от наводненията;

- ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на охранителните и отводнителни канали и дерета на територията на Община Варна;
- следене на ежедневен хидрометеорологичен бюлетин на НИМХ – филиал Варна и разпространяване на предупреждения при опасност от наводнения в районите и населените места;
- обучение на населението за поведение и действие при наводнения
- поддържане в готовността за изпълнение на плана за защита при бедствия, включително при наводнения;
- информиране и осигуряване на широк достъп до информация на населението чрез използването на съвременни способи и технологии за разпространяване на информация;
- подобряване на координацията и сътрудничеството между силите от единната спасителна система и общинската администрация за своєвременна реакция и действия;
- регулярно актуализиране на плана за защита при наводнения;
- създаване на система за ранно предупреждение за покачване нивото на водите на територията на община Варна и съвместяването и с Националната система за ранно предупреждение и оповестяване
- сътрудничество с компетентните органи за управление на риска от наводнения на областно ниво

3.2. Силни бури, шквалове:

- следене на хидрометеорологичен бюлетин при предупреждение;
- обучение на населението за поведение и действие при силни бури и шквалове;
- информиране и осигуряване на широк достъп до информация на населението за силни бури и шквалове;

3.3. Снегонавявания, ниски температури, поледици:

- ежегодно актуализиране на Плана за защита при бедствия - част IV – „Интензивни снеговалежи, силни ветрове и ниски температури“
- сключване на договори за зимно поддържане на улиците и пътищата на територията на община Варна
- поддържане на инфраструктурата на община Варна при зимни условия;
- организиране подготовката на администрацията, учебни, здравни, социални и здравни заведения, транспортни фирми и осигуряване със стоки и услуги от първа необходимост през зимния период;
- следене на метеорологичен бюлетин и навремеено предупреждение на населението за усложняване на метеорологичната обстановка.

3.4. Земетресение

- спазване изискването на Наредба № РД-02-20-2 / 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони (Обн. ДВ. бр.13 от 14 Февруари 2012 г.), проектирането на сгради, съоръжения, комуникации и други обекти да се осъществява със съответния сеизмичен коефициент (Кс) за територията на община Варна;
- включване в подробния устройствен план на община Варна на застрашените райони, съгласно картите за сеизмичен риск (след изготвянето им по реда на Наредбата за условията, реда и органите за извършване на анализ, оценка и картографиране на рисковете от бедствия (Обн. ДВ. бр. 84 от 2 ноември 2012 г.);
- подготовка на населението за реагиране при земетресение - организира се от Кмета на община Варна чрез предоставяне на информация по подходящ начин чрез поддържане на информация на интернет страницата на община Варна за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните мерки, съгласно изискването на чл. 17 от Закона за защита при бедствия (Обн. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г.)
- обучение в системата на предучилищното и училищното образование и в системата на висшето образование, съгласно изискването на чл. 16 от Закона за защита при бедствия;
- подготовка на съставните части на единната спасителна система чрез провеждане на тренировки и учения.

3.5. Свлачища, срутища

- провеждане на непрекъснати наблюдения на свлачищни явления, водене на регистър и паспортизация на свлачищата;
- изследване, анализ и оценка на свлачищния риск и райониране на потенциалните свлачищни терени на територията на община Варна;
- периодични огледи, съвместно с „Геоозита“ ЕООД – Варна, на терените на регистрираните свлачища и за морската абразия и ерозия на територията на община Варна;
- строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при териториално-устройственото планиране, инвестиционното проектиране, изпълнението и

експлоатацията на строежите;

- предложения за промяна на нормативната база за строителство в наклонени терени и такива, които са предразположени към развитие или активизиране на свлачищните, срутищни и други гравитационни геодинамични явления и процеси;

- обучение и практическа подготовка на местните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението за реакция и предприемане на адекватни мерки при проява на свлачища и срутища.

3.6. Завишен радиационен фон следствие на авария в АЕЦ и авария с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ):

- познаване на опасността от страна на компетентните органи и населението;
- обучение на населението за действие при повишена радиация;
- познаване на външния аварийен план на АЕЦ „Козлодуй“, разработен съгласно изискването на Глава осма „Аварийно планиране и аварийна готовност“ от Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ)(Обн. ДВ. бр. 63 от 28 Юни 2002 г.);
- поддържане на актуални аварийни планове на обектите, работещи с ИЙЛ, разработени съгласно изискването на Глава осма „Аварийно планиране и аварийна готовност“ от ЗБИЯЕ;
- поддържане на плана за защита при ядрена или радиационна авария в АЕЦ като Приложение към общинския план за защита при бедствия;
- провеждане тренировки на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствие;
- организиране на мониторинг за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон на територията на община Варна.

3.7. Пожар – горски и в градски условия

- провеждане на кампании за пожарна безопасност в горските територии и земеделските земи;
- информационно-разяснителна дейност чрез използване на подходящи средства;
- спазване на изискванията за пожарна безопасност във въведени в експлоатация сгради;
- обучение и подготовка на населението за реакция и действия при битови, горски и полски пожари

3.8. Разлив на опасни вещества

- поддържане на актуални аварийни планове на обекти с висок и нисък рисков потенциал по ЗООС и чл. 35 от ЗЗБ;
- контрол на обекти, работещи и съхраняващи опасни вещества по ЗООС и ЗЗБ;
- обучение, тренировки и учения на служители, работещи в обекти, съхраняващи/използващи опасни вещества.

3.9. Животинска епидемия /мероприятията за защита се планират и организират на национално ниво/

3.10. Човешка епидемия /мероприятията за защита се планират и организират на национално ниво/

3.11. Големи транспортни произшествия - автомобилен транспорт; въздушен транспорт; железопътен транспорт; воден транспорт

- подобряване на пътната и ж.п. инфраструктура;
- въвеждане на видеонаблюдение за контрол на трафика;
- усъвършенстване Генералния план за организация на движението в община Варна;
- провеждане на кампании за безопасност на движението;
- обучение и подготовка на населението за реакция и поведение при транспортни катастрофи;

За изпълнение на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия на общинско ниво да се разработи общинска програма за намаляване на риска от бедствия.

Ежегодно да се разработва План за изпълнение на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия включващ дейности за изпълнение на мерките, определени в раздела, бюджет, срок за реализация, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и отговорни структури.

4. Източници на финансиране за изпълнение на мерките

- ✓ Държавен бюджет
- ✓ Общински бюджет
- ✓ Финансиране на превантивни дейности и дейности по подготовка за реагиране от общинската програма за намаляване на риска от бедствия по реда на Правилника за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет

- ✓ Използване на възможностите на застраховането
- ✓ Използване на европейски структурни и инвестиционни фондове

5. Връзка с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (НСНРБ) и планиращите документи

Изпълнението на определените мерки в раздела „Превенция“ са насочени към изпълнение на стратегически цели на НСНРБ и целите на общинската програма за намаляване на риска:

- постигане ниво на устойчивост в подготовката и готовността на населението на Община Варна за реакция и действия при бедствия;
- развитие капацитета на ръководния състав и служителите от администрацията за идентифициране и оценка рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението;
- осигуряване на съгласуваност при провеждане на политиките за развитие на Община Варна и адаптирането им към атмосферните промени за намаляване на риска от бедствия;
- осигуряване устойчиво финансиране на мероприятията по защитата на населението при бедствия.

За изпълнение на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия на общинско ниво е разработена Програма за намаляване на риска от бедствия за Община Варна.

Раздел IV. ГОТОВНОСТ

1. Цел и основни компоненти на раздел „Готовност“.

Цел на раздел Готовност е да се посочи степента на готовността на съставните части на ЕСС и готовността на населението за реагиране и предприемане на мерки за ликвидирането на последствията от случващи се или случили се бедствия на територията на Община Варна.

"Готовност" са знанията и способностите на държавни структури, организации, общности и хора, които спомагат за предвиждането, реагирането и ликвидирането на последствията от вероятни, неизбежни, случващи се или случили се бедствия, постигнати в резултат на предварително предприети действия (§ 1. т.25 от Допълнителни разпоредби на ЗЗБ).

Основни компоненти:

- нива на готовност на съставните части на ЕСС;
- готовността на населението;
- специфика на района на бедствие;
- планиране, обучение и тренировки на съставните части на ЕСС и населението;

Готовност на съставните части на ЕСС

Съгласно чл. 20 от ЗЗБ Единната спасителна система включва структури на министерства и ведомства, общини, търговски дружества и еднолични търговци; центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения, юридически лица с нестопанска цел, включително доброволни формирования (по чл. 41 от ЗЗБ) и въоръжените сили.

Основни съставни части на единната спасителна система са Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, областните дирекции на МВР, Българския Червен кръст и центровете за спешна медицинска помощ (чл.22 от ЗЗБ).

Основните съставни части на единната спасителна система осигуряват непрекъсната готовност за приемане на съобщения при възникване на бедствия, тяхната оценка и незабавни действия.

Готовността на съставните части на ЕСС за реакция при бедствия фокусира готовността на ръководния състав (общинска и районни администрации), териториалните поделения на основните части на ЕСС, лечебни и здравни заведения, неправителствени организации и т.н. За ефективното планирането на готовността на общинско ниво, в процеса на управление на риска от бедствия са включени всички заинтересовани страни (местните власти, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт).

Екипи в **постоянна** готовност за реакция поддържат РД ПБЗН - Варна, ОД на МВР - Варна, Център за спешна медицинска помощ – Варна.

Във **висока степен** на готовност са екипи на БЧК, на здравните заведения и дружества доставчици на основни услуги /ВиК Варна – ООД, Енерго-Про-Мрежи АД, ВТК ЕАД, газопреносните дружества и др./.

Готовност на населението

Готовността на населението се постига с провеждане на обучение за реакция, поведение и действия с прилагане на разнообразни форми. Обучението на населението от всички категории

се регламентира от 33Б (чл.14, 16 и 17)

Въз основа на получените резултати за „Готовност“ в раздел II „Профил на риска“ са показани нивата на готовност в Таблица 8.

Таблица 8. Нива на готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението.

Опасности	Текущо ниво на готовност на съставните части на ЕСС	Текущо ниво на готовност на населението
Повърхностни наводнения	средно	средно
Силни бури, шквалове	средно	средно
Снегонавявания, ниски температури, поледици	средно	средно
Земетресения	средно	средно
Свлачища, срутища	високо	средно
Завишен радиационен фон	средно	ниско
Пожар – горски и в градски условия	високо	средно
Разлив на опасни вещества	високо	ниско
Животинска епидемия	средно	средно
Човешка епидемия	средно	средно
Големи транспортни произшествия		
- автомобилен транспорт	високо	средно
- въздушен транспорт	високо	средно
- железопътен транспорт	високо	средно
- воден транспорт	високо	средно

Специфика на района на бедствие

Определя се от географското разположение на Община Варна

Планиране, обучение и тренировки на съставните части на ЕСС и населението

Планирането на защитата при бедствия в Община Варна се извършва в съответствие на чл.9 от 33Б.

Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1, буква "г" или "д" от Закона за устройство на територията (Приложение № 14), която представлява опасност за възникване на бедствие:

- разработват аварийен план на обекта, в който е описано времето за готовност за реагиране на структурите и лицата от обекта за изпълнение на предвидените мерки;
- организират провеждането на тренировки по изпълнение на аварийния план най-малко веднъж годишно;
- изграждат и поддържат локални системи за оповестяване за осигуряване на ранно предупреждение на персонала, компетентните органи и населението;
- създават, подготвят и поддържат в готовност силите и средствата от обекта и средства за защита на работещите на територията на обекта;
- провеждат обучение на работещите за защита при бедствия. [1]

Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 2, буква "д" от Закона за устройство на територията, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията (Приложение № 15):

- изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите, който съдържа времето за готовност за реагиране на лицата от обекта за изпълнение на предвидените мерки;
- организират провеждането на тренировки за изпълнение на плана най-малко веднъж годишно;
- провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

2. Дейности свързани с готовността

Дейностите свързани с готовността за справяне с бедствия, включват планиране, обучение, тренировки и на съставните части на ЕСС и населението.

В Табл. 22 са посочени дейностите свързани с готовността за справяне с бедствия

Таблица 22.

Дейности, които са предвидени за изпълнение	Отговорни структури за изпълнението на дейностите	Времовата рамка за изпълнение на дейностите
I По планирането:		
1.1. Общинска програма за намаление на риска при бедствия	ОБСНРБ	2024 г.
1.2. Обшивки план за намаляване на риска при бедствия	ОБСНРБ	ежегодно
1.3. Общински План за защита при бедствия	ОБСНРБ	На всеки 5 години (при необходимост актуализация)
1.4. Планове за защита при бедствия на пребиваващи в обекти	ЮЛ и ЕТ, осъществяващи дейност в сгради и съоръжения за обществено обслужване с капацитет над 1000 места за посетители, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини.	На всеки 5 години и при промени
1.5. Аварийни планове на потенциално опасни обекти	ЮЛ и ЕТ, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, картотекирани като потенциално опасни и които представлява опасност за възникване на бедствие	На всеки 5 години и при промени
1.6. Външен аварийен план за потенциално опасни обекти които представлява опасност за възникване на бедствие	ОБСНРБ	На всеки 5 години и при промени
II. По обучение		
2.1. Обучение на от служителите на общинската администрация	Кметът на Община Варна, чрез специализираните структури от общинската администрация,	Ежегодно по утвърден план
1.2. Обучение на населението за защита при бедствия	Кмета на Община Варна чрез специализираните структури от общинската администрация, с предоставяне на информация по подходящ начин.	Ежегодно
1.3. Обучение в системата на предучилищното, училищното и висшето образование за защита при бедствия	РУО-Варна по утвърдени от МОН програми	всяка учебна година

1.4. Обучение на доброволците доброволното формиране	на от	ОД ПБЗН – Варна по утвърдени от Ректора на Академията на МВР програми	на всеки три години поддържащо обучение
III. Тренировки			
3.1. Тренировки на Щаба за изпълнение на общинския План за защита при бедствия	на	по заповед на кмета на Община Варна	По отделен план
3.2. Тренировки и учения на служителите от общинската администрация	и	по заповед на кмета на общината чрез специализираните звена от общинската администрация	Най-малко веднъж годишно
3.3. Тренировки по изпълнение на аварийни планове на обекти	по	ЮЛ и ЕТ, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, която представлява опасност за възникване на бедствие.	Най-малко веднъж годишно
3.4. Тренировки по изпълнение на планове за защита при бедствия на пребиваващи в обекти	по	ЮЛ и ЕТ, осъществяващи дейност в сгради и съоръжения за обществено обслужване с капацитет над 1000 места за посетители, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини.	Най-малко веднъж годишно

Раздел V. РЕАГИРАНЕ

1. Цел

Целта на раздел Реагиране е регламентиране на принципите за реагиране, приоритетите, функциите и задачите на ръководните органи и съставните части на ЕСС, които ще бъдат задействани, и участват по време на бедствие.

Реагиране са действията, които са предприети по време на или непосредствено след бедствието с цел спасяване на човешки живот, намаляване на въздействията върху здравето, осигуряване на обществената безопасност и на основните потребности на засегнатите хора (§1, т. 24 от Допълнителните разпоредби към ЗЗБ)

В раздел „Реагиране“ се определят оперативните мерки, структурите на ЕСС, процесите и отговорностите при възникване на бедствие.

2. Управление при бедствия.

Кметът на Община Варна организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината (Чл. 65. (1), т. 1) За подпомагане на дейността му по ръководствозащитата при бедствия създава със заповед общински щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия (Чл. 65. (1), т. 7).

Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия се свиква при опасност от възникване или възникване на бедствие и изпълнява следните основни дейности:

- анализ и оценка на обстановката;
- предлага на кмета на общината за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидирание на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
- осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
- информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
- докладва на кмета на общината за хода на провежданите защитни мероприятия.

4. Обявяване на бедствено положение

Бедствено положение е режим, който се въвежда в зоната на бедствието от определените в закона органи, свързан с прилагането на мерки за определен период от време с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (Чл.48, (1) от ЗЗБ).

Кметът на Община Варна обявява бедствено положение **със заповед** „при условие че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие, свързано със:

1. загуба на човешки живот, и/или
2. увреждане на здравето на хората, и/или
3. значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
4. значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове“. (Чл.48, ал.3 от ЗЗБ)

С обявяването на бедствено положение се въвежда Планът за защита при бедствия. След събиране на Щаба, Кметът на Община Варна възлага на членове изпълнението на определените им от закона функции и сформира съответни секции: за събиране на информация и планиране на необходимите дейности, за организиране на взаимодействието със силите на основните и привлечените части на ЕСС, за връзка със средствата за осведомяване и изготвяне на публичната информация и техни ръководители:

- отговорник за събиране и непрекъснато актуализиране на информация за създалата се обстановка и планиране на необходимите дейности
- отговорник за подготовка и предоставяне на публична информация – разглежда всички въпроси, свързани с медиите и координира разпространяването на информация до тях;
- отговорник за взаимодействието– поддържа контакт със структурите и силите, участващи в реагирането при бедствие;

3. Взаимодействие за реагиране между съставните части на ЕСС

Подобряване на взаимодействието за своевременно реагиране между съставните части на ЕСС се постига чрез:

- повишаване готовността, оперативната координация и капацитета за реагиране на основните съставни части на ЕСС;
- поддържане в готовност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия (НСРПО);
- изграждане на общинско ниво на система за ранно оповестяване;
- провеждане на тренировки за проверка готовността на системите за ранно предупреждение, оповестяване и информиране;
- поддържане на актуална база данни за длъжностните лица в различните нива за управление на Единната спасителна система;
- познаване на ПЗБ от всички членове на ОбСНРБ и ръководителите на частите от ЕСС с цел подобряване на координацията при реагиране при бедствие.

4. Описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране

Таблица 23.

Рискове, съгласно Таблица 1	Задачи	Отговорни структури
Поройни наводнения	Предупреждение	НИМХ, МОСВ, БДЧР, РД ПБЗН
	Получаване на информация за мястото на наводнението и има ли пострадали.	Районни кметове РД ПБЗН, ЦСМП, ОД МВР
	Оповестяване	РД ПБЗН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието:	
	-наблюдение в районите на заливните зони	Районни кметове, РД ПБЗН
	-предприемане на мерки за намаляване на вредното въздействие на водите (почиствани по канали, дерета и канализацията за повърхностни води).	РД ПБЗН, Районни кметове

	-спиране на движението в наводнените участъци. улици	ОД МВР, ОП
	-осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, ограничаване достъпа до залетите места.	ОД МВР, ОП
	Спасителни операции:	
	-извеждане на застрашеното население на безопасно място	РД ПБЗН, ОД МВР, Районни кметове
	-извършване на разсредоточаване на културни и материални ценности	Ръководители на институциите
	-провеждане на операции по издирване и спасяване	РД ПБЗН, ОД МВР, БЧК, ДФ
	-оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения.	ЦСМП, БЧК
	Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии от заразни и паразитни болести: - дезинфекциране; - вземане и анализ на проби; - локализиране и ликвидиране на заразите.	ОП ДДД РЗИ, ОДБХ
Силни бури, шквалове	Предупреждение	НИМХ, РД ПБЗН
	-оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения.	ЦСМП, БЧК
	- премахване на прекършени клани, дървета	Фирми по договор, РД ПБЗН
Снегонавявания, ниски температури, поледици	Оповестяване	НИМХ, РД ПБЗН
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	Фирмите по договор, Районни кметове, РД ПБЗН, ОД МВР, ЦСМП, кметове на населени места
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието:	
	-спиране на движението по заледени и навяти пътни участъци;	ОД МВР, ОП
	-организиране почистването на общинската пътна и улична мрежа;	Районни кметове
	Издирване и извличане на пострадали (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора	РД ПБЗН, ОД МВР, ЦСМП, ДФ
Земетресения	Оповестяване на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия	НС ПБЗН София, РД ПБЗН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -спиране на електроподаването, водоснабдяването и газоподаването	Енерго Про, ВиК- Варна, Овъргаз, Примагаз ОПУ-Варна, НКЖИ

	-спиране на движението по застрашени пътни и ж.п. участъци на територията на общината	
	Спасителни операции: -издирване и изваждане на пострадали под развалини (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора, осветяване зоната за извършване на спасителни дейности)	РД ПБЗН, ОД МВР, БЧК, ДФ
	-гасене на пожари	РД ПБЗН, ДФ
	-устройство на проходи	РД ПБЗН, ЮЛ съгласно сключените споразумения
	-оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения	ЦСМП, РДПБЗН, БЧК
	-осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса	ОД МВР, ОП
	Евакуация на населението останало без подслон	БЧК, кметове на райони, ЮЛ съгласно сключените споразумения по 33Б
	Разсредоточаване на културни и материални ценности	Ръководители на институции
	РХБЗ при инциденти и аварии с опасни вещества и материали вследствие на земетресение:	
	-разузнаване, спасяване на пострадали, локализиране на разливи, вземане на проби, извършване на анализи и ликвидиране на аварии	РД ПБЗН, РЗИ, РИОСВ, ЦСМП
	-извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване	РДПБЗН, РЗИ
	Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести: - изолиране на района на епидемията/пандемията; - вземане и анализ на проби; - локализиране и ликвидиране на заразите.	ОД МВР РЗИ, ОДБХ РЗИ, ОДБХ, РД ПБЗН
Свлачища, срутища	Полуцаване на информация	Ц 112, РД ПБЗН

	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: - извеждане на населението от района - оказване помощ на пострадалите и отвеждане до болничните заведения - спирани на водоподавонето, газоподаноне и електрозахранването в района; - прекратяване достъпа на хора и техника (освен тази участваща в ЧНАВР) и осигуряване охрана;	РД ПБЗН ЦСМП, БЧК Енерго Про, ВиК- Варна, Овъргаз, Примагаз ОД на МВР, ОР
	Организиране на аварийно възстановителните мероприятия: - геоложки проучвания	„Геозащита –Варна“ ЕАД
	- отводняване и осушаване на района	ВиК- Варна, Ф й ЮЛ
Завишен радиационен фон	Оповестяване	РД ПБЗН
	Получаване на информация за мястото за аварията или инцидента	РД ПБЗН, ЦСМП, ОД МВР
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	РД ПБЗН, ОД МВР,РЗИ, РИОСВ, ОДБХ, ВиК
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието:	
	-първоначална оценка на радиационната обстановка;	РЗИ, РД ПБЗН, ОД МВР
	-определяне на зоните за сигурност и контролиран достъп на основа на резултатите от радиационния мониторинг;	РД ПБЗН,ОД МВР
	отцепване на района на замърсяване и обозначаване със знаци за радиоактивно замърсяване;	РД ПБЗН, ОД МВР,
	-дозиметричен контрол на района на замърсяване;	РД ПБЗН, РЗИ
	- използване на ИСЗ;	
	-временно извеждане или евакуация на населението от района на замърсяване при необходимост	РЗИ, кметове на райони,
	-осигуряване на подходящи места за безопасно временно депониране на замърсени материали до предаването им на ДП РАО	РД ПБЗН, ОД МВР, ОА, кметове на райони, съгласувано с АЯР
	-радиационен мониторинг и вземане на проби за анализ (почва, вода, храна и др.).	РЗИ, РИОСВ, ОДБХ, РД ПБЗН
	-организиране на контролни пунктове за дозиметричен контрол и деконтаминация	РД ПБЗН, ОД МВР, кметове на райони
	-извеждане на пострадали и оказване на първа помощ от зоната на замърсяване	РД ПБЗН, ЦСМП
	-осигуряване на обществения ред и регулиране на движението	ОД МВР
	-извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване	РД ПБЗН
Пожар – горски и в градски условия	Оповестяване	РД ПБЗН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието:	

	-ограничаване на електроподаването и газоподаването в газопреносната мрежа в района на пожара.	Енерго Про, Овъргаз, Примагаз
	-спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци в района на пожара	ОД МВР, НКЖИ, ОП
	Пожарогасителни и спасителни операции:	
	-издирване и извеждане на пострадали или на застрашени хора	РД ПБЗН, РДГ, ДФ
	-оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения;	РД ПБЗН, ЦСМП, БЧК, ДФ
	- осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса;	ОД МВР, ОП
	-пожарогасене	РД ПБЗН, РДГ, ДФ, ЮЛ съгласно сключените споразумения по 33Б
	Извършване на въздушно наблюдение и координация.	РД ПБЗН
	Извършване на пожарогасене от въздуха и медицинска евакуация.	Външна помощ
	Евакуация на населението	РД ПБЗН, кметове на райони
	Разсредоточаване на културни и материални ценности	Ръководите на институции
Разлив на опасни вещества	Оповестяване	РД ПБЗН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието:	
	- изолиране района на разлива;	ОД МВР, ОП
	- определяне вида на веществото;	РИОСВ, РД ПБЗН
	- предприемане на действия по събиране на опасното вещество;	РД ПБЗН
	- депониране на опасни вещества и нефтопродукти	ОБА, ПЧМВ
Животинска епидемия	- Мерките се разпореждат от МЗХ, ОД БХ или с решение на Областната Епизоотична комисия	
Човешка епидемия	- Мерките се разпореждат от МЗ или РЗИ	
Големи транспортни произшествия	Получаване на информация за мястото и вида на катастрофата, и за състоянието на пострадалите.	РД ПБЗН, ОД МВР
	Оповестяване	РД ПБЗН, ОД МВР
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	РД ПБЗН, ОД МВР
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието;	
	-спиране на трафика по прилежащият пътен и/или ж.п. участък, района на самолетната катастрофа или.	ОД МВР, НКЖИ, МА, РВД
	-пренасочване на движението по алтернативни маршрути.	ОД МВР
	Спасителни операции :	
	-изваждане на пострадали, осветяване зоната за извършване на спасителни дейности.	РД ПБЗН

	-гасене на пожари.	РД ПБЗН, ДФ
	-оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им в лечебни заведения	РД ПБЗН, ЦСМП, БЧК
	-регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса	ОД МВР

Раздел VI. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ

Възстановяването е процес, който включва набелязване и изпълнение на мероприятия и дейности за подпомагане на населението при бедствия. Изпълнение на мероприятия и дейности за подпомагане на населението при бедствия са краткосрочни – по време и непосредствено след събитието и дългосрочни – за възстановяване след бедствие.

Дългосрочните не са предмет на ПЗБ.

Възстановяването е ключова част от процеса на управление на риска от бедствия.

I. Цел

Целта на раздел ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ е определяне на мерките, задълженията, отговорностите на общинската администрация и държавните структури и провеждане на дейностите, които могат да бъдат изпълнени в помощ на населението по-бързо да възобнови своите ежедневни дейности.

II. Анализ и оценка на основните компоненти

2.1. Оценки на първоначалните нужди и щетите

Оценката на първоначалните нужди и щети изисква:

- определяне броя на нуждаещите се от временно настаняване;
- подготовка на място за временно настаняване и настаняване на нуждаещите се;
- състояние на сградния фонд, степен на увреждане и брой на безвъзвратни загуби на недвижимо и друго имущество;
- нивото на прекъсване на услуги като - осигуряване на електричество, вода, транспорт и др.;
- оценка за увреждане на инфраструктурата;
- нарушения в осигуряване на здравеопазване и социални услуги;
- оценка на поражения в обектите – прекъсване на нормалната стопанска дейност;
- оценка поражение и увреждане на околната среда

Оценките се извършват на база събраната информация от специално назначени от Кмета на Община Варна комисии за оценка на щетите, Кметовете на райони и населени места, членовете на Щаба за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия, социалните служби, проверени сигнали от населението и др.

Организирането и координирането на дейността по оценки на първоначалните нужди и щетите в Община Варна се осъществява от заместник кмет, подпомаган от членовете на Щаба за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия.

2.2. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане.

Подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите (засегнатите) лица и извършване на неотложни възстановителни работи след бедствие (чл. 55 от ЗЗБ).

Неотложната помощ включва:

- осигуряване на вода и храна;
- временно настаняване на пострадалите (засегнатите) останали без подслон лица и животни;
- раздаване на облекло и битово имущество на пострадалите (засегнатите) лица;
- осигуряване на лекарства и др. от първа необходимост неща;
- предприемане на други необходими мерки.

Определянето на места за настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и неотложната помощ се извършва съгласно Общинския план за защита при бедствия.

При необходимост и по заявка от Кмета на Община Варна чрез областния управител се предоставят фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки от ГД ПБЗН-МВР и БЧК.

Възстановителната помощ се предоставя за:

- частичното възстановяване и/или частичната замяна на конструктивни елементи на строежа, както и за строително-монтажни работи, с които първоначално изпълнени, но увредени конструкции и конструктивни елементи, се заменят с други видове или се извършват нови видове

работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, след издаване на разрешение за строеж;

➤ премахване на строежи, за които е издадена заповед от кмета на общината съгласно чл. 195, ал. 6 ЗУТ, които поради природно явление с геоложки или хидрометеорологичен произход са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване и не могат да се поправят или заздравят.

Предоставянето на възстановителна помощ на пострадали (засегнати) от бедствието лица се организира от кметовете на общини в съответствие с изискването на ЗЗБ и общинските планове за защита при бедствия.

III. Финансово осигуряване.

Източници за финансово осигуряване възстановяването и подпомагането са:

- общински бюджет;
- търговските дружества и едноличните търговци - за обектите им;
- структурните фондове на Европейския съюз.

Раздел VII. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

1. ЦЕЛ

Цел на раздела „**Мониторинг и оценка**“ е да се осигури основа за наблюдение и оценка на Общинския план за защита при бедствия и дейностите по неговото изпълнение.

При оценяването на ОБПЗБ, следва да се преценява дали същият:

- е точен;
- е практически приложим;
- обхваща всички необходими функции;
- осигурява необходимата координация между общинските органи за управление и и другите институции включени в ОБПЗБ.
- целите и задачите на ОБПЗБ са в съответствие с целите и задачите на НСНРБ;
- заложените мерки в ОБПЗБ са в съответствие с тези в Националния план за защита при бедствия.

Актуализация и преразглеждане на плана се извършва по реда описан в т. 6 от Раздел I.

2. ОБХВАТ

Актуализации на плана задължително се правят при организационни промени или промени в процедурите, както и при други събития, които оказват въздействие по изпълнението на плана и процедурите. ОБПЗБ може да се преразглежда по всяко време от ОБСНРБ, като може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по реда на ЗЗБ.

За поддържане актуалността на ОПЗБ, включително и на списъците на ресурсите, периодичността за преразглеждане и актуализиране на плана и начина за осъществяване на координацията, отговаря Началникът на отдел „Дейности по защита на населението“ в дирекция „Управление на сигурността и контрол на общественения ред“ на Община Варна.

Раздел VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

СТРУКТУРА

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА

1. Възстановяване/изграждане на съоръжения

1. 1. Критерии за определяне на съоръженията за възстановяване или изграждане
1. 2. Определяне на съоръженията за възстановяване или ново изграждане

1.3.Отговорни длъжностни лица и звена от общинската администрация за осъществяване на дейността по 1.1. и 1.2.

2. Критични и потенциално опасни съоръжения и обекти, за които е необходима експертиза за установяване на състоянието им

3. Системи за ранно предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението

3.1.Определяне необходимостта от изграждане или модернизиране на съществуващите системи за наблюдение и ранно предупреждение

3.2.Набелязване на системи за наблюдение и ранно предупреждение за изграждане и модернизация

3. 3. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността

4. Обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението

4. 1. Организиране и провеждане обучението на общинската администрация и населението

4. 2. Провеждане на учения за отработване на взаимодействието между органите за управление, силите за реагиране и населението при земетресения

4.3. Източници за финансиране

5. Дейности за намаляване на риска при земетресения

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА

1. Провеждане на спасителни работи

1.1 Разкриване и спасяване на затрупани хора

1.2 Медицинско осигуряване

1.3 Гасене на пожари

1.4 Осигуряване снабдяването на пострадалото население с храна и вода

1.5 Временно извеждане и настаняване на населението

1.6 Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно извеждане

1.7 Длъжностни лица, отговорни за извеждане и настаняване на хора, нуждаещи се от специална помощ (в неравностойно положение, от социални домове и стационари)

1.8 Транспортно осигуряване извеждането на населението

1.9 Изолиране и охрана на разрушените райони, охрана и опазване на материалните и културни ценности

1.10 Организиране погребване на загиналите

1.11 Обществен ред и законност

2. Провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи
 2. 1 Разчистване на пътища и осигуряване на проходимост
 2. 2 Възстановяване и подпомагане

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И ТЯХНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ.

1. Организация на действията на органите за управление при изпълнение на мерките за защита при земетресение
 1. 1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при земетресение
 1. 2. Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия
2. Отговорни органи и длъжностни лица за временно извеждане на населението
3. Снабдяване с храна, вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост

4. Разчистване на пътища и осигуряване на проходимост
5. Здравеопазване
6. Транспорт
7. Възстановяване и подпомагане

VII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

1. Сили и средства за реагиране и ликвидиране на последиците при земетресения
 - 1.1. Сили и средства на Община Варна
 - 1.2. Сили и средства на държавните структури разположени на територията на Община Варна
 - 1.3. Сили и средства, привлечени за разчистване на пътищата и провеждане на възстановителни работи по пътната инфраструктура
2. Ресурси, предвидени за ликвидиране на последиците при земетресения
3. Ред за привличане на допълнителни сили и средства

VIII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ

1. Система за оповестяване
 1. 1. Налична система за оповестяване
 1. 2. Отговорни длъжностни лица и функциите им
2. Организация на комуникацията

IX. РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯТА.

1. Време за готовност за реагиране на основните части на единната спасителна система
2. Време за готовност за реагиране на съставните части от единната спасителна система

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

Целта на плана е създаване организация за координиране на действията при провеждане на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи за намаляване до възможния минимум на загубите при земетресения. Организиране и провеждане на мероприятия за оказване на медицинска помощ, осигуряване снабдяването на населението с вода, храни, облекло и завивки и по-бързо възстановяване условията за живот и работа на територията на Община Варна.

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО КАТО БЕДСТВИЕ

Бедствие е значително нарушаване на нормалното функциониране на обществото, предизвикано от природни явления и/или от човешка дейност и водещо до негативни последици за живота или здравето на населението, имуществото, икономиката и за околната среда, предотвратяването, овладяването и преодоляването на което надхвърля капацитета на системата за обслужване на обичайните дейности по защита на обществото (ЗЗБ чл.2).

Земетресенията представляват внезапно освобождаване на енергия в земната кора, при което за кратко време се генерират сеизмични вълни. Сеизмичният hazard за страната, за различните периоди на повтаряемост се отценяват по компилиран модел на сеизмични източници

и избран закон за затихване. Варна попада в Черноморската зона а за нея са характерни очаквани ускорения между 0.09 g и 0.13 g което е от скала леки(4-4.9).

Земетръсната опасност за дадена територия зависи от нивото на земетръсната активност, т.е. от силата и честотата на възможните бъдещи земетресенията.

За оценка на силата на земетресенията се използват две скали:

= инструментална на Рихтер за определяне на магнитуда.

= макросеизмична (не инструментална) на Медведев-Шпонхоер-Карник (МШК) за определяне интензивността на земетресенията върху земната повърхност.

Скалата на Рихтер е скала за определяне и сравняване силата на земетресенията. Скалата на Рихтер показва енергията на земетресението или така наречен - **магнитуд**. Тя представлява десетобална логаритмична скала, получена от изчисление на десетичния логаритъм на общата хоризонтална амплитуда на най-голямото изместване от нулата на сеизмографа. Намаляването на амплитудата, когато сеизмометърът е на разстояние от земетръсния епицентър, се отчита при пресмятане на магнитуда.

Магнитудът (М) по Рихтер е величина, характеризираща отделената под формата на сеизмични вълни енергия при земетресение

Описание	Магнитуд по Рихтер	Ефект	Честота
Микро	По-малко от 2,0	Микроземетресения, не се усещат	Около 8 000 на ден
Много слаби	2,0–2,9	Обикновено не се усещат, но се отчитат	Около 1 000 на ден
Слаби	3,0–3,9	Често се усещат, но рядко причиняват щети	Около 49 000 годишно
Леки	4,0–4,9	Усещат се трусове. Често причинява щети	Около 6 200 годишно
Средни	5,0–5,9	Може да причини големи щети.	800 годишно
Силни	6,0–6,9	Нанасят сериозни щети в голям радиус	120 годишно
Големи	7,0–7,9	Разрушителни в радиус около 100 км	18 годишно
Много големи	8,0–8,9	Нанасят сериозни щети в радиус от стотици километри	1 годишно
Изключително силни	9,0–9,9	Нанасят огромни щети в радиус от хиляди километри. Възможни са дори мащабни промени в релефа близо до епицентъра	1 за 5-10 години
Глобална катастрофа	$\geq 10,0$	Напълно катастрофални за цели континенти и дори за целия свят	Изключително рядка, 1 за хиляди години (неизвестна / може и невъзможно)

Скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник или MSK-64 (Приложение № 3) е скала за измерването на интензитета на труса в района на земетресението. Създадена е през 1964 г. и е широкоизползвана в Европа. Ревизирана е през 1981, а през 1998 е заменена с Европейската макросеизмична скала. Различните степени на скалата са базирани на въздействието, което труса оказва на хората, сградите и ландшафта и подземните води. Скалата е представена като усъвършенстван модел на скалата на Меркали от Сергей Медведев в СССР, Вилхем Шпонхойер в ГДР и Вит Карник в Чехословакия.

Тъй като характеристиките на различните степени са сравнително субективни и силно зависими от обстоятелствата, често е възможно две земетресения с приблизително еднакви

абсолютни характеристики като например магнитуд, дълбочина и скална основа, да причинят земетресения от различна степен, поради разлики в строителството. Степента на едно земетресение се определя от зоната с най-голяма степен, която почти винаги е около епицентъра. С отдалечаване от него се намалява и степента.

Интензивността (I) по макро сеизмичната скала МШК характеризира силата на въздействието на сеизмичните вълни върху земната повърхност.

Интензивността се дава в степени от I до XII и се определя въз основа на три групи признаци (Таблица 1):

- а) усещанията на хората и въздействието върху заобикалящите ги предмети;
- б) въздействието върху различните типове сгради;
- в) въздействието върху природната среда (остатъчни деформации в почвата, изменение режима на плитките и дълбоките подземни води, изворите, свлачища, срутища и др.).

Таблица 1

Скала на Медведев-Шпонхойер-Карник

Степени	Сила	Усещане от хората
I степен	Незабележимо	Не се усеща от хората
II степен	Едва забележимо	Разтърсването може да бъде усетено само от отделни хора, намиращи се в покой в къщи, особено от в горните етажи.
III степен	Много слабо, само частично наблюдавано	Земетресението се усеща само от някои хора, намиращи се в здания, а на открито от хора в покой. Разтърсването е подобно на това, което усещаме при потегляне на лека кола.
IV степен	Усеща се от по-голяма част от населението	В зданията трусят се усеща от мнозина, на открито от отделни хора. Някои се пробуждат от сън. Прозорци, врати и съдове звънят и тракат. Мебели треперят. Подове и стени пращят. Висящите предмети се люлеят леко.
V степен	Разбуждащо	Трусят се усеща от всички в къщи и мнозина по улиците. Някои хора бягат на открито. Голяма част от хората се събуждат. Свободно окачените предмети се люлеят, някои предмети се обръщат или преместват. Вратите и крилата на прозорците се отварят и затварят с удряне.
VI степен	Изплашващо	Всички заспали хора се събуждат и от страх избягват на открито. Отделни хора губят равновесие, полилеи се люлеят, стенни часовници с махала спират, дървета се разклащат доста силно, картини падат от стените, както и съдове от рафтовете / полиците/. В постройките от кирпич, кръгъл камък, тухли и панелни сгради се появяват пукнатини върху мазилката, откъсване на малки парченца от нея, пукнатини в комините.
VII степен	Повреди на зданията	Настъпва обща тревога, повалят се предмети, във водните басейни се образуват вълни и водата се размътва. Дебитът на изворите се променя. Кладенците променят водното си ниво. Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават дребни пукнатини върху мазилката и се откъсват парченца от нея. Постройките от печени тухли, панелни сгради, постройки с носещи конструкции получават малки пропуквания в стените, пукнатини в комините и срутване на част от тях. Каменните и кирпичените постройки получават тежки повреди – големи пропуквания на стените и срутване на комините.
VIII степен	Разрушения на сгради	Възниква ужас и паника. Отчупват се единични клони от дърветата. Част от висящите лампи се повреждат. Малки срутвания на стръмните наклонени почви и улични платна. В почвата се появяват пукнатини. Многократно се променят дебитът и нивото на водоизточниците. Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават малки пропуквания на стените, пукнатини в комините и срутване на част от тях. Постройки с печени тухли, панелни постройки и постройки с носеща конструкция получават тежки повреди – големи пропуквания на стените, срутване на комините. Много от

Степени	Сила	Усещане от хората
		селските постройки от кирпич и камък получават разцепване на каменните основи, част от зданията се срутва.
IX степен	Общи повреди по сградите	Животните тичат, кучетата вят и пр. В рохкава почва често става оттегляне на водата и се забелязват пясък и тиня. Пукнатините на земята достигат до 10 см. широчина. Свличат се земни пластове. Появяват се или пресъхват извори. В отделни случаи се изкривяват железопътни релси. Паметници и статуи се повалят. Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават големи пропуквания на стените, срутване на комините. Постройките от печени тухли, панелни постройки и постройки с носеща конструкция претърпяват повреди, като част от сградите се срутва. Някои постройки от кирпич и камък се разрушават до основи.
X степен	Общо разрушаване на сградите	В земята се появяват пукнатини, понякога до 1 м широки. По склоновете се образуват свлачища. Образуват се нови езера. Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават разрушения, като част от зданията се срутва, падат стени. Много от сградите с носеща конструкция, панелни постройки и тухлени сгради напълно се разрушават, а почти всички селски постройки от кирпич и камък са разрушени до основи. Възникват сериозни повреди в бентовете, насипите, язовирите, както и тежки повреди на мостовете.
XI степен	Унищожавашо	Възникват обширни промени по земната повърхност, широки пукнатини – процеци. Многобройни земни скални маси се срутва. Тежки повреди се получават и в най-добре конструираните здания.
XII степен	Променящо земния пейзаж	Всички сгради са унищожени. Повърхността на земята претърпява дълбоки преобразования. Образуват се водопади, реките променят направления си.

Причина за земетресенията са вътрешните земни сили.

Земетресенията възникват в земните ядра при бързото освобождаване на натрупаната там енергия. Обемът, където се освобождава енергията, се нарича земетръсно огнище. В земетръсното огнище настъпва разрушение на земната кора по една основна равнина на разкъсване, в резултат на което се формира земетръсния разлом. Образоването на разлом е типично за тектонските земетресения и при плитките земетресения разломът се наблюдава на земната повърхност. Неговата дълбочина може да достигне до 700 км. От земетръсното огнище се разпространяват различни по скорост земетръсни вълни, които разтърсват земната повърхност и се възприемат като трусове. Колкото по-голяма енергия се освобождава, толкова те са по-силни. Сеизмичните вълни са еластични вълни, които в реалната земна среда се разпространяват във вид на трептения. По характера на движението вълните се делят на :

- **надлъжни** /означават се с буква **P** – от **prima** – първа/. В надлъжната вълна движението е по посоката на разпространение на сеизмичния лъч. От тях настъпва редуващо се компресиране и разтягане на земната кора. Скоростта на надлъжните вълни е най-голяма – от 5 до 13 км/сек., поради което те най-рано се регистрират от сеизмографите и първи се усещат от хората;

- **напречни** /означават се с буква **S** – от **sekonda** – втора/. Движението на земните частици е по посока, перпендикулярна на лъча. При тях се предизвиква змиеподобно огъване на средата. Скоростта на напречните вълни е от 3,5 до 7,5 км/сек. ;

- **повърхностни** / означават се с буква **L** – от **long** – дълги / елиптични движения на средата /. Повърхностните вълни са най – бавни и имат скорост до 3,5 км/сек

Огнището на земетресението представлява цялата зона на разрушение, в която има пукнатинообразуване в недрата на Земята

Параметри на земетресението:

Хипоцентър – Мястото на възникване на земетресение под земята

Епицентър – проекцията на хипоцентъра на Земята повърхност т.е. **точката, лежаща на земната повърхност над хипоцентъра;**

Магнитуд – мярка на силата на земетресенията. Думата магнитуд произлиза от латинската дума „ **magnitudo**“, което означава величина;

Макросеизмична интензивност – мярка за земното движение, на конкретно място, базирана на ефектите върху хората, сградите и съоръженията и при много силни земетресения върху релефа.

Период на повтаряемост – средния интервал от време между две подобни събития на дадено място /или област/, например земетресения, надвишаващи даден магнитуд, земни движения, надвишаващи дадена стойност и др. Единица върху периода на повтаряемост е вероятността за поява на разглежданото събитие.

Обикновено земетресенията са съпроводени с бучене и светене

Бученето представлява звук с ниска честота, близка до долната граница на чувствителност на човешкото ухо. Понякога този звук прилича на гръм или канонада от далечни оръдия или на шум на тежък транспорт. То възниква непосредствено при преминаване на еластичните вълни от Земята във въздуха. Обикновено **сеизмичното бучене се чува малко преди да се усети първия трясък**. При някои земетресения /с магнитуд над 6,0/ предадената сеизмична енергия във въздуха е толкова голяма, че може да бъде чуто звук на няколко километра от огнището. (Вранча - 1977г.).

Светенето се наблюдава във въздуха, близо до земната повърхност, най-вече над някои части в епицентралната област, малко преди, през време и след треса. При земетресение над 6,0 сеизмичното сияние може да се види на разстояние до 300 – 400 км. от епицентъра.

Причина за земетресенията са и вулканичните изригвания. Такива земетресения се проявяват само около самите вулкани.

Земетресението е бедствие, при което разрушителният ефект се дължи на процесите, протичащи на земната повърхност в района на епицентъра и **се характеризира с:**

- сравнително дълъг период на повтаряемост на силните земетресения;
- не е установена цикличност;
- кратко трайност;
- засяга големи площи;
- изключително многообразни, неопределености, заложи в самото явление с негативни директни последствия;
- голяма вероятност за вторични последствия;
- дори и слаби, до умерено силни, земетресения могат да доведат до кризи;
- споменът от последствията избледнява с времето;
- невъзможност за организирана реакция по време на бедствието;
- голям обем ЧНАВР за кратко време;
- дълъг възстановителен период.

Земетресението е комплексна катастрофа с изключително тежки последствия. Освен преките поражения – разрушения и изменения в релефа, не по-малко са и вторичните отрицателни ефекти, съпътстващи земния трясък или получени като негово следствие. Това са: пожари и взривове, следствие повреди в електрозахранващи и газозахранващи инсталации; наводнения, следствие на огромни водни вълни – от разрушаване на язовирни стени и други хидротехнически съоръжения; епидемии, причинени от нарушения във водоснабдяването и канализацията; радиационна опасност при разрушаване в ядрено-енергетични обекти и други.

СЕИЗМИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Територията на България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като “втори ранг земетръсно-опасни участъци” по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страната сеизмогенни райони с очакван магнитуд до 8 по Рихтер и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник.

На територията на страната се определят три вътрешни сеизмични района:

Североизточен – включва **Горнооряховската сеизмична зона** (очакван магнитуд по Рихтер до 7,5, интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник /МШК/), **Шабленска зона** (максимален магнитуд до 8-ма, интензивност до 9-та степен по Черноморското крайбрежие), **Дуловската зона** (максимален магнитуд 7,5, поради относително голямата дълбочина на огнището, максималното въздействие е с интензивност над 8-ма степен);

Средногорски – състои се от **Софийска зона** (максимален очакван магнитуд 6,5 – 7, интензивност около 9-та степен), **Маришка зона** (максимален магнитуд 7,5, интензивност до 10-та степен), **Тунджанска зона** (магнитуд до 6, интензивност в епицентъра до 9-та степен) и **Подбалканска зона** (магнитуд до 7,5 и епицентрална интензивност между 8-ма и 9-та степен);

Рило-Родопски – включва **Струмска зона** (максимален очакван магнитуд 8, интензивност над 9-та степен в епицентралната област), **Местенска и Западно-Родопска**

(Велинградска) **зони** (във всяка от тях максимален магнитуд 6, съответно епицентрална интензивност около 8-ма степен).

III. ОБХВАТ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

Община Варна според изследване на „НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОГРАФИЯ – БАН“ принадлежи на маргиналната част на **Евроазиатската плоча** (скоростта на хоризонталните съвременни движения на земната кора е незначителна). В тази област се очертава консолидирана част на **Мизийската платформа** – с ниско ниво на сеизмична активност. От по-стари изследвания Община Варна попада в **Шабленска зона** (максимален магнитуд до 8-ма, интензивност от 9-та степен по Черноморското крайбрежие) на **Североизточен** сеизмичен район, в който е възможно възникване на земетресение от VII и VIII степен по скалата на МШК. Във връзка с указание за разработване и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия приемаме по-тежкия вариант. Земетресение от VII и VIII степен. При проявяване на земетресение от тази степен настъпва обща тревога, паника, страх. (Таблица 1)

Направените изследвания показват, че земетресението води до сериозни поражения, а именно:

- нарушаване на жизнено важни системи за управление и за нормално функциониране на обекти от националното стопанство;
- 20 до 30% от сградния фонд ще получи пълни или частични разрушения, а останалата слаби, което води до ограничаване ползването му;
- човешки жертви, затрупани хора, хора нуждаещи се от извличане и спасяване;
- голяма част от населението /около 15%/ остава без подслон и се нуждае от настаняване и всестранно осигуряване;
- нарушаване на системата за електроснабдяване на населението, разрушаване хидротехническите съоръжения за водоснабдяване, като водоеми, пречиствателни станции, магистрални водопроводи;
- в голяма част от промишлените предприятия възникват взривове, пожари и огнища на заразяване с вещества и смеси, класифицирани с класове на опустошителност мутагенни, канцерогенни и токсични;
- нарушено движение на МПС и разрушения на изградените съоръжения на инженерната инфраструктура – мостове, надлези, подлези, ж.п линии и др.;
- нарушаване на комуникационно - съобщителната система;
- създаване сложна пожарна обстановка, нараства вероятността от взривове и пожари в съоръженията и обектите пренасящи, съхраняващи и работещи с природен газ, газ бутан-пропан и други нефтопродукти;
- възникването на епидемии, психически стрес и паника сред населението;
- значителни загуби в животновъдството. Ще възникне голям обем от ветеринарно -санитарни и екарисажни работи и клане на животни по необходимост.

В следствие на земетресение много от паянтовите постройки в район „Младост“, около „Максуда“, ромската махала в кв.„Вл.Варненчик“, в с.Каменар, около 15% сградите в райони „Одесос“, „Приморски“ и селищата в общината ще бъдат частично разрушени и доведени до негодност за обитаване. Част от високоетажни сгради (4-5 и повече етажни) могат да получат

пукнатини по стените и в основите, което също ще ги направи необитаеми. В резултат на раздвижването на земните пластове може да бъдат прекъснати проводите (вода, газ, електроенергийни проводни), да се разруши канализационната мрежа, да се появят широки пукнатини „стъпала“ по уличната и пътна мрежа. Раздвижването на земните пластове може да активизира свлачищните процеси и да активизира свлачищата покрай брега и във вътрешността на района.

Разрушенията, наводненията, причинени от скъсаните магистрални водопроводи, пукнатините в земната повърхност и активизираните свлачища ще нарушат цялостната комуникационната мрежа в общината.

ИЗВОДИ:

Анализът показва, че при земетресение VII - VIII степен по скалата на МШК ще бъдат нанесени значителни поражения, при което:

- ще бъдат нарушени жизнено важни системи за управление и нормално функциониране на обекти от националното стопанство;
- възможно е да бъдат разрушени или доведени до негодност за ползване над 20% от сградния фонд на територията на Община Варна, а в останалата част частични или слаби;
- ще бъдат нанесени комплексни поражения в резултат, на което е възможно да има значителни човешки жертви, затрупани хора, хора нуждаещи се от извличане и спасяване;
- ще бъдат безвъзвратно унищожени материални и културни ценности, намиращи се на територията на Община Варна;
- напълно ще бъде прекъснато електрозахранване, газо-захранване и водо-захранване на населението на територията на цялата община;
- в резултат от земетресението ще възникнат множество пожари от къси съединения по електропреносните мрежи, в трафопостове и проводни линии, взривове в газопреносната мрежа, пунктовете за съхраняване и търговия с петролни продукти и други;
- при пожарите, в процеса на горене ще се отделят различни токсични вещества и сажди, които силно ще замърсят околната среда и намалят видимостта;
- в предприятията, работещи с потенциално опасни вещества /ПОВ/ е възможно възникване на аварии с изхвърляне на тези вещества във въздуха и обгазяване на значителни по площ райони (петролна база „Варна сторидж“).

Ще се създаде тежка обстановка в гъсто застроената централна градска част, в районите, кварталите и селата със старо и несъобразено с антисеизмичните изисквания строителство.

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ И МЕРКИ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА

Условия и планиране на риска

За предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от сеизмично въздействие на национално и местно ниво се предприемат следните превантивни мерки:

- изследване, анализ и оценка на сеизмичния риск за територията на страната;
- актуализация на сеизмичното райониране и провеждане на микросеизмично райониране, където е необходимо;
- приключване на техническата паспортизация на строежите в срок, с акцентиране върху степента на сеизмична осигуреност, включително и за недвижимите културни ценности от национално значение и от листата на ЮНЕСКО за световното природно и културно наследство на територията на страната;
- предприемане на геозащитни и брегоукрепителни мероприятия;
- упражняване на строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при териториално-устройственото планиране, инвестиционното проектиране, изпълнението и експлоатацията на строежите;
- усилване на амортизираните и на неосигурените на сеизмични въздействия сгради и съоръжения;
- разработка на сценарии за последствията от силни земетресения за големи урбанизирани територии, с цел установяване на най-уязвимите места и допълнителни мерки при необходимост;
- обучение и практическа подготовка на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението.

1. Възстановяване/ изграждане на съоръжения

Територията на община Варна попада в зона от VII степен по скалата на МШК.

При VII-ма степен се разрушават сгради. Възниква ужас и паника. Отчупват се единични клони от дърветата. Част от висящите лампи се повреждат. Наблюдават се малки срутвания на стръмните наклонени почви и улични платна. В почвата се появяват пукнатини. Многократно се променят дебитът и нивото на водоизточниците. Постройките със стабилна конструкция

и дървени къщи получават малки пропуквания на стените, пукнатини в комините и срутване на част от тях. Постройките с печени тухли и панелните постройки получават тежки повреди, по-големи пропуквания на стените, срутване на комините. Много от къщите от кирпич и камък получават разцепване на каменните основи, част от зданията се срутва.

1.1 Критерии за определяне на съоръженията за възстановяване или изграждане

Водещ критерий за устойчивост при земетръс за една сградата е това дали сградата е осигурена или не е осигурена в изпълнение на изискванията по Наредба 2 на МРРБ за „Проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони“.

Признаците на устойчивост и степента на разрушенията са определящи при извършване на огледите и определяне годността на сградите и съоръженията за ползване след утихване на земните трусове. Освен това е необходимо степенуване на обектите и съоръженията по важност, необходимост за животоспасяване и поддържане на определено ниво на услуги и осигуряване на населението в общината. Това са и основните критерии за набелязване на мерките и определяне на мероприятията за възстановяване:

- контрол спазване на техническите нормативни актове по проектиране на видовете строежи:
 - натоварване и въздействие;
 - земетръсна устойчивост;
 - противопожарни строително - технически норми.
- контрол по приемането на строителството;
- определяне степен на опасност на съоръженията пострадали при земетресението;
- определяне степен на опасност за населението и националното стопанство;
- определяне степен на необходимост от рехабилитация или изграждане на обекти и съоръжения.

1.2. Определяне на съоръженията за възстановяване или ново изграждане

При определяне на съоръженията за възстановяване или изграждане приоритетно е определяне състоянието на съоръженията от техническата инфраструктура /системата от сгради, съоръжения и линейни инженерни мрежи на транспорта, водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, далекосъобщенията/ и сградите с обществено значение, от които в голяма степен зависи възстановяване на обслужването и услугите за населението. Едновременно с това при оценката следва да се отчита:

- степен на увреждане, установена с експертно заключение, съгласно Приложение № 2 или Приложение № 3 от ПРАВИЛНИК за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет;
- характеристики, значимост, сложност и рискове за експлоатация на обекта, която се отчита в зависимост от категорията на строежа или на засегнатата инфраструктура по Закона за устройство на територията, установена с експертно заключение, съгласно Приложение № 2 или Приложение № 3 от ПРАВИЛНИК за организацията и дейността на Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет;
- мащаби на бедствието;
- потенциална опасност от разрушаване, увреждане или повтарящи се отклонения от нормалната експлоатация;
- социален приоритет - дейности в сектора на здравеопазването, образованието, културата и др.;
- фаза на възстановителния процес (начало, започнат етап);
- срок за възстановяване и въвеждане в експлоатация;
- наличие на алтернатива за смекчаване на последиците;
- поддържане и използване на обекта през предходната бюджетна година;
- наличие на допълващ източник на финансиране, включително застрахователно обезщетение.

Резултатите от оценката на разрушенията се документират и представят, така че да може да контролират процесите по прилагане на взетите решения. Информацията се натрупва в архив, за да може да се използва като отправна точка за следваща по-обстойна оценка или да бъде полезна и ползвана от ръководителите и фирмите, организиращи и провеждащи възстановителните работи.

При провеждане обследването на всеки един елемент е необходимо да бъдат посочени:

- степен на поражение и разработване на подходящи стъпки за цялостно възстановяване или частично ново изграждане;
- осъзнаване на рисковете за експлоатация след възстановяване, за да се избягват рискови действия и да се поддържа бдителността;

- постановяване на механизъм за постигане на консенсус за установяване кое при възстановяване носи най-голям риск и кои са най-подходящите стъпки за неговото минимизиране.

1.3. Отговорни длъжностни лица и звена от общинската администрация за осъществяване на дейността по 1.1 и 1.2

Отговорни длъжностни лица и административни звена за прилагането на тези критерии при огледите за оценка и определяне годността на сградите и съоръженията и за планиране на мероприятията и дейностите по разчистване и възстановяване на съоръженията са:

I. В общинската администрация:

- зам.кмет, отговарящ за строителството;
- директор на дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- директор на дирекция "Архитектура градоустройство и устройствено планиране";
- главен инженер;
- служители от дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- служители от дирекция "Архитектура градоустройство и устройствено планиране"

II. В районните администрации:

- директорите на дирекции "Устройство на територията"
- главен инженер;
- служители от дирекции "Устройство на територията"

Допълнително могат да се привлечат членове на камарата на инженерите – конструктори и архитекти, работещи на свободна практика.

Създават се комисии за всеки един район и населено място. По селата се привличат и служители от кметските администрации.

2. Критични и потенциално опасни съоръжения и обекти, за които е необходима експертиза за установяване състоянието им

Към критичните и потенциално опасни обекти и съоръжения, които могат да понесат в определена степен повреди или разрушения в следствие на земните трусове, за които е необходима експертиза за установяване на състоянието им са :

- магистрални водопроводи;
- главни разпределителни газопроводи;
- главни разпределителни топлопроводи
- електропроводи високо и средно напрежение;
- подстанции;
- мостови съоръжения;

- производствени обекти, които при разрушаване могат да причинят увреждане на здравето на населението, смърт (ПОО, работещи с промишлени отровни вещества и нефтопродукти).

За тези съоръжение и за обектите, работещи с промишлени отровни вещества и нефтопродукти задължително след утихване на земните трусове и преди започване на аварийно-възстановителните дейности трябва да се извърши експертиза за състоянието им и степента на поражение. Експертизата трябва да дава отговор на:

- степен на поражение и начални стъпки за възстановяване, частично или на ново изграждане;
- осъзнаване и предвиждане на рисковете за експлоатация след възстановяване.

Отговорни длъжностни лица за изготвяне на експертизи:

I. В общинската администрация:

- зам.кмет по строителството;
- директор на дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- главен инженер;
- служители от дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване"

II. В районните администрации:

- директорите на дирекции "Устройство на територията";
- главен инженер;
- служители от дирекции "Устройство на територията"

III. В дружествата на юридическите лица и едноличните търговци собственици/оператори на съоръжения от критичната структура:

- управител /директор/;
- главен инженер;

- отдели ПТО;

- аварийно-възстановителни групи.

3. Системи за ранно предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението

3.1. Определяне необходимостта от изграждане или модернизиране на съществуващите системи за наблюдение и ранно предупреждение

Изграждане на система за сеизмичен мониторинг, включена към Националната сеизмологична мрежа (НСМ) не е по силите на общината, а е национален приоритет.

Основните длъжностни лица от администрацията на Община Варна, кметовете на райони и населени места са включени в Националната система за оповестяване при бедствия.

По тази система от оперативния център на Главна дирекция ПБЗН и/или от териториалния ОЦ – на РД ПБЗН – Варна същите могат да бъдат оповестени за настъпило събитие. Тя е предназначена за индивидуално предупреждение и оповестяване в зависимост от:

- вида и мащаба на земетресението;
- нормативно определените правомощия на органите на местната власт в Община Варна и районите;
- компетенциите на длъжностните лица в администрацията на Община Варна /Кмет, заместник-кметове, кметове на райони и населени места, началник отдел „ДЗН“/;
- специфичните функции на екипите от Единната спасителна система.

Оповестяването на населението от районите на община Варна се извършва от ОЦ на РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Варна.

За предупреждение и оповестяване населението на град Варна е включена автоматизираната система за гласово оповестяване. Чрез нея централно гласово се обявява на населението вида на бедствието и се дават кратки указания за действия.

В селата, селищните образувания и вилните зони няма изградена такава система. Оповестяването на кметските администрации се осъществява от ОД на Община Варна.

На базата на Технически комплекс за оповестяване (ТКО) е изградена и развита система за оповестяване при възникване на бедствена ситуация със заложен принцип на приоритет и автоматизирано отнемане на канали за обмен и комуникация. В системата са включени петте района и пристанище „Варна изток“, като сигналите се предават чрез съответните Оперативни дежурни.

3.2. Набелязване на системи за наблюдение и ранно предупреждение за изграждане и модернизация

За подобряване на системите за ранно предупреждение и оповестяване е необходимо изграждане на общински ситуационен център, в който да се адаптира система за наблюдение и ранно предупреждение за нуждите на община Варна. Системата трябва да осигурява непрекъснато наблюдение и анализ на обстановката на територията на цялата община. Тя трябва да е хармонизирана с изградените Оперативни центрове на РД ПБЗН и оперативния център на Главна дирекция ПБЗН, за да има възможност за получаване и предаване на необходимата актуална информация.

На настоящият етап е възможно използването на данни от изградената и продължаваща да се разширява система за видео наблюдение, към която може да бъде включено и наблюдението на трафика по главните пътни магистрали на територията на града.

3.3. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността

Отговорни за изграждане на общинска система за предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението общински звена и длъжностни лица от общинската администрация са:

- дирекция "Информационно и административно обслужване" – отдел "Информационни и комуникационни технологии";
- дирекция "Управление на сигурността и контрол на обществения ред";
- началник отдел "Информационни и комуникационни технологии";
- началник отдел "Дейности по защита на населението";
- началник отдел "Видеонаблюдение".

4. Обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението

4.1. Организиране и провеждане на обучението на общинската администрация и населението

Кметът на Община Варна, по силата на чл.14 (3) от ЗЗБ е длъжен да организира обучението на общинската администрация за изпълнение на дейностите по защита на населението при бедствия и извънредни ситуации. За целта ежегодно утвърждава План за обучение на служителите от общинската администрация и провежда обучение. Обучението включва теоретична и практическа част – след запознаване с основните правила за поведение и действие следва проиграване на ситуация.

Обучението на населението за начините на поведение и действие и изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия се организира като обучение по желание. То се осъществява и посредством организиране предавания по местните телевизионни и радио станции, разработване и разпространяване на материали и включва препоръки за действие и поведение при бедствия.

4.2. Провеждане на учения за отработване на взаимодействието между органите за управление, силите за реагиране и населението при земетресения

Отработване на взаимодействието между органите за управление, силите за реагиране и населението при земетресения се извършва под формата на тренировки и учения, организирани и провеждани през годината в училищата и фирмите на юридическите лица и едноличните търговци по техен план със съдействието и методическата помощ на Община Варна. Те се планират и провеждат съвместно с основните звена на единната спасителна система, разположени на територията на общината – Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Варна, Областна дирекция на МВР – Варна и Центъра за спешна медицинска помощ (ЦСМП).

4.3. Източници за финансиране

Финансирането на дейностите по обучението, провежданите тренировки и учения се извършва от бюджета на Община Варна по функция „Отбрана и сигурност“, дейност 283 „Превантивна дейност“ и бюджетите на фирмите на юридическите лица и едноличните търговци.

5. Дейности за намаляване на риска при земетресения

- поддържане в изправност и постоянна готовност за използване на система за оповестяване на ръководството на Община Варна и населението;

- осигуряване на непрекъсната връзка със средствата за масово осведомяване за информиране (местни радиа и телевизионни канали) и даване на указания за поведение;

- предварителна подготовка и планиране действията на общинското ръководство и органите на управление за реакции и действия при земетресения;

- предварително планиране и създаване на необходима групировка от сили и средства за реагиране и извършване на спасителни и аварийно-възстановителни дейности (СНАВР);

- създаване, подготовка и обучение на доброволно общинско формирание, с готовност за извикване и включване в действията при провеждане на спасителни и неотложни аварийно възстановителни работи;

- обучение и подготовка на общинското и районни ръководства и общинската и районни администрации за поведение и действие при земетресения;

- обучение и подготовка на населението (работещо и неработещо, ученици и студенти) за поведение и действие при земетресения;

- водене на целенасочена и ефективна превантивна дейност за непрекъснато наблюдение състоянието на съоръженията от критичната инфраструктура и обектите с повишена опасност за намаляване на риска от разрушения при земетресения, осъществявани чрез:

- системен контрол за състоянието на обектите от критичната инфраструктура;
 - изграждане на системи за видео наблюдение и усъвършенстване системата за оповестяване на населението.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА

Община Варна районните администрации и администрациите на населени места, под ръководството на Кмета на Община Варна, кметовете на райони и населени места, провежда мерки за защита на населението при земетресения във взаимодействие с останалите органи на изпълнителната власт. За целта се планира провеждането на мероприятия както следва:

- ❖ своевременно прогнозиране характера и последствията от земетресения в отделните райони на Община Варна;

- ❖ ежегодно и при настъпили промени актуализиране на Плана за защита на населението на Община Варна ;

- ❖ провеждане на мероприятия за усвояване на плановете;

- ❖ изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието при земетресения на територията на Община Варна;

- ❖ организирано денонощно дежурство в:

- Община Варна;
- районните администрации;
- общинските предприятия;

- ❖ оповестяване и информиране на населението от районите за възникване/възникнало земетресение и предприемане на мерки за неговото овладяване;

- ❖ организиране и осигуряване участието на органите за управление и силите и средствата при провеждане на спасителни операции на територията на Община Варна;
- ❖ организация за взаимодействие между Община Варна, районните администрации и силите на ЕСС при провеждане на СНАВР;
- ❖ събиране на силите и средствата и координиране работата на юридическите и физическите лица, привлечени за провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи;
- ❖ координиране действията на медицинските екипи за оказване на първа помощ на пострадалите и оказване на психологическа помощ, както на тях така и на екипите, работещи в зоните за поражение;
- ❖ координиране на действията по издирване и спасяване на пострадалите;
- ❖ подпомагане работата на районните щабове за координация за своевременно извеждане (евакуация) на населението и настаняването му, съгласно изготвените планове за евакуация;
- ❖ предоставяне на индивидуални средства за защита при необходимост, по предварително изготвен график;
- ❖ предприемане на мерки за ограничаване на разпространението и за ликвидиране на възникнали епидемии и епизотии от заразни и паразитни болести на територията на Община Варна следствие на разрушения.

Мерките за защита на населението при земетресение могат да се разделят в две направления:

- ✓ Провеждане на спасителни работи
- ✓ Провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи

1. Провеждане на спасителни работи

1.1. Разкриване и спасяване на затрупани хора:

Осъществява се от:

- спасителни групи на РД ПБЗН;
- оцелели граждани и близки на пострадалите;
- работни групи на РУП на ОД на МВР и РС ПБЗН;
- доброволно формиране на Община Варна.

В последствие усилията могат да нараснат с:

- предадени сили и средства от съседни незасегнати общини;
- сили на ЕСС от други области.

1.2. Медицинско осигуряване

1.2.1. Оказване на Първа медицинска помощ:

Осъществява се от:

- * дежурни екипи от центъра за спешна медицинска помощ;
- * екипи за кръвопреливане от МБАЛ на територията на Община Варна;
- * доброволци от БЧК.

Евакуацията на пострадали се осъществява в МБАЛ като при необходимост се разкриват пунктове за временно настаняване на пострадалите.

1.2.2. Възможности на здравните заведения за оказване на специализирана помощ

Специализирана медицинска помощ може да бъде оказана както следва:

- в университетска болница МБАЛ „Св.Марина“, МБАЛ „Св.Анна“, ББАЛ – Варна при ВМА, СБАЛ. При необходимост, пострадалите се насочват към: Областния диспансер за пневмофтизиатрични заболявания със стационар /ОДПФЗС/; Междубластния диспансер за онкологични заболявания със стационар или ББАЛ – Варна при ВМА. При изгаряния лечението се осъществява в ББАЛ – Варна при ВМА.

В двете многопрофилни болници в гр. Варна са разкрити клиники за специализирана медицинска помощ, като по-характерни от тях са:

МБАЛ „Св.Марина“: онкология, вътрешни болести, пневмология, професионални заболявания, терапия и рехабилитация, кардиология, ревматология, нефрология, клинична хематология, ендокринология, гастроентерология, нервни болести, детски клиники, хирургия (съдова, урология, гръдна), кардиохирургия, анестезиология и интензивно лечение, по инфекциозни болести, УНГ.

МБАЛ „Св.Анна“: ортопедия и травматология, съдова хирургия, гинекология, неврохирургия, дерматовенерология, коремна хирургия, лицево-челюстна хирургия, анестезиология и активно лечение.

Наличното оборудване в лечебните заведения за извършваната специализирана медицинска помощ е в съответствие с действащите изисквания и нормативи.

Легловият фонд на болничните заведения е в Приложение № 5.

Налични запаси:

МБАЛ: 7 – 10 дни – за оказване на спешна помощ;

12 – 15 дни за стационарно болни

СБОБАЛ: 3 – 4 дни

СБАГАЛ: лекарствени медикаменти – 7 дни; консумативи – до 30 дни

1.2.3. Ветеринарно-медицинско осигуряване

Чрез Областна дирекция „Безопасност на храните“ се осъществява контрол по епизодичната обстановка и се организират:

- спасителни и сортировъчно-оздравителни ветеринарни дейности и лечение на животни с травми;
- клане на животни по необходимост;
- загробване или предаване на екарисаж на умрели животни;
- загробване на отпадъци от животински произход;
- организиране лагери за животни, безопасни по отношение на зоозони;
- осигуряване доставка на незамърсени фуражи за изхранване и чиста вода за водопой;
- осигуряват се необходимите лекарства, ваксини и дезинфекционни средства;
- установява се непрекъснато епизотично наблюдение на животните, възстановяват се производствено-технологичните процеси във фермите и месопреработващите цехове.

1.3 Гасене на пожари:

Осъществява се от екипи на Районните служби на ПБЗН и обектовете противопожарни формирования, впоследствие се привличат противопожарни екипи от съседни незасегнати общини, частни търговци и от войсковите поделения.

Основните усилия се съсредоточават за:

- локализиране на аварии в предприятия, работещи с промишлени отровни вещества;
- гасене на пожари в сгради с масово пребиваване на хора;
- потушаване на пожари в жилищни и обществени сгради.

За осигуряване на вода се привличат коли - водоноски от частни фирми, Въоръжените сили, резервоарите с вода във фирмите, градските шадравани и от морето.

Важно значение за гасенето на пожарите има разчистването на маршрутите за движение и подходите към огнищата на горене.

1.4. Осигуряване снабдяването на пострадалото население с вода и храна:

Кметовете на райони и населени места изготвят и представят в общинския Щаб за изпълнение плана за защита при земетресение справка с необходимите количества храна и вода на пострадалото население и пунктовете за раздаване.

Община Варна осигурява питейна вода и хранителни продукти за бедстващото население, осигурени от големите търговски вериги и хранителни борси. При недостиг или невъзможност за осигуряване се търси помощ чрез ОЦ на РД ПБЗН – Варна от незасегнати градове и области на територията на страната.

1.5 Временно извеждане и настаняване на населението

1.5.1. Временно извеждане и настаняване на населението

Временното извеждане на населението трябва да се разглежда като:

- временно извеждане от помещенията, в които ги е заварило земетресението;
- временно извеждане от района на разрушенията за освобождаването му при провеждане на СНАВР и забрана за влизане и пребиваване в тях.

След първият трус задължително всички трябва да напуснат помещенията, в които ги е заварило земетресението. Всеки гражданин, изпълнявайки правилата за поведение и действие при земетресение трябва без паника, организирано, по най-бързия начин да напусне сградата, в която се намира и да застане на разстояние по-голямо от височината на същата.

Извеждането на населението от района на разрушенията за освобождаването му при провеждане на СНАВР се организира от Кмета на Община Варна и ръководи от ръководителя на място, който ръководи СНАВР.

За извеждането на населението предварително се определят маршрути, които трябва да са обезопасени. По тези маршрути не трябва да има сгради или съоръжения, които да са понесли разрушения в такава степен, че да представляват опасност при преминаване край тях. За това се избират широки улици и булеварди, осигуряващи безопасност на движението на хората, насочващи се към районите за временно настаняване.

Организира се разузнаване за обстановката в засегнатите райони от земетресението като се акцентира на два момента:

- **Първи** - добиване на оперативна информация за създалата се обстановка;
- **Втори** - осигуряване на сили и средства, организиращи прокарване на пътища за извеждане, евакуация на пострадалите и извеждане на населението.

След получена достоверна информация за създалата се обстановка се обявяват маршрутите за извеждане на хората и евакуация на пострадалите от огнището на поражение. Ако има предварително определен за целта маршрут и не противоречи на данните от разузнаването хората се насочват по тези маршрути.

С извеждане на населението от даден район се организира охрана и не се допуска влизане в него на лица и техника освен тези, които участват в ЧНАВР.

Въвеждат се временен режим на ограничения и мерки за защита на населението.

*прекратява се свободното движение и пребиваване на хора и техника в определена част на територията на общината /районите за провеждане на НАВР/, недостъпна вследствие на настъпили повреди по пътната и железопътна инфраструктура на общината;

* прекратява се извършване на дейност, която би затруднила или възпрепятствала осъществяването на спасителните и неотложните аварийно - спасителни работи - устройване на проходи, извличане на затрупани, оказване на първа медицинска помощ на пострадали и други;

*забранява се движение на лични и фирмени МПС, въвежда се регулиране на движението по определените за целта маршрути, устройват се контролно пропускателни пунктове;

*приоритетни са грижите за деца, самотни възрастни хора и хора, в неравностойно положение, пострадали при земетресението;

*приоритетно се снабдяват с хранителни продукти и медикаменти детски, лечебни и здравни социални заведения и спасителните екипи.

1.5.2. Места за временно настаняване

За временно настаняване на населението, изведено от районите на разрушението се избират места, в които няма застрояване (стадиони, спортни площадки, големи паркинги, паркове). В тези места се развърщат пунктове за първа медицинска помощ. При необходимост за по-дългосрочно настаняване на хора, чиито домове са напълно разрушени или сериозно повредени и опасни за обитаване, настаняването им се извършва в проверени в конструктивно отношение обществени сгради.

За временно настаняване Община Варна разполага със следната леглова база:

- Средношколско общежитие на бул. „ Цар Освободител” № 150 – разполага с 230 легла;
- бунгала в почивна база „Баба Алена” 22 бр. По 5 легла в бунгало – общо 110 легла;
- почивна база „Черноморец” – 5 броя бунгала с по четири легла – общо 20 легла.

За настаняване на населението, останало без покрив могат да се ползват и сгради за обществено обслужване, незасегнати от земетресението или по които няма нанесени повреди, представляващи опасност (Приложение № 6).

При значително силно земетресение и необходимост за настаняване на повече хора от наличните възможни за настаняване места ще се пристъпи към изграждане на палаткови лагери. Такива лагери могат да бъдат изградени на територията на стадионите „Черно море”, „Спартак”, „Локомотив”, „Младост”, стадиона в район „Вл.Варненчик” и в район „Аспарухово”, парковете в район „Вл.Варненчик”, „Младост”, Аспарухов парк и Приморски парк (Разчет за развърщане на палатков лагер за 200 човека е посочен в Приложение № 7) .

Част от населението може да се евакуира и в съседни незасегнати общини по решение на Областен управител или се искат палатки от МВР за изграждане на лагери за временно настаняване.

1.6. Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно извеждане:

- Кмет на общината;
- Кметове на райони и населени места.

Временното извеждане на населението на безопасно място извън територията на Община Варна се извършва след съгласуване с Областния управител.

1.7. Длъжностни лица, отговорни за извеждане и настаняване на хора, нуждаещи се от специална помощ (в неравностойно положение, от социални домове и стационари):

- Кмет на Община Варна ;
- Кметове на райони, кметове на села и кметските наместници;
- Директор на Дирекция „Социални дейности ”;
- Директор на ОП „Социален патронаж”.

1.8. Транспортно осигуряване извеждането на населението

Транспорта за осигуряване на за евакуация на населението и извозване на пострадали се осигурява от фирма „Градски транспорт” ЕАД.

За извършване обход за разузнаване на територията на Община Варна ще се ползват автомобили, собственост на Община Варна.

Списък на автомобилите, съгласно Приложения № 8 и 9.

1.9. Изолиране и охрана на разрушените райони, охрана и опазване на материални и културни ценности

1.9.1. Изолиране и охрана на разрушените райони

Осъществява се от силите на РУП на ОД на МВР, общинска полиция и охранителните фирми, за недопускане на външни лица в зоните на разрушения; охрана на пътни съоръжения, държавни обекти, производствени предприятия и други чрез:

- осигуряване на пропускателен режим с развърщане на Контролно -пропускателни пунктове (КПП) по входно-изходните пътища на населените места;
- организиране на патрулна и комендантска служба в районите на разрушения.

1.9.2. Охрана и опазване на материалните и културни ценности:

Охрана на материалните и културни ценности се осъществява със силите на Група „Общинска полиция“ и личен състав на съответните ведомства и обекти. При необходимост за съхранение на особено ценни експонати от музеите, същите се евакуират от обекта и от населеното място и преместват със съдействието на Министерство на културата. Охраната се осъществява със сили на ОД на МВР.

1.10. Организиране погребване на загиналите

1.10.1. Събиране и опознаване на загинали

При провеждане на спасителните действия загиналите се полагат на определени предварително места за извършване на опознаване. Опознаването се извършва от сформирана група с представители на ОД на МВР (паспортна служба) Министерство на правосъдието (следствена служба), Община Варна (информационно административно обслужване) и медицинско лице (лекар). След разпознаване се издава смъртен акт и се търсят да се известят близки и роднини.

1.10.2. Организиране погребение на загиналите

ОП „Обреди“ организира и извършва погребенията в гробищните паркове на гр.Варна и селата.

Транспорт за извозване и погребване на загиналите се осигурява от „Обреди“ ЕООД и частните погребални фирми.

Контрол за извършване на погребенията се осъществява от:

- Кметове на райони;
- кметове на села;
- заместник кмет – направление „Обществен ред“;
- Директор на дирекция „Социални дейности“;
- управител на „Обреди“ ЕООД.

1.11. Обществен ред и законност

1.11.1. Дейности за осигуряване реда и законността на територията на Община Варна при земетресения

За осигуряване реда и законността на територията на Община Варна при земетресения се привличат сили от ОД на МВР - Варна, Група „Общинска полиция“ и служители от дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ от Община Варна.

Органите на ОД на МВР-Варна, Група „Общинска полиция“ и служители от дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ от Община Варна изпълняват следните задачи:

- охраняват районите с най-големи поражения;
- осигуряват реда по време на изнасянето и евакуирането на пострадалите хора и материалните ценности от разрушените сгради;
- осигуряват маршрутите за въвеждане на спасителните екипи и ЦСМП за провеждане на спасителните и възстановителни работи и оказване на помощ на пострадалите;
- създават организация за пропускане на органите за установяване самоличността на загиналите;
- организира борбата с мародерите и разпространителите на слухове;
- охраняват местата за настаняване на населението останало без подслон;
- осъществяват реда при раздаване на храна, вода и лекарства на пострадалото население;
- оказват съдействие на правителствените, неправителствените и международни организации в дейността им по подпомагане на пострадалото население;
- охраняват и оказва помощ при евакуация материални и културни ценности.

1.11.2. Длъжностни лица, отговарящи за реда и законността:

- директор на ОД на МВР-Варна;
- началници на РУП към ОД на МВР-Варна;
- началник група „Общинска полиция“
- директор на дирекция УСКОР

2. Провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи

2.1.Разчистване на пътища и осигуряване на проходимост

При земетресение на територията на Община Варна, Щаба за изпълнение на общинския щаб за защита, организира и насочва предварително създадена групировка от сили и средства към районите на разрушенията за провеждане на аварийно-възстановителни работи и определя:

- основни маршрути за движение на силите и средствата, участващи във аварийно-възстановителните работи;
- приоритетите за провеждане на аварийно-възстановителните работи;
- броя и състава на техниката, участваща в аварийно-възстановителните работи за всяко направление / район;
- отговорни лица за всяко направление /район ;
- определяне на последователността и видовете работи по разчистване на разрушените участъци и обекти по райони;
- необходимостта от допълнителна техника и личен състав;
- места, райони за депониране на строителните отпадъци, формирани се от разрушенията;

Разчистването на пътищата, устройването на проходи, укрепване и премахване (събаряне) на опасни стени, сгради и други започва след приключване на спасителните дейности и извеждане на населението от пострадалите райони. Приоритетно се разчистват пътищата към социални и здравни заведения, районите с най-големи разрушения и главни пътни артерии, за да се осигури възможност за евакуация и движение на спасителните екипи.

Разчистването се извършва с помощта на механизация и техника от фирми на територията на Община Варна, предвидени в плана. При невъзможност за ползване на техниката от предвидените в плана фирми се търси помощ за предоставяне на техника от съседни населени места, незасегнати от бедствието.

Възстановяване на улиците и пътищата:

Извършва се с цел въвеждане на формиранията в зоните на разрушения; подаване на вода, продоволствие и медикаменти и евакуация на пострадалите.

Възстановяването на пътищата включва:

- разчистване и временно възстановяване на участъци от пътните платна (направа на обходи);
- разчистване на пътищата от развалини, отломки и натрупвания;
- усилване, временно укрепване и възстановяване на мостове, надлези и автоподлези.

Осъществява се със силите на фирмите, с които Община Варна има сключени договори за поддръжка на пътища и допълнително привлечена техника от други фирми.

Устройване на проходи:

- осъществява се по основните пътни артерии с цел осигуряване придвижването на необходимата техника и евакуиране на населението;
- устройване на странични проходи с ширина 3 - 3,5 метра за приближаване на машините до обектите за работа. Същите са за еднопосочно движение с площадки за разминаване на 200 - 250 метра;
- изключване на разрушени участъци от мрежите на водоснабдяване и електроснабдяване;
- работи по предотвратяване на взривове и възникване на пожари при разрушени технологични тръбопроводи на промишлените обекти;
- работи по мрежите за електроснабдяване.

Укрепване или събаряне на пропукани стени, сгради и др.

Укрепване или събаряне на пропукани стени, сгради и други се свеждат до:

- ликвидиране опасността от нови срутвания;
- разчленяване на разрушените конструкции и отстраняването им;
- временно укрепване на конструкции със сериозни повреди с оглед предотвратяване на по-нататъшното им разрушаване и създаване на безопасни условия за работа;
- събаряне на разрушени и непригодни за възстановяване сгради и съоръжения.

За изпълнение на тези дейности предварително се извършва обследване на засегнатите сгради и съоръжения от технически експертни комисии, назначени от кметовете на райони или ръководителите на ведомствата (обектите).

2.2. Възстановяване и подпомагане

2.2.1. Възстановяване

Възстановяването на услугите и инфраструктурата започва незабавно след завършване на спасителните работи. Кметът на общината и кметовете на райони и населени места чрез администрацията координират ръководството на работата по възстановяване. Непосредственото

ръководство на дейността се извършва от преките ръководители на институциите, имащи отношение по предлагане на услугите.

Отговорни лица, определящи обектите и координатори на действията по възстановяване в общинската администрация са Зам.кмета, отговарящ по строителството и Директорите на дирекции "Инженерна инфраструктура и благоустрояване" и "Архитектура, градоустройство и устройствено планиране". За качеството на изпълнението на възстановителните работи следят служители на дирекции "Инженерна инфраструктура и благоустрояване", ОП „Инвестиционна политика“ и тези от дирекциите в районните администрации.

Управителите на проводните дружества – „ВиК – Варна“ ООД, Енерго-Про Мрежи АД, БТК АД, „Овъргаз – мрежи“ АД, „Примагаз“ АД, „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД сами степенуват обектите по ред, важност и приоритет за възстановяване. След възстановяване и привеждане в режим "Работа" на отделните обекти всеки ръководител изпраща сведение в Щаба на общинската администрация, където се подготвя обобщена информация и чрез средствата за масово осведомяване и се предава на населението.

2.2.2. Подпомагане

Вътрешно за общината подпомагане

Организацията по подпомагане на населението се организира от Кмета на Община Варна, със съдействието на кметовете на райони и населени места чрез назначени от тях комисии за определяне на хората (домакинствата), на които е необходима помощ и вида на необходимото подпомагане. Обобщени справки за необходимостта и вида на помощта се предават в Щаба на Община Варна (дирекция „Социални дейности“) за обобщаване и разпределяне на помощите.

Непосредственото доставяне и разпределяне на помощите се организира и извършва от Директора на дирекция „Социални дейности“ и Директора на дирекция "Управление на собствеността", кметовете на райони и населени места чрез служителите в районните администрации.

Външно за общината подпомагане

Изготвянето на обобщени заявки за необходими количества питейна вода, храни, медикаменти и други имуществва за осигуряване на населението се извършва от дирекция "Управление на собствеността", дирекция „Социални дейности“ и дирекция "Здравеопазване" на основание получената информация от кметовете на райони и населени места и се подписват от Кмета на Община Варна. При невъзможност за набавяне на вода, храни и медикаменти от търговската мрежа на Община Варна (хипермаркети, стокови хранителни и аптечни борси), заявките се изпращат до Областния управител и до министъра на МВР за доставка от други незасегнати градове и области.

Получаването, разпределянето и раздаването на помощите се организира и извършва от дирекция "Управление на собствеността" със съдействието на кметовете на райони и населени места.

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И ТЯХНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ:

1. Плана се активира при обявено бедствено положение

1.1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при земетресение

Общото ръководство на действията по защита на населението при земетресение на територията на Община Варна се осъществява от Кмета на общината. Тези задължения са регламентирани в 33Б чл.65 (1), т.1.

Дейността на Кмета се подпомага от назначения с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия (чл.65 (1) т.7 от 33Б), кметовете на райони и населени места, общинската и районни администрации. В дейностите по защита на населението участват и поделенията на основните сили от Единната спасителна система, разположени на територията на Община Варна – РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна, ЦСМП – Варна.

1.2. Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия

Щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия се назначава със заповед на Кмета на Община Варна. В състава на Щаба са включени основни длъжностни лица от общинската администрация и представители на институции на територията на общината, имащи отношение и привличани за участие в действията по ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствия. При необходимост Кметът на Община Варна може да привлече допълнително в работата на Щаба длъжностни лица от администрацията, или структури на институции, намиращи се на територията на общината, които не са включени в заповедта.

2. Отговорни органи и длъжностни лица за временно извеждане на населението

Кметът на община Варна организира и координира временното извеждане на населението от разрушените райони (чл.65 (2), т.7 от ЗЗБ). На основание направената оценка за създалата се обстановка се определя мястото за временното извеждане на пострадалото население от разрушения район и маршрутите за извеждане.

Отговорни органи и длъжностни лица за временно извеждане на населението са:

- Кметът на община Варна, който взема решение за временно извеждане на населението и определя мястото, района за извеждане;
- ръководителят на място, който ще ръководи извеждането и провеждане на ЧНАВР;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Директорът на ОД на МВР – Варна, който организира охраната на района;
- Кметът на района, който организира настаняването на изведеното население в определения район.

3. Снабдяване с храна, вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране снабдяването с вода, храна, лекарства и други необходими за осигуряване на изведеното от разрушения район население са:

- Кметът на община Варна;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“;
- Директорът на дирекция „Социални дейности“;
- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Кметовете на райони и населени места.

4. Разчистване на пътища и осигуряване на проходимост

Отговорни органи и длъжностни лица за разчистване на пътища и осигуряване на проходимост в районите на разрушенията са:

- Директорът на дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустройство“;
- ръководителят на място, който ръководи провеждането на ЧНАВР;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Директорът на ОД на МВР – Варна, който организира охраната на района и не допуска влизането на лица и техника, неучастващи в ЧНАВР в района.

5. Здравеопазване

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране здравеопазването и осигуряване хигиената в районите за временно настаняване са:

- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- началник отдел „Лечебни заведения и ДУЗ“;
- Директорът на РЗИ – Варна (представител на РЗИ в Щаба за изпълнение на плана за защита на община Варна);
- Управителят на ОП „Дезинфекция, дератизация дезинсекция“;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“.

За осигуряване здравето на населението, настанено във временните райони се привличат и екипи от здравните заведения на територията на общината.

6. Транспорт

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране и осигуряване на транспорт за извозване на населението в районите за временно настаняване са:

- Директорът на дирекция „Общинска собственост, икономика и стопанска дейност“;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Управителите на транспортни фирми, предвидени в Плана за защита при земетресения за извозване на населението.

7. Възстановяване и подпомагане

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране възстановяване и подпомагане на пострадалото население са:

- Кметът на община Варна;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“;
- Директорът на дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустройство“;
- Директорът на дирекция „Социални дейности“;
- Директорът на дирекция „Финанси и бюджет“;
- Директорът на дирекция „Финансово – стопански дейности“;
- Кметовете на райони и населени места;
- Директорът на ОП „Инвестиционна политика“.

В случаите на възстановяване на инфраструктурни обекти, собственост или финансирани от Община Варна, Директора на дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустройство" организира контрола по качеството на възстановителни дейности, а Директора на дирекция "Финансово – стопански дейности" определя комисия, която да контролира законосъобразното разходване на средствата. За контрол се привличат и специалисти от районните администрации и ОП "Инвестиционна политика".

VII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

1. Сили и средства за реагиране и ликвидиране на последствията при земетресения

Извикване и включване на силите за провеждане на дейности по защитата при бедствия на юридическите лица и едноличните търговци се извършва на основание на чл.65 (2) т.5, във връзка с чл.37 от ЗЗБ. За провеждане на дейности по защитата при бедствия се привличат:

1.1. Сили и средства на Община Варна

№ по ред	наименование на силите	л.с.	наименование на структурата	място за събиране
1.	аварийна група	6	общинска администрация	Община Варна
2.	групи за обход	20	общинска, районни и кметски администрации	Община Варна
3.	доброволни формирания	26	жители на град Варна	Община Варна

1.2. Сили и средства на държавните структури, разположени на територията на Община Варна

№ по ред	наименование на формиранието и обектите	л.с.	база на изграждане	сборен район /пункт/
1	Аварийно-спасителни и за обществен ред			
1.1	Сектор "СОД"	45	РД ПБЗН – Варна	в района на
1.2.	I, II и III-та РС ПБЗН	80	РД ПБЗН – Варна	I РС ПБЗН
1.3.	I, II, III, IV, и V – то РПУ		ОД на МВР – Варна	РПУ
2	Медицински формирания			
2.1.	Екипи за спешна медицинска помощ	18	ЦСМП-Варна	ЦСМП – Варна
2.2.	Микробиологична лаборатория	19	РЗИ – Варна	РЗИ
2.3.	Микробиологична лаборатория за питейни води	2	"ВиК Варна"ООД	"ВиК Варна"ООД
2.4.	Група за санитарен контрол	18	РЗИ – Варна	РЗИ
3	Ветеринарно медицински формирания			
3.1.	Звено здравеопазване и зоопрофилактика	4	ОДБХ– Варна	ОДБХ– Варна
3.2.	Звено дезинфекционен отряд	3	ОДБХ– Варна	ОДБХ– Варна
3.3.	Звено ДВСК (ветеринарен санитарен контрол)	4	ОДБХ– Варна	ОДБХ– Варна
4	Химически			
4.1.	Химическа лаборатория			
4.1.1	Хим.лаборатория на РЗИ – Варна	19	РЗИ – Варна	РЗИ – Варна
4.1.2	Регионална лаборатория – Варна	5	ИАОС към МОСВ	РЗИ – Варна
4.1.3	Химическа лаборатория на НИМХ – филиал Варна	4	НИМХ – филиал Варна	НИМХ
4.1.4	Химическа лаборатория за питейни води	5	"ВиК Варна"ООД	"ВиК Варна"ООД
4.1.5	Химическа лаборатория за отпадни води	5	"ВиК Варна"ООД	"ВиК Варна"ООД
4.2.	Лаборатория за радиационни измервания			

№ по ред	наименование на формирането и обектите	л.с.	база изграждане на	сборен район /пункт/
4.2.1	Лаборатория на РЗИ – Варна	18	РЗИ – Варна	РЗИ – Варна
4.2.2	Регионална лаборатория на ИАОС– Варна	1	ИАОС към МОСВ	РЗИ – Варна
4.2.3	Лаборатория на НИМХ – филиал Варна	3	НИМХ – филиал Варна	НИМХ – филиал Варна

1.3. Сили и средства, привлечени за разчистване пътищата и провеждане на възстановителни работи по пътната инфраструктура

За разчистване пътищата и провеждане на възстановителни работи по пътната инфраструктура се привличат сили и средства, с които Община Варна има сключени договори за поддържане на пътната и улична мрежа. При недостиг на необходимата за извършване на тази дейност техника се привлича допълнително, чрез ОЦ на РД ПБЗН, техника от фирми и еднолични търговци на територията на Област Варна или от други области и общини.

2. Ресурси, предвидени за ликвидиране на последствията при земетресения

Средствата, необходими за ликвидиране на последствията при земетресения са от Бюджета на Община Варна, като при недостиг се иска целева субсидия от Държавния бюджет на Република България чрез Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

3. Ред за привличане на допълнителни сили и средства

Кметът на Община Варна при необходимост може да изисква включване на допълнителни сили и средства на основните и други съставни части на единната спасителна система, извън територията на общината, чрез Оперативния център на РД ПБЗН – Варна или чрез Областния управител на област Варна.

В отделни случаи, когато има необходимост от включване на части от модулното формиране на ВМС, Кмета адресира искането си с факс чрез Областния управител на област Варна директно към Командира на ВМС.

VII. РЕД ЗА УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩИНСКОТО РЪКОВОДСТВО, СИЛИТЕ ЗА РЕАГИРАНЕ И НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

1. Система за оповестяване

1.1. Налична система за оповестяване

На територията на град Варна има изградена акустична система за оповестяване при опасност или възникване на бедствие. Тя е дублирана със сиренна система, която се задейства централизирано от Оперативния център на ГД ПБЗН – София. Населените места на общината се оповестяват чрез централно и локално задействани сирени.

1.2. Отговорни длъжностни лица и функциите им:

1.2.1. При получено предупреждение

При получаване на предупреждение в работно време при Оперативния дежурен на Общината, същият незабавно го докладва в канцеларията на Кмета и на началник отдел „Дейности по защита на населението“. По указание на Кмета (началник отдел „Дейности по защита на населението“) предава предупреждението чрез Оперативните дежурни на районите до кметовете на райони и населени места.

В не работно време незабавно докладва предупреждението на началник отдел „Дейности по защита на населението“. Той информира Кмета на общината за полученото предупреждение и получава указания съобразно, които предприема необходимите действия.

1.2.2. За оповестяване на:

А. Органи за управление

Основните длъжностни лица (Кметът на общината, зам.кметът, по строителството и по сигурността, секретарят на щаба, Оперативният дежурен на общината, кметовете на райони и населени места) са включени в Националната мрежа за оповестяване при бедствия. Ръководният състав на общинската администрация (зам.кметове, директори на дирекции) се оповестяват по указание на Кмета на общината от Оперативния дежурен. След оповестяването им той докладва за тези от тях, които не са получили сигнала (не са оповестени).

Б. Щаб за изпълнение общинския план за защита на населението

Щабът за изпълнение общинския план за защита на населението се оповестява и привежда в готовност само по заповед на Кмета на общината. Оповестяването на членовете на щаба се извършва от Оперативния дежурен на общината.

В. Сили за реагиране

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за извършване на спасителните и аварийно-възстановителни дейности (без основните сили на ЕСС – РД ПБЗН– Варна, ОД на МВР – Варна и ЦСМП – Варна) се извършва по указание на Кмета, съобразно създалата се обстановка и взетото решение за действие, от Оперативния дежурен на Община Варна.

Доброволните формирования на Община Варна се оповестяват след заповед на Кмета на Община Варна от служители на отдел „Дейности по защита на населението“. Оповестяването се организира от началник отдел „Дейности по защита на населението“.

Г. Население

Оповестяването на населението се извършва от пресцентъра на Община Варна чрез местните електронни медии. При невъзможност за използване на средствата за масова информация чрез ОЦ на РД ПБЗН – Варна се търси възможност за оповестяване на населението посредством специални оборудвани с мегафони леки автомобили.

2. Организация на комуникацията

Налични средства и възможности за комуникация.

За осигуряване на комуникация се използват:

- телефонната мрежа на БТК АД – за връзка с Оперативните дежурни на Областния управител, на районите, населените места и ОКИЦ на МВР – Варна;
- свръзка с техническия комплект за оповестяване – с оперативните дежурни на Областния управител, на районите и Пристанище Варна;
- УКВ мрежа с радиотелефони “Лен-Б” – за връзка с оперативните дежурни на Областния управител, на районите и складова база за индивидуални средства за защита в с.Каменар;
- мобилна връзка между оперативните дежурни и ръководния състав в общината и районите;
- проводна свръзка между Оперативния дежурен на Областния управител и Оперативния дежурен на Община Варна;
- интернет връзка с всеки интернет потребител.

IX. РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯТА

1. Ръководителя на действията по ликвидиране на последствията ръководи и систематизира информацията.

Основните части от единната спасителна система (РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна и ЦСМП – Варна) имат екипи, които поддържат постоянна готовност и могат да реагират незабавно. При тях е създадена организация, чрез Оперативния център на РД ПБЗН за незабавно оповестяване на личния състав и привеждането на всички екипи в готовност.

2. Информацията се събира и предоставя на Ръководителя от специално сформирани групи състоящи се от служители на общината и членове на „ДФ – Варна“ при Община Варна.

Силите на съставните части от единната спасителна система, които се привеждат в готовност за изпълнение на дейности и мероприятия за защита на населението и ликвидиране на последствията при земетресения са със срок за готовност и време за реакция до четири часа в зависимост от оповестяването и мястото на базиране .

Доброволците от доброволните формирования на Община Варна се извикват със заповед на Кмета на Община Варна и до два часа след оповестяването им следва да се явят на предварително определените места.

Приложение 2

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ НАВОДНЕНИЕ

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ НАВОДНЕНИЯ

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА

1. Поддържане на съоръженията

1.1. Съоръжения, оказващи влияние за предотвратяване възникването или намаляване риска и последиците от наводнения

1.2. Правеждане на мероприятия и мерки за поддържане нормална пропускателна способност

2. Дейности за намаляване на риска

2.1. Организиране на целенасочена и ефективна превантивна дейност за непрекъснато наблюдение състоянието на каналите и деретата и канализационните шахти и колектори

2.2. Почистване и осигуряване на проводимостта на канализацията за повърхностни води

2.3. Анализиране на метеорологичната обстановка при вероятни неблагоприятна прогноза и/или при предупреждение от НИМХ – филиал Варна, БД ЧР– Варна за очаквани интензивни валежи и предприемане на необходими действия.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА

1. Обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението при наводнение

1.1. Организация на обучението

2. Временно извеждане на населението

3. Места за временно настаняване

4. Оценка на нуждите от снабдяване с храни, питейна вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост

5. Разчистване на пътища и осигуряване на проходимост

- 6. Възстановяване и подпомагане
 - 6.1. Възстановяване на разрушената инфраструктура
 - 6.2. Подпомагане
- 7. Здравеопазване
 - 7.1. Възможности на здравните заведения за оказване на специализирана помощ
 - 7.2. Налични запаси
- 7.3 Дезинфекция на наводнените райони

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И ТЯХНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Организация на действията на органите за защита при наводнения. Начин на взаимодействие между органите на изпълнителната власт и връзки с областните и национални структури за справяне с наводненията

- 1.1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при наводнение
- 1.2. Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия
- 2. Отговорни органи и длъжностни лица за временно извеждане на населението
- 3. Снабдяване с храна, питейна вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост
- 4. Разчистване на пътища и осигуряване на проходимост
- 5. Здравеопазване
- 6. Транспорт
- 7. Законност и ред
 - 7.1. Длъжностно лице, отговарящо за реда и законността
 - 7.2. Координация и съгласуване на дейността на специализираните изпълнителни органи и длъжностно лице от общинската и районната администрация, отговарящо за реда и законността

VII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ НАВОДНЕНИЕ

- 1. Сили и средства за реагиране и ликвидиране на последствията при наводнения
 - 1.1. Сили и средства на Община Варна
 - 1.2. Сили и средства на юридическите лица и едноличните търговци, привлечени за ликвидиране на последствията от наводнения
 - 1.3. Сили и средства на държавните структури, разположени на територията на Община Варна
 - 1.4. Ред за привличане на допълнителни сили и средства
- 2. Ресурси, предвидени за ликвидиране на последствията при наводнения

VIII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ

- 1. Система за оповестяване
 - 1.1. Налична система за оповестяване
 - 1.2. Отговорни длъжностни лица и функциите им
 - А. Органите за управление
 - Б. Щаба за изпълнение общинския план за защита на населението
 - В. Силите за реагиране
 - Г. Населението

VIII. ВРЕМЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

- 1. Време за готовност за реагиране на основните части от единната спасителна система
- 2. Време за готовност за реагиране на съставните части от единната спасителна система

IX. РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМОЦИЯТА

Създаване на оптимална организация на ръководство, координация и взаимодействие между основните сили на Единната спасителна система (ЕСС) – РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна, ЦСМП – Варна, общинските формирания и силите на юридическите лица и едноличните търговци за ликвидиране на последствията при наводнене неэффективни спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за спасяване живота и здравето на населението, имуществото, икономиката и околната среда. Предотвратяване, овладяване и преодоляване на риска от наводнения до възможния минимум.

Наводнението е временно заливане с вода на значителна част от сушата с нанасяне на тежки поражения и разрушаване на жилища, стопански постройки, пътища и мостове и не рядко свързано с човешки жертви.

Наводненията са често срещани природни бедствия на територията на Република България. Те нанасят огромни щети, тъй като засягат населени райони, промишлени територии и продуктивни земеделски земи.

В съответствие с класификация за този вид бедствия за територията на страната са характерни следните видове наводнения:

- природни наводнения:
 - наводнения от речни разливи;
 - разрушаване на язовирни стени, диги или други хидротехнически съоръжения, стеснени и с намалена проводимост, затлачени речни русла, дерета и канали;
 - поройни наводнения;
 - наводнение, предизвикано от падане на обилни, поройни валежи – над 30 л/м² или при интензивно топене на снеговете и препълване на канализационната мрежа за повърхностни води;
- техногенни наводнения:
 - наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения;
 - наводнения, причинени от преднамерени действия

Наводненията на територията на община Варна, може да бъдат поройни, когато интензивността на водообразуване при интензивни валежи наруши отточния модул на терените или действителния отточен модул на изградената канализационна система на територията на районите на града и населените места. Тогава се формират големи обеми вода, които като пълноводни потоци или във вид на порои, се стичат и запълват ниските части на кварталите и населените места. Поройните наводнения не са свързани с наличието

на речна мрежа и могат да възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водният режим в нея.

Особено опасни са поройните наводнения за града и районите, където водонепропускливите, улични и тротоарни настилки създават условия за потоци с големи скорости на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата. Подобен ефект се получава и в деретата с голям наклон на дъното и скатове, където бързата концентрация на оттичащите се води от водосборните райони е в състояние да породи катастрофални водни потоци с много малка трайност.

Много често, пълноводните потоци от интензивни дъждове се насочват по улиците, препълват канализацията за повърхностни води и водата излиза над нивото на бордюрите.

В такива случаи е възможно наводняване на отделни райони от територията на града и населените места. При такива обстоятелства се наводняват приземните етажи, вода нахлува в мазета, сутерени и др. помещения, явяващи се под нивото на уличните платна.

Често пъти буйните водни потоци разрушават пътните и тротоарни платна, повдигат и изнасят асфалтовите и тротоарни настилки, извличат земни маси и с кал, тиня, инертни материали, строителни и битови отпадъци допълнително запушват канализационната мрежа за повърхностни води. Затлачват се кюнетата на деретата и каналите и се заприщват водостоците, при което се затруднява отвеждането на водата и тя излиза извън коритата като наводнява ниските територии на града.

В такава ситуация може да попадне част от централната част на град Варна, района заключен между бул. "Приморски", площад „Славейков“, ул. "Девня", ул. "Г. Пиячевич", бул. "Вл. Варненчик", бул. "Мария Луиза", бул. "Цар Освободител", бул. „Първи май“, ул. „Моряшка“, улиците под бул. „Нарадни будители“ и други участъци, където се явяват най-ниските точки от водосбора на градската територия.

Наводнения от този характер може да се случат през пролетта и есента, когато от листопада се запушат повечето от дъждоприемните шахти и оттоци и дъждовната вода не може да се поеме от канализационната система.

В такива случаи е възможно наводняването на някои от автомобилните и пешеходни подлези, което води до блокиране на транспорта, автомобилни задръствания от загаснали автомобили. Водните потоци изнасят земни маси и други инертни материали по пътищата, което затруднява или напълно възпрепятства движението и блокира трафика от превозни средства.

Най-често затлачване на оттоците за повърхностни води и образуване на големи локви, нарушаващи трафика за движение, се получава в районите както следва:

1. Околовръстен път – бул. "Хр. Смирненски" в участъците:

- участък между вятърна мелница и ул. "Карамфил";
- участък между Военноморска болница и кръстовището на бул. "Хр. Смирненски" с ул. "Мир".

2. Ул. "Девня" в участъците:

- района на кръстовището ул. "Девня" – бул. "Република";
- района на кръстовището ул. "Девня" – ул. "Г. Пиячевич";
- района на кръстовището дясно платно на ул. "Девня" (посока ЖП гара) – ул. "Ал. Дякович";
- района преди ЖП прелеза /посока с. Казашко/.

3. Кръстовище: бул. "Приморски" – бул. "Цар Освободител".

4. Ул. "акад. И. Курчатов" – между ул. "Козница" и ул. "Орлово гнездо".

5. Автомобилни подлези:

- автоподлеза на бул. "Януш Хунияди" под АМ "Хемус";
- двата подлеза под бул. "Левски" в района до сградата на РЗИ;
- подлез под бул. "Княз Борис I" – по ул. "Шипка";
- подлез под бул. "Княз Борис I" – в района на "Почивка";
- подлез до ДКС, под бул. "Княз Борис I".

6. Пътя до кв. "Виница" – участък от завоя преди разклона за вилна зона Траката.

7. Водостока на бул. „Първи май“

8. Пешеходни подлези:

- подлез на кръстовище бул. "Вл. Варненчик" и бул. "Република";
- подлез на бул. "Вл. Варненчик" пред бл. 10 в ж.к. Трошево;
- подлез на площад "Св. св. Кирил и Методий" (пред сградата на Митрополията);
- подлез на бул. "Левски" пред магазин „СБА“;
- подлез на бул. "Княз Борис I" – в района на спирка "Марек".

Събраната информация се предава на ръководителя на операцията.

Х. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

1. Поддържане на съоръженията – отговорна дирекция „ЕООС“, дирекция „УСКОР“

1.1. Съоръжения, оказващи влияние за предотвратяване възникването или намаляване риска и последиците от наводнения

На територията на Община Варна съоръжения от състоянието, на които зависи възникването или които оказват влияние за намаляване на мащабите и последствията от наводнение са охранителните и отводнителни канали, дерета, канавки и изградената канализационна мрежа за повърхностни води. Тези съоръжения са под непрекъснат мониторинг от страна на дирекция „Екология и опазване на околната среда“ и дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“. (Приложение № 10)

1.2. Провеждане на мероприятия и мерки за поддържане нормална пропускателна способност

- непрекъснат мониторинг на пропускателната способност на охранителните канали и дерета;
- системен контрол за недопускане замърсяване (изхвърляне) с битови и строителни отпадъци на канали и водосборни дерета;
- своевременно събиране и изнасяне на сухите листа и окосени треви;
- регулярно почистване на шахтите и оттоците на дъждовната канализация;
- периодично почистване и осигуряване проводимостта на водостоците и др;
- своевременно изхвърляне на контейнерите за битови отпадъци и почистване районите около тях.

2. Дейности за намаляване на риска

2.1. Организиране на целенасочена и ефективна превантивна дейност за непрекъснато наблюдение състоянието на каналите и деретата и канализационните шахти и колектори:

- системен съвместен контрол от общинската и районни администрации и

ръководството на БД ЧР – Варна за чистотата на каналите и деретата и изготвяне на предписания;

- ежегодно почистване на дерета от паразитна растителност и битови отпадъци;
- системен съвместен контрол от общинската и районни администрации за регулярно почистване на канализационните шахти и колектори за повърхностни води.

2.2. Почистване и осигуряване на проводимостта на канализацията за повърхностни води:

- възлагане почистването на водните оттоци и ревизия на канализационните колектори;
- възлагане почистването на канавките и каналите извън населените места.

2.3. Анализирание на метеорологичната обстановка при вероятни неблагоприятна прогноза и/или при предупреждение от НИМХ – филиал Варна, БД ЧР – Варна за очаквани интензивни валежи и предприемане на необходими действия:

- организиране на своевременно предупреждаване и оповестяване на ръководния състав на общинската и районни администрации и населението за предстояща неблагоприятна метеорологична обстановка и възможните последствия чрез средствата за свръзка и за масово осведомяване;

- своевременно привеждане в готовност и организиране дейността на групите за оглед и разузнаване за събиране на информация и координиране на действията по установяване на реална обстановка при проливни и интензивни валежи;

- организиране дейността по подготовка за привеждане в готовност на общинската аварийна група.

МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ

Обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението при наводнение

1.1. Организация на обучението

Обучението на населението за начините на поведение и действие и изпълнението на необходимите защитни мерки при наводнения (Приложение № 11) се организира като обучение по желание, съвместно от Кмета и началника на РД ПБЗН по предварително изготвена заявка. То се осъществява и посредством организиране предавания по местните телевизионни и радио станции, разработване и разпространяване на материали като включва препоръки за действие и поведение при бедствия.

Кметът на Община Варна, по силата на чл.14 (3) от ЗЗБ е длъжен да организира обучението на общинската администрация за изпълнение на дейностите по защита на населението при бедствия и извънредни ситуации. За целта ежегодно утвърждава План за обучение на служителите от общинската администрация и провежда обучение.

Преки изпълнители на мероприятията по обучението в посочените по-горе планове са служителите от дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ - отдел „Дейности по защита на населението“.

Юридическите лица и едноличните търговци в изпълнение на чл. 35 (3) т.7, от ЗЗБ, провеждат обучение на работниците си за способите за защита при бедствия. За целта разработват планове и програми за обучение.

Обучението в училищата и детските заведения, за поведение и действия при бедствия се организира от директорите на училищата и детските заведения по програма, утвърдена от МОН.

2. Временно извеждане на населението

Временното извеждане на населението трябва да се разглежда като:

- извеждане от наводнените сгради;
- извеждане от района на наводнението.

Напускането на наводнените сгради се организира със започване навлизането на водата в тях, а при невъзможност на излизане от сградите се ползват високите етажи.

Извеждането на населението от района на наводнението при провеждане на спасителни и отводнителни работи се ръководи от ръководителя на място.

За извеждането на населението предварително се определят маршрути, които трябва да са обезопасени и да водят към високите части на града. По тези маршрути не трябва да има участъци, които да са наводнени или трудно достъпни. За това се избират широки улици и булеварди, осигуряващи безопасност на движението на хората, насочващи се към районите за временно извеждане. Маршрутите за извеждане и извозване се определят съобразно конкретната обстановка от ръководителя на място.

С извеждане на населението от даден район се организира охрана и не се допуска влизане на лица и техника освен тези, които участват в спасителните и отводнителни работи.

Директорът на дирекция „Общинска собственост, икономика и стопанска дейност“, съвместно със служители от районните администрации, при необходимост организират

извозването на изведените от района на наводнението хора с автобуси на фирмите за градски транспорт (възможностите за извозване са посочени в Приложение № 9).

3. Места за временно настаняване

До възстановяване на възможността за връщане на населението в имотите, попадащи в зоната на наводнението (източване на водата) за тези, които няма къде да се подслонят (при близки и познати или второ жилище) се организира временно настаняване.

За временно настаняване на населението, изведено от района на наводнението се избират високи места с възможности за развърщане на пунктове за медицинска помощ и осигуряване на питейна вода. При необходимост за по-дългосрочно настаняване на хора, загубили безвъзвратно единственото си жилище се предприема настаняване във временни жилища. Община Варна разполага със следната база за настаняване:

- Средношколско общежитие на бул. "Цар Освободител" № 150 – разполага с 360 легла;
- бунгала в местност Баба Алено 22 бр. - по 5 легла в бунгало- общо 110 легла. При необходимост във всяко бунгало може да се поставят по още две легла или общо могат да бъдат настанени 154 човека.

- общежитие на СУПЦ „Анастасия д-р Железкова“ – 60 човека

В Приложение № 6 са посочени сгради за обществено обслужване, общинска собственост, които могат да бъдат ползвани за временно настаняване на нуждаещи се.

4. Оценка на нуждите от снабдяване с храни, питейна вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост

Кметовете на райони и населени места чрез своите администрации изготвят и представят в общинския щаб за изпълнение плана за защита при наводнение справка за нуждите от храна, питейна вода и лекарства за населението, останало без подслон и/или принудително изведено от района на наводнението.

Община Варна осигурява питейна вода и хранителни продукти за бедстващото население от големите търговски вериги и хранителни борси. При недостиг или невъзможност за осигуряване се търси помощ чрез ОЦ на РД ПБЗН – Варна от незасегнати градове и области на територията на страната.

След набавяне на необходимите количества храна, вода лекарства и други необходими от първа и последваща необходимост неща, кметовете на райони и населени места обявяват пунктове за раздаването им.

5. Разчистване на пътища и осигуряване на проходимост

Разчистването на пътища започва след приключване отводняването на наводнените райони и места, свързано преди всичко с премахването на кал, тиня, строителни и битови отпадъци, клони, шума и др. наноси, довлечени и отложени в наводнения район. Приоритетно се разчистват главните градски артерии, пътищата към социални и здравни заведения и райони на наводнения с най-много наноси.

Разчистването се извършва с помощта на хора, механизация и техника от фирмите, изпълняващи договори с Община Варна.

6. Възстановяване и подпомагане

6.1. Възстановяване на разрушената инфраструктура

Възстановяването на разрушената инфраструктура започва незабавно след отводняването на района. Кметът на Община Варна след обобщаване на нанесените загуби, определя приоритетите и последователността на възстановителните работи, разделя (при необходимост от преценка на създалата се ситуация) територията на общината на оперативни райони, определя отговорници от администрацията за всеки район и с привлечените фирми възлага разчистване и възстановяване. При провеждане на възстановителни работи преносните дружества: „Енерго Про Мрежи“ АД, „ВиК – Варна“ ООД, газоразпределителните дружества и мобилните оператори съгласуват действията на своите аварийни групи с Щаба за изпълнение общинския план за защита. Ежедневно, в края на деня, в щаба се подават информация за хода на възстановителна дейност и се оповестява населението.

Едновременно с разчистването започва и оценка на щетите. За целта комисии, назначени със заповед на Кмета на Община Варна извършват огледи и съставят констативни протоколи на обекти частна, общинска и държавна собственост. В тези протоколи следва да бъдат описани вида и количествата СМР за извършване на аварийно-възстановителните работи. По тези протоколи вследствие, след остойностяване на количествата СМР се изготвят искания за финансиране от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

6.2. Подпомагане

6.2.1. Вътрешно за общината подпомагане

Организацията по подпомагане на населението се извършва от Кмета на Община Варна със съдействието на кметовете на райони и населени места. Същите назначават комисии за определяне на хората (домакинствата), на които е необходима помощ и вида на необходимото подпомагане. Обобщени справки за необходимостта и вида на помощта се изработват от Дирекция "Социални дейности" на Община Варна. Непосредственото доставяне и разпределяне на помощите се организира и извършва от кметовете на райони и населени места чрез служителите в районните администрации.

6.2.2. Външно за общината подпомагане

Изготвянето на обобщени заявки за необходими количества питейна вода, храни и други имущества за осигуряване на населението се извършва от дирекция "Управление на собствеността" на основание получена информация от кметовете на райони и населени места и се подписват от Кмета на Община Варна. При невъзможност за набавяне на вода и храни от търговската мрежа на Община Варна (хипермаркети и стокови хранителни борси), заявките се изпращат до Областният управител на област Варна и до министъра на МВР, за доставка от други незасегнати градове и области.

Получаването, разпределянето и раздаването на помощите се организира и извършва от дирекции "Управление на собствеността" и "Социални дейности" със съдействието на кметовете на райони и населени места.

След окончателното изтегляне на водите от наводнените райони и разчистване на наносите със заповед на Кмета на Община Варна се назначава комисия за картотекиране на семейства и хора останали без подслон, описване и остойностяване на щетите.

Протоколите на комисията и изготвените количествено-стойностни сметки се прилагат към документите за искане на целеви средства за възстановяване на щетите от наводнението от Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС.

7. Здравеопазване

7.1. Възможности на здравните заведения за оказване на специализирана помощ

Специализирана медицинска помощ може да бъде оказана както следва:

- в университетска болница МБАЛ „Св.Марина“, МБАЛ „Св.Анна“, ББАЛ – Варна при ВМА, СБАЛ. При необходимост, пострадалите се насочват към: Областния диспансер за пневмофтизиатрични заболявания със стационар (ОДПФЗС); Междубластния диспансер за онкологични заболявания със стационар или ББАЛ – Варна при ВМА. При изгаряния лечението се осъществява в ББАЛ – Варна при ВМА.

В двете многопрофилни болници в гр. Варна са разкрити клиники за специализирана медицинска помощ, като по-характерни от тях са:

МБАЛ „Св.Марина“: онкология, вътрешни болести, пневмология, професионални заболявания, терапия и рехабилитация, кардиология, ревматология, нефрология, клинична хематология, ендокринология, гастроентерология, нервни болести, детски клиники, хирургия (съдова, урология, гръдна), кардиохирургия, анестезиология и интензивно лечение, по инфекциозни болести, УНГ.

МБАЛ „Св.Анна“: ортопедия и травматология, съдова хирургия, гинекология, неврохирургия, дерматовенерология, коремна хирургия, лицево-челюстна хирургия, анестезиология и активно лечение.

Наличното оборудване в лечебните заведения за извършваната специализирана медицинска помощ е в съответствие с действащите изисквания и нормативи.

Легловият фонд на болничните заведения е в Приложение № 5.

7.2. Налични запаси

МБАЛ: 7 – 10 дни – за оказване на спешна помощ;

12 – 15 дни – за стационарно болни

СБОБАЛ: 3 – 4 дни

СБАГАЛ: лекарствени медикаменти – 7 дни; консумативи – до 30 дни.

7.3 Дезинфекция на наводнените райони

За недопускане разнасяне на зарази и епидемии, РЗИ извършва контрол и определя необходимостта за обработване на наводнените райони. Обработката се организира и извършва от ОП „ДДД“ под непосредствения контрол на РЗИ.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТГОВОРНИТЕ ОРГАНИ И ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ

1. Организация на действията на органите за защита при наводнения. Начин на взаимодействие между органите на изпълнителната власт и връзки с областните и национални структури за справяне с наводненията

1.1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при наводнение

Общото ръководство на действията по защитата на населението при наводнения се осъществява от Кмета на Община Варна. Тези задължения са регламентирани в ЗЗБ чл.65 (1), т.1. Дейността на Кмета се подпомага от назначеният с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия (чл.65 (1) т.7 от ЗЗБ), кметовете на райони и населени места, общинската и районни администрации. В дейностите по защита на населението участват и поделенията на основните сили от Единната спасителна система, разположени на територията на община Варна: РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна, ЦСМП – Варна.

1.2. Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия

Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия е назначен със заповед на Кмета на Община Варна. В състава на Щаба са включени основни длъжностни лица от общинската администрация и представители на институции на територията на общината, имащи отношение и привлечени за участие в действията по ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствия. При необходимост Кмета на общината може да привлече допълнително в работата на Щаба длъжностни лица от администрацията или структури на институции, намиращи се на територията на общината, които не са включени в заповедта.

При привеждане на Щаба в готовност за работа (по заповед на Кмета), същият заема зала „Варна“ в сградата на общинската администрация. В залата се развърщат телефонни и факс връзки. Организира се 24-часово дежурство и чрез средствата за масово осведомяване се обявяват денонощните телефони, на които в Щаба се приемат сигналите на гражданите. Дежурните в Щаба водят Дневник за приетите сигнали на гражданите и за реакцията по тези сигнали.

Ежедневно се изготвя и представя на Кмета сведение за извършената дейност по защита на населението и провежданите аварийно-възстановителни работи.

2. Отговорни органи и длъжностни лица за временно извеждане на населението

Кметът на Община Варна организира и координира временното извеждане на населението от наводнените райони (чл.65 (2), т.7 от ЗЗБ). На основание направената оценка за създамата се обстановка се определя мястото за временното извеждане на пострадалото население от наводнения район и маршрутите за извеждане.

Отговорни органи и длъжностни лица за временно извеждане на населението са:

- Кмет на Община Варна, който взема решение за временно извеждане на населението и определя мястото, района за извеждане;
- ръководител на място, който ще ръководи извеждането и провеждане на СНАВР;
- Директор на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Директор на ОД на МВР – Варна, който организира охраната на района;
- кмет на района, който организира настаняването на изведеното население в определения район.

3. Снабдяване с храна, питейна вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране снабдяването с питейна вода, храна, лекарства и други необходиминости за осигуряване на изведеното население от наводнения район са:

- Кмет на Община Варна;
- Директор на дирекция „Управление на собствеността“;
- Директор на дирекция „Социални дейности“;
- Директор на дирекция „Здравеопазване“;
- Директор на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Директор на РЗИ – Варна;
- Директор на ОДБХ – Варна;
- кметовете на райони и населени места.

4. Разчистване на пътища и осигуряване на проходимост

Отговорни органи и длъжностни лица за разчистване на пътища и осигуряване на проходимост в районите на наводнение са:

- Директор на дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустройство“;
- ръководител на място, който ръководи провеждането на спасителни и отводнителни работи;

- Директор на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Директор на ОД на МВР – Варна, който организира охраната на района и не допуска влизането на лица в района на наводнението.

5. Здравеопазване

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране здравеопазването и осигуряване хигиената в районите за временно настаняване са:

- Директор на дирекция „Здравеопазване“;
- началник отдел „Лечебни заведения и ДУЗ“;
- управителя на ЦСМП;
- Директор на РЗИ – Варна (представител на РЗИ в щаба за изпълнение на плана за защита на Община Варна);
- Управител на “ВиК Варна”ООД;
- Управител на ОП „Дезинфекция, дезинсекция, дератизация“;
- Директор на дирекция „Управление на собствеността“.

Управителят на ЦСМП отговаря за координацията за оказване на първа помощ. В случаите, когато колите на ЦСМП са затруднени да влизат и извозват пострадали от района на наводнението се използват силите на РД ПБЗН за извеждане на болни и пострадали.

Специализирана медицинска помощ на пострадали и болни се оказва в болничните заведения.

Управителя на “ВиК Варна” ООД чрез специализираната лаборатория на “ВиК Варна” ООД, следи непрекъснато за качествата на питейната вода във всички райони и при констатиране на нередности незабавно докладва в Щаба на Община Варна.

Директорът на РЗИ – Варна чрез специализираните лаборатории извършва контрол за годността на питейната вода и разпространението на зарази в наводнените райони.

Управителят на ОП „Дезинфекция, дезинсекция, дератизация“ организира дезинфекцията на наводнените райони след оттегляне на водите и почистване от наносите.

6. Транспорт

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране и осигуряване на транспорт за извозване на населението в районите за временно настаняване са:

- Директор на дирекция „Общинска собственост, икономика и стопанска дейност“;
- Директор на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Управителите на транспортни фирми, предвидени в Плана за защита при наводнения.

7. Законност и ред

7.1.Длъжностно лице, отговарящо за реда и законността

Длъжностното лице, отговарящо за реда и законността е Директора на ОД на МВР – Варна. За територията на района действията по осигуряване на реда и законността се ръководят от началника на РУП.

7.2.Координация и съгласуване на дейността на специализираните изпълнителни органи и длъжностното лице от общинската и районната администрация, отговарящо за реда и законността

Координацията и съгласуването на действията на изпълнителните органи, поддържащи реда и законността на територията на Община Варна и ръководството се изпълнява от Директор на дирекция “Управление на сигурността и контрол на обществения ред”. За осигуряване на обществения ред ще бъдат включени и полицейски сили от ОД на МВР – Варна.

Директорът на дирекция “Управление на сигурността и контрол на обществения ред” с полицейските сили на съответното РУП организират охраната на наводнения район и допускат влизане само на техника и лица, участващи в ликвидиране последствията от наводнението.

СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ НАВОДНЕНИЕ

1. Сили и средства за реагиране и ликвидиране на последствията при наводнения
Извикване и включване на силите за провеждане на дейности по защитата при бедствия на юридическите лица и едноличните търговци се извършва на основание на чл.65 (2) т.5, във връзка с чл.37 от ЗЗБ. За провеждане на дейности по защитата при бедствия се привличат:

1.1. Сили и средства на Община Варна

№ по ред	наименование на силите	л.с.	наименование на структурата	място за събиране
1.	аварийна група	6	общинска администрация	община Варна
2.	групи за обход	20	общинска, районни и кметски администрации	община Варна
3.	доброволни формирвания	36	жители на град Варна	община Варна
4.	ОП „ Дезинфекция, дезинсекция, дератизация”	6	общитско предприятие	община Варна

1.2. Сили и средства на юридическите лица и едноличните търговци, привличани за ликвидиране на последствията от наводнения

На основание на чл.7(3) от НАРЕДБА за действия при ликвидиране на последствията от бедствия, аварии или усложнени метеорологични условия /обилен снеговалеж, проливни дъждове, силни ветрове и др./, приета с Решение на Общински съвет – Варна № 2733 –9(34)/16.11.2005 г., изменена и допълнена с решение на Общински съвет – Варна: № 630 –12(8)/25.06.2008 г ., собствениците и/или управителите на търговските дружества, които са в договорни отношения с Община Варна до 2 (два) часа след обявяване на „Бедствено положение” или след установяване на щети при проява на бедствия, аварии и/или от усложнени, неблагоприятни метеорологични условия, предоставят наличната си техника и средства, ведно с обслужващия персонал, в подчинение на Щаба (оперативните звена, групи) за изпълнение общинският план за защита от бедствия, за включване в провежданите спасителни и неотложни аварийно-възстановителни мероприятия.

В зависимост от необходимостта за разчистване на наводнените райони след оттегляне на водите се привличат фирмите за сметопочистване, тези поддържащи зелените площи или тези, поддържащи пътищата.

1.3. Сили и средства на държавните структури, разположени на територията на Община Варна

№ по ред	наименование на силите	л.с.	техника
1.	Дежурна група сектор СОД РД ПБЗН	4 +40	20 бр. автомобили
2.	Аварийни групи на “ВиК Варна” ООД	3 гр.	Всяка група с канална машина, агрегат и помпа
3.	РС на ПБЗН към ОД на МВР – Варна	3 РС	I РС – 3бр. ПП автомобиля II и III РС – 3 бр. ПП автомобил
4.	Екипи на ЦСМП	8 ек	ЦСМП – Варна
5.	Химическа лаборатория на РЗИ – Варна	19	РЗИ – Варна
6.	Химическа лаборатория за питейни води	5	ЛИК на “ВиК Варна” ООД

№ по ред	наименование на силите	л.с.	техника
7.	Химическа лаборатория за отпадни води	5	ЛИК на "Вик Варна" ООД

1.4. Ред за привличане на допълнителни сили и средства

Кметът на Община Варна при необходимост може да изисква включване на допълнителни сили и средства на основните и други съставни части на единната спасителна система извън територията на общината, чрез Оперативния център на РД ПБЗН – Варна или чрез Областния управител на област Варна.

В отделни случаи, когато има необходимост от включване на части от модулното формирование на ВМС, Кмета адресира искането си с факс директно към Командира на ВМС.

2. Ресурси, предвидени за ликвидиране на последствията при наводнения

Средствата, необходими за ликвидиране на последствията при наводнения са от Бюджета на Община Варна, като при недостиг се иска целева субсидия от Държавния бюджет на Република България. След завършване на аварийно - възстановителните работи се подготвят необходимите документи и чрез Междуправителната комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет се иска възстановяване на разходите.

РЕД ЗА УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩИНСКОТО РЪКОВОДСТВО, СИЛИТЕ ЗА РЕАГИРАНЕ И НАСЕЛЕНИЕТО

На територията на Община Варна няма изградена специализирана система за ранно предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението при наводнение, но като се има предвид, че няма потенциално опасни хидротехнически съоръжения, които да носят някакъв риск, тя не е жизнено необходима.

Въпреки това в Община Варна е създадена система за своевременна реакция и предприемане на мерки. Ежедневно се следи бюлетина за метеорологичната обстановка и при прогноза (или при предупреждение от НИМХ – филиал Варна, МВР или БДЧР) за очаквани интензивни валежи се предприемат необходимите действия.

1. Система за оповестяване

1.1.Налична система за оповестяване

На територията на град Варна има изградена акустична система за оповестяване при опасност или възникване на бедствие. Тя е дублирана със сиренна система, която се задейства централизирано от Оперативния център на ГД ПБЗН – София. Населените места на общината се оповестяват чрез централно и локално задействани сирени. Оповестяването на ръководството, силите за реагиране и населението се осъществява по телефон и средствата за масово осведомяване. За дублиране на телефонната връзка Оперативният дежурен на Община Варна и тези на районите разполагат и с мобилна връзка.

1.2.Отговорни длъжностни лица и функциите им

1.2.1.При получено предупреждение

При получаване на предупреждение за интензивни валежи от НИМХ – филиал Варна, ГД ПБЗН – МВР или БДЧР в работно време при Оперативния дежурен на Община Варна, същият незабавно го докладва в канцелария на Кмета и на началник отдел „Дейности по защита на населението“. По указание на Кмета на Община Варна, началник отдел „Дейности по защита на населението“ предава предупреждението чрез Оперативния дежурен на общината на дежурните по райони, които го докладват на кметовете на райони и населени места.

В неработно време Оперативния дежурен на Община Варна незабавно докладва предупреждението на началник отдел „Дейности по защита на населението“. Той информира Кмета на Община Варна и получава указания за предприемане на нужните действия.

1.2.2.За оповестяване на:

А. Органи за управление до 30 мин.

Основните длъжностни лица (Кмета на Общината Варна, зам.-кмет, отговарящ по въпросите за строителството, секретар на Щаб, Оперативен дежурен на Община Варна, кметовете на райони и населени места) са включени в Националната мрежа за оповестяване при бедствия. Ръководният състав на общинската администрация /зам.-кметове, директори на дирекции/ се оповестяват по указание на Кмета на Община Варна от Оперативния дежурен. След оповестяването им той докладва за тези от тях, които не са получили сигнала /не са оповестени/.

Б. Щаб за изпълнение общинския план за защита на населението

Щабът за изпълнение общинския план за защита на населението се оповестява и привежда в готовност само по заповед на Кмета на Община Варна. Оповестяването на членовете на Щаба се извършва от Оперативния дежурен.

В. Сили за реагиране до 1 час за тези които не са на постоянно дежурство

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за извършване на спасителните и аварийно-възстановителни дейности (без основните сили на ЕСС – РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна и ЦСНМ – Варна) се извършва по указание на Кмета, съобразно създалата се обстановка и взетото решение за действие от Оперативния дежурен на общината. Основните сили на ЕСС се оповестяват чрез тел.112.

Доброволните формирования на Община Варна се оповестяват след заповед на Кмета на Община Варна от служители на отдел „Дейности по защита на населението“. Оповестяването се организира от началник отдел „Дейности по защита на населението“.

Г. Население до 1 час чрез средства за масова информация

При възникване или опасност от наводнение за оповестяване на населението може да се използва системата за гласово оповестяване, която се задейства от ОЦ на РД ПБЗН – Варна. Община Варна оповестява населението чрез пресцентъра на общината по местните електронни медии.

ВРЕМЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

1. Време за готовност за реагиране на основните части от единната спасителна система
Основните части от единната спасителна система (РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна и ЦСМП – Варна) имат екипи, които поддържат постоянна готовност и могат да реагират незабавно. При тях е създадена организация за незабавно оповестяване на личния състав и привеждането на всички екипи в готовност.

2. Време за готовност за реагиране на съставните части от единната спасителна система

Силите на съставните части от единната спасителна система, които се привеждат в готовност за изпълнение на дейности и мероприятия по защита на населението и ликвидиране на последствията при наводнения са със срок за готовност и време за реакция до четири часа в зависимост от оповестяването и мястото на базиране. Съгласно чл.7 (3) от НАРЕДБА за действия при ликвидиране на последствията от бедствия, аварии или усложнени метеорологични условия (обилен снеговалеж, проливни дъждове, силни ветрове и др.), приета с Решение на Общински съвет – Варна № 2733 –9(34)/16.11.2005 г., изменена и допълнена с решение на Общински съвет – Варна: № 630–12(8)/25.06.2008 г., фирмите изпълняващи договори с Община Варна следва да предадат на управление на Щаба на общината техниката и личния си състав за участие в ликвидиране последствията от наводнение до два часа след оповестяване.

Доброволците от доброволните формирования на Община Варна се извикват със заповед на Кмета на Община Варна и следва да се явят до два часа след оповестяването им в сградата на Община Варна

ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА

Финансовото осигуряване на плана за защита при наводнение е от Бюджета на община Варна.

Средствата за превантивната дейност и дейностите по ликвидиране на последствията са планирани в дейност “Отбрана и сигурност”.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ПОВИШАВАНЕ НА РАДИАЦИОННИЯ ФОН

Приложение 3

СТРУКТУРА

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА	стр. 77
II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ	стр. 77
III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ РАДИОАКТИВНИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“ И АЕЦ „ЧЕРНА ВОДА“	стр. 79
1. Радиоактивно замърсяване и други аварийни събития с възможни радиационни последствия за населението и околната среда	
2. Анализ на възможна авария в АЕЦ „Козлодуй“	
3. Възможни радиационни после дствия от трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“	
IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА	стр. 83
1. Условия за предотвратяване или намаляване на риска и последиците при радиационна авария	
2. Условия за защита на населението	
V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА	стр. 85

1. Организация на действията на органите за управление при изпълнение на мерките за намаляване на риска и последиците при радиационна авария
2. Събиране на информация, наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване за радиационна обстановка
3. Подготовка на населението за реакция и поведение при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивна замърсяване
4. Отговорни органи и длъжностни лица за извеждане на населението от райони, които са с повишен радиационен фон или радиоактивно заразени над допустимите норми и временно настаняване
5. Организиране на йодна профилактика на населението
6. Мероприятия за предпазване от радиоактивно замърсяване

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА

стр. 90

1. Сили за реагиране и провеждане на мероприятия за профилактика и защита здравето на населението при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ и/или трансграничен пренос на радиационно замърсяване
2. Средства за осигуряване изпълнението на дейностите по защита на населението

VII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА

стр.91

1. Организация на действията на органите за защита при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиационно замърсяване

VIII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ

стр. 92

1. Ред за навременно уведомяване на органите за управление, силите за реагиране и оповестяване населението
2. Оповестяването на органите за управление в Община Варна
3. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за уведомяване на органите за управление, силите за реагиране и информирание на населението

IX. РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯТА

стр. 93

1. Сили и средства на Община Варна
2. Сили и средства на държавните структури

IX. ПРОЦЕДУРИ

стр. 94

1. ЦЕЛ НА ПЛАНА

Създаване на оптимална организация за ръководство, координация и взаимодействие между общинската и държавната администрация и силите на Единната спасителна система /ЕСС/, за своевременна реакция, прилагане на ефективни мерки и провеждане мероприятия за защита здравето и живота на населението при авария в АЕЦ „Козлодуй“, трансграничен пренос на радиоактивно замърсяване или други аварийни събития с възможни радиоактивни замърсявания и радиационни последици за населението и околната среда.

2. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

АЕРОЗОЛ - микроскопична твърда или течна частица, намираща се във въздуха. При трансграничен пренос радиоактивния аерозол е основна съставна част на облака.

АКТИВНОСТ е броят на спонтанните ядрени превръщания за единица време. Единицата за активност е бекерел /Бк/. Един бекерел е равен на 1 разпадане за 1 секунда. Обикновено се отнася за определена площ, обем или количество вещество. Това е специфична активност, която се измерва в бекерели на литър, бекерели на килограм, бекерели на квадратен метър и т.н.

АЛФА ЛЪЧЕНИЕ - йонизиращо лъчение, което се състои от поток от ядра на химическия елемент хелий с положителен електрически заряд. Спира се от слой въздух с дебелина 4-6 сантиметра. Практически се задържа от повърхността на кожата. При вътрешно облъчване е изключително опасно поради високите еквивалентни дози, които се получават в микроскопичен обем около алфа излъчващото вещество.

БЕТА ЛЪЧЕНИЕ - йонизиращо лъчение, което се състои от поток позитрони или неутрони съответно с положителен или отрицателен електрически заряд. Бета частиците имат по-дълъг

пробег до 1 метър във въздуха и 1 сантиметър в твърдите тела. При външно облъчване са опасни за очите. При вътрешно облъчване създават много по-малки дозови натоварвания от алфа лъчите.

ВЪНШНО ОБЛЪЧВАНЕ - облъчване на организма от йонизиращи лъчения от външни спрямо него източници.

ВЪТРЕШНО ОБЛЪЧВАНЕ - облъчване на организма от йонизиращи лъчения от постъпили в него радиоактивни вещества. Опасно е вътрешното облъчване с алфа и бета частици, особено когато излъчващите ги радионуклиди имат свойството да се натрупват в определени органи - например йод - 131 в щитовидната жлеза, стронций - 90 в костите и други.

ГАМА ЛЪЧЕНИЕ - фотонно /електромагнитно/ йонизиращо лъчение, изпускано при някои ядрени превръщания. Слабо взаимодейства с веществата и поради това има много голяма проникваща способност, което налага изграждането на солидни защити от него - няколко десетки сантиметра олово или 1-2 метра специален тежък бетон.

ГЕНЕТИЧНИ ПОСЛЕДСТВИЯ са предизвиканите от радиоактивно облъчване изменения в организма и клетките му, които могат да доведат до промени в потомството.

ГОРЕЩИ ЧАСТИЦИ - микроскопични частици с размери няколко микрометра от фино разпрасано ядрено гориво и много висока специфична активност. Въздушните потоци ги разнасят на много голяма площ. Те са една от съставките на трансграничния радиоактивен пренос.

ДЕКОНТАМИНАЦИЯ - обеззаразяване.

ДОПУСТИМО РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОВЪРХНОСТИ - определя се така, че да не се допусне външно и вътрешно облъчване на хора вследствие на радиоактивно замърсяване над границите на допустимите норми, а също така да се предотврати недопустимо замърсяване на помещенията и околната среда поради разпространяване на радиоактивни вещества.

ЕКВИВАЛЕНТНА ДОЗА /ДОЗА/ - енергията на йонизиращо лъчение, погълната от единица маса облъчващо вещество, умножена по коефициент на качеството на лъчението. По този начин еквивалентната доза отчита разликата при облъчване с алфа, бета и гама лъчи и неутрони. Средно коефициентите за качество имат следните стойности:

- за ренгеново, гама и бета лъчение	- 1
- за неутрони и протони	- 10
- за алфа частици	- 20

Единицата за измерване е СИВЕРТ.

ЕСТЕСТВЕН РАДИАЦИОНЕН ФОН - йонизиращото лъчение, което облъчва човека от раждането до смъртта му от естествени източници на йонизиращи лъчения от космоса, преминаващи през земната атмосфера и от естествено разпределени природни радионуклиди по повърхността на Земята, приземната атмосфера, храната, водата и вътре в организма на човека. Измерва се в микросиверти на час и е различен за всяка точка от Земята. Внезапното му двукратно повишение над установените чрез дългогодишни измервания стойности говори за наличието на изкуствени радионуклиди в околната среда.

ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ /РАДИАЦИЯ/ - поток от електрически заредени или неутрални частици, чието взаимодействие с веществото води до образуване на йони с различен електричен знак. Светлината, радиовълните и други подобни не са йонизиращи лъчения.

КАТЕГОРИЯ ОБЛЪЧВАНИ ЛИЦА - основните норми за радиационна защита /ОНРЗ 92/ разделят населението, според начина на излагането му на йонизиращи лъчения, на три категории А, Б и В, както следва:

А - персонал - лица, работещи постоянно или временно под въздействието на изкуствено получени йонизиращи лъчения или извършващи работи, в обекти с повишен радиационен риск;
Б - ограничени групи от населението, които живеят или работят в близост с източници на йонизиращи лъчения и евентуално могат да бъдат подложени на облъчване. Това обикновено е населението, работещо и живеещо непосредствено до ядрени съоръжения;

В - цялото останало население.

КРИТИЧНА ГРУПА - Съвкупност от лица в даден контингент хора, за които в зависимост от местоживеенето, възрастта или други фактори рискът за преоблъчване при дадени условия е най-голям.

Научният институт по нуклеарна медицина, радиобиология и радиационна хигиена на Българската медицинска академия препоръчва при прогнозиране на получените дози да се приема, че радиоактивното облъчване действа пет пъти по-силно на детето в утробата на бременната, три пъти по-силно на децата до една година и на майките им, ако ги кърмят и два пъти по-силно на останалите деца до 16 години.

КРИТИЧЕН ОРГАН - орган или тъкан, облъчването, на които при дадени условия е най-опасно за здравето на организма или за неговото потомство. Органите на човешкото тяло се разделят на три групи в зависимост от чувствителността им при облъчване, както следва:

- тялото, половите жлези и червеният костен мозък са най-радиочувствителни;
- мускулите, щитовидната жлеза, мастните тъкани, черния дроб, бъбреците, далакът, стомашно-чревният тракт, белите дробове и очите, като се изключат органите, отнасящи се към другите две групи са на второ място по чувствителност към йонизиращите лъчения;
- относително най-устойчиви на радиация са кожата, костите, ръцете от лактите надолу и краката от коленете надолу.

МААЕ - Международна агенция по атомна енергия към ООН, създадена на 23.10.1956 год. със седалище във Виена.

МОЩНОСТ НА ДОЗАТА - отнася се за еквивалентната и погълнатата доза и представлява изменението и за единица време. Мощността на еквивалентната доза се измерва в микросиверти за час, а на погълнатата в грей за час.

СТОХАСТИЧНИ ЕФЕКТИ - линейната зависимост от погълнатата доза. Считат се за безпрагови.

НЕСТОХАСТИЧНИТЕ ЕФЕКТИ се проявяват при надвишаване на определен праг на радиационната доза. Това са острата и хронична лъчева болест, лъчевите кожни изгаряния, очната катаракта и намалената продължителност на живота. Обикновено възникват при годишна еквивалентна доза на облъчване на кой да е орган или тъкан от човешкото тяло – 0,5 сивирта, а за очната тъкан – 0,15.

ПЕРИОД НА ПОЛУРАЗПАДАНЕ - времето, за което началната активност на даден радионуклид намалява наполовина в резултат на спонтанни ядрени превръщания.

ПОГЪЛНАТА ДОЗА /ДОЗА/ - енергия на йонизиращо лъчение погълната от единица маса облъчвано вещество. Основна дозиметрична величина, която се измерва в единици ГРЕЙ.

Един ГРЕЙ е равен на предадена енергия един джаул на един килограм маса от веществото. При равна погълната доза алфа лъчението причинява много по-големи поражения от бета и гама лъчението.

РАДИОБИОЛОГИЧЕН ЕФЕКТ или биологично действие на йонизиращото лъчение е съвкупността от морфологични и /или/ функционални изменения в живия организъм, възникнали при облъчването.

РАДИОНУКЛИД - радиоактивни атоми с дадено масово число и атомен номер, а за изомерните атоми и с дадено определено енергетично състояние на атомното ядро. Радиоактивните и нерадиоактивните нуклиди на даден химичен елемент се наричат негови изотопи.

СОМАТИЧНИ ПОСЛЕДСТВИЯ от облъчването са промените в органите и тъканите следствие на радиоактивно облъчване, които не предизвикват /изключват/ генетични последствия за следващите поколения.

СТОХАСТИЧНИ ЕФЕКТИ - радиобиологични /на радиоактивното облъчване/ ефекти, вероятността за появяването, на които /но не тежестта им/ зависи от дозата. Стохастичните ефекти могат да се проявят с цялата си тежест, без да са превишени допустимите дози на облъчване. Може да засегнат до 0,01% от населението, изложено на повишено радиоактивно облъчване с дози под допустимите, но над естествения фон.

РАДИАЦИОННА ЗАЩИТА И БЕЗОПАСНОСТ е защитата на хората от облъчване с йонизиращи лъчения и безопасност при използване на източниците на йонизиращи лъчения, включително средствата за осигуряване на такава защита и безопасност, различни изисквания, мерки и съоръжения, а също и мерки за предотвратяване на аварии или смекчаване и ограничаване на техните последствия.

РАЙОН е част от местността около обекти на урановата промишленост, в това число и населени места, която е повлияна или може да бъде повлияна от дейностите, свързани с ликвидиране на последствията от добива и преработката на уранови руди и осигуряване на радиационната защита и безопасност.

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ РАДИОАКТИВНИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“, ТРАНСГРАНИЧЕН ПРЕНОС НА РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ „ЧЕРНА ВОДА“ - РУМЪНИЯ ИЛИ АВАРИИ С РАДИОАКТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ И ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ТЯХ

1. Радиоактивно замърсяване и други аварийни събития с възможни радиационни последствия за населението и околната среда

1.1. Случай на радиоактивно замърсяване

Радиоактивно замърсяване би могло да се получи при:

- авария в АЕЦ „Козлодуй“, съпроводена с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;

- трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“ Румъния или други обекти с ядрени и радиоактивни материали;
- инциденти със сухопътни, плавателни и летателни транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, кораби, самолети), превозващи радиоактивни материали;
- откриване на безстопанствен източник на йонизиращи лъчения /ИЙЛ/;
- превоз на радиоактивни отпадъци /РАО/ и /или ИЙЛ/;
- използване на ядрени и радиоактивни материали за терористични цели, саботаж и др.;
- умишлено радиоактивно замърсяване на публични места, питейни водоизточници, хранителни продукти и потребителска продукция;
- при падане на сателит, захранван с ядрен реактор или с ядрени вещества и /или ИЙЛ/;
- пожар на място с наличие на ИЙЛ.

1.2. Фактори, определящи радиационния риск

Фактори, обуславящи радиационната обстановка и степента на радиационния риск за населението:

- количество и радионуклеидния състав на изхвърлените в околното пространство радиоактивни вещества;
- метеорологичните условия по време на аварията;
- годишния сезон;
- разстояние до населените места и места на интензивно движение на хора и животни;
- характер на застрояване и плътност на заселване на населените места;
- метеорологични, хидрологични и почвени характеристики на територията;
- вид на земеделските култури и трайни насаждения;
- източници и организация на водоснабдяването на населението;
- начин на изхранване на населението.

2. Анализ на възможна авария в АЕЦ „Козлодуй“

В АЕЦ „Козлодуй“ се експлоатират два реактора от типа ВВЕР-1000 (В-320). Други четири реактора от типа ВВЕР-440 (В-230) се поддържат в експлоатационно състояние „Е“, което означава извадено ядрено гориво от реакторите. На 1 и 2 блок не се съхранява отработено ядрено гориво, а на 3 и 4 блок отработеното ядрено гориво се съхранява само на долните стелажки в приреакторните басейни за съхранение на гориво. Останалото отработено ядрено гориво е транспортирано в хранилището за отработено гориво /ХОГ/.

Основен водоизточник за техническо водоснабдяване на централата са водите на р. Дунав, които посредством две брегови помпени станции с максимален дебит до 150 м³/сек и два открити канала (студен и топъл) с дължина 7,5 км се довеждат до площадката на АЕЦ „Козлодуй“ и се връщат обратно в реката.

При радиационна авария в някои от реакторите на АЕЦ „Козлодуй“ ще възникне сложна радиационна обстановка на площадката на централата и по следата на разпространение на радиоактивния облак. Ще се повиши радиоактивният фон и повърхностното замърсяване на голяма част от територията на страната. Ще се получи повсеместно радиационно замърсяване на територията от изхвърлените в атмосферата радионуклеиди.

В Приложение № 12 е показана класификация и характеристика на възможните аварии по Международната скала за оценка на радиационните аварии - ИНЕС.

Националният План за защита на населението при авария в АЕЦ „Козлодуй“ приема за базова авария такава с инициращо събитие гилотинно скъсване на главен циркуляционен тръбопровод с двустранно изтичане на топлоносител от първи контур в херметичния обем. Резултиращата големина на скъсването е със сечение на изтичането, еквивалентно на D 850 мм и е между реактора и главна циркуляционна помпа /ГЦП/, близо до входния щуцер на реактора. В резултат на инициращото събитие налягането в първи контур и нивото в компенсатора на обема се понижават бързо като това води до сигнал за аварийна защита /АЗ/ на реактора. Допуска се загуба на външно електрозахранване в момента на скъсването, дизел генераторите не се задействат. Хидроакумулаторите започват да инжектират, когато налягането в първи контур се понижи под тяхното налягане. Определянето на максималните натоварвания от налягането върху стените на хермозоната се използва за анализ на радиоактивните изхвърляния към околната среда. От гледна точка на радиационната защита най-тежката авария е тази, при която има най-голямо изхвърляне на парна маса през мястото на скъсване, тъй като то води до най-голямото превишаване на налягането в хермозоната. Стига се до разтопяване на горивото. Изхвърлянето на маса и енергия от първи контур през мястото на скъсване, повишаване на налягането и температурата. През периода на превишаване на налягането в хермозоната

радиоактивното съдържание от повредените топлоотделящи елементи се освобождава в херметичния обем на аварирания блок. За целите на сценария се допуска, че изхвърлената активност в херметичния обем се изхвърля изцяло навън в околната среда, като байпас на херметичния обем.

В резултат на изхвърляне на радионуклиди в околната среда при авария в ядрен реактор част от територията на страната може да бъде радиоактивно замърсена и може да се очаква замърсяване на урбанизирани територии, земеделски площи и гори в засегнатите райони.

Предвид особеностите на радиоактивното замърсяване, при преминаване на облак с радиоактивен прах, повишаване на радиационния фон може да се очаква по цялата територия на общината /паркове, гори, поля, водни площи и др./. Основните изотопи, определящи радиоактивното замърсяване и техния период на полуразпад се очаква да бъдат: йод 131 - 8 дни; барий - 12 дни; цирконий - 65 дни; цезий 134 - 2 год; стронций 90 - 28 год; цезий 137 - 30 год.

Община Варна попада извън зоната на строг контрол при авария в АЕЦ „Козлодуй“. Вземайки предвид отдалечеността ѝ от централата и най-вероятните (застрашаващи) метеорологични условия в Таблица 1 е показана очакваната радиационна обстановка:

Таблица 1.

Разстояние от АЕЦ [km]	Направлени е на вятъра [градуси]	Време за достигане на радиоактивния облак до община Варна при средна скорост на вятъра [h]			Мощност на очакваната доза	
		Конвекция 2 m/s	Изотермия 5 m/s	Изотермия 10 m/s	[mGy/h]	[mR/h]
350	280	32	17	9	7	0.7

Очаквана доза на облъчване на открито [cGy]			Очаквани непосредствени загуби на хора
1 ден	1 месец	1 година	
0,5	1	5	не се очакват

3. Възможни радиационни последствия от трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“

АЕЦ „Черна вода“ в Румъния е въведена в експлоатация през 1996 г. с един реактор от типа „КАНДУ“. Това е канадски реактор и е най-разпространения тип от т.н. „Реактори с тежка вода под налягане“. Теплоотделящите елементи се състоят от таблетки от необогатен уран. Те са разположени хоризонтално в канали, изработени от циркониеви сплави. Тези канали са разположени в басейн, запълнен с тежка вода с ниски температури и налягане. Характерно за този тип реактори е, че като забавител се използва тежка вода под налягане, а като топлоносител се използва обикновена или тежка вода под налягане. Теплоотделящите елементи могат да се подменят и при работещ реактор (възможни аварии в АЕЦ „Черна вода“ - Приложение № 18).

В момента на авария в зависимост от конкретните метеорологични условия, замърсяване може да се получи на част от територията на областите Силистра, Русе, Добрич и Варна като се има в предвид и възможното допълнително замърсяване с тритий.

ЗОНА

за неотложни защитни мерки на АЕЦ „Черна вода“ на територията на Република България (50 километрова зона) към 2022 г.

населено място	Население
с. Лозница, общ. Генерал Тошево, област Добрич	18 души
с. Росица, общ. Генерал Тошево, област Добрич	268 души
с. Поручик Кърджеево, общ. Крушари, област Добрич	22 души
с. Северняк, общ Крушари, област Добрич	121 души
ВСИЧКО:	429 души

Това налага вземането на специални мерки за осигуряване на радиационна защита на населението в случай на трансграничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“:

- оповестява се населението за аварията и се разясняват мерките и поведението му при трансгранично радиоактивно замърсяване чрез оперативния дежурен на Оперативния център на ГД ПБЗН – МВР София, чрез ОЦ – на РД ПБЗН – Варна и чрез медиите;
- преминава се в режим на непрекъснато измерване на системите за радиационен контрол;
- привеждат се в готовност силите на ЕСС в област Варна;
- извършва се йодна профилактика (при необходимост);
- извършва се анализ на води, хранителни продукти, фуражи и др. в лабораториите по гама спектрометричен анализ.

Утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В тези случаи основното замърсяване ще бъде във водни басейни, подпочвени води и питейни водоизточници. Затова в такива условия при мониторинга на замърсяванията с радиоактивни вещества е необходимо да се следи за замърсявания с тритий.

Територията на община Варна е извън зоната на строг контрол при авария в АЕЦ „Черна вода“.

В Таблица 2. е показана прогнозираната радиационна обстановка, предвид отдалечеността на общината от централата при най-вероятните (застрашаващи) метеорологични условия.

Таблица 2.

Разстояние от АЕЦ (km)	Направление на вятъра (градуси)	Време за достигане на радиоактивния облак до община Варна при среден вятър (h)			Мощност на очакваната доза	
		Конвенция 2 m/s	Изотермия 5 m/s	Изотермия 10 m/s	mG/h	mR/h
120	5	11h 30 min	6h 10min	2n 50min	653	65.3

Очаквана доза на облъчване на открито при престой (сGy)			Очаквани непосредствени загуби на хора
1 ден	1 месец	1 година	
0,5	1	5	
			не се очакват

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ РАДИОАКТИВНИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“ И ТРАНСГРАНИЧЕН ПРЕНОС НА РАДИОАКТИВНИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ „ЦЕРНА ВОДА“ В РУМЪНИЯ

В зависимост от основните изотопи, съдържащи се в радиоактивния облак, поражаването вследствие облъчване може да продължи от няколко денонощия до години.

Начините на облъчване на населението вследствие изхвърляне на радиоактивни вещества в атмосферата могат да бъдат:

- **външно облъчване** – както при преминаване на радиационния облак, така и от отложените изотопи върху почвата, сградите и други обекти в околната среда. Това облъчване ще намалява с времето, поради радиоактивния разпад, отмиване и просмукване в дълбочина на земната повърхност.
- **вътрешно облъчване** – както от вдишване на радиоизотопи от облака, така и от консумирането на радиоактивно замърсени хранителни продукти и вода.

Сумарните радиационни дози, получени от населението ще се формират от външното облъчване при преминаването на радиационния облак и от отложените радиоизотопи върху почвата, сградите и други обекти в околната среда, вътрешно облъчване от вдишване на радиоизотопи от облака и консумирането на радиоактивно замърсени хранителни продукти и вода. Високите дози на облъчване предизвикат лъчева болест и ракови заболявания.

Аварии с радиоактивни източници могат да възникнат в широк диапазон от дейности като включват намерени радиоактивни източници или материал, замърсени предмети, загубени или липсващи източници, източници без защита, аварии в лаборатории, промишлени или изследователски обекти.

Радиоактивни материали под формата на закрити радиоактивни източници се използват в широко разпространени прибори в промишлеността, медицината, изследователската и учебната дейност. Такива материали се използват в радиографията, установки за стерилизация, при

радиотерапия и в нуклеарната медицина, в промишлеността (сонди, нивомери, дебеломери, плътномери и влагомери, антистатични устройства, осветителни тръби), както и в пожароизвестителните датчици. Активността на тези източници варира в широк обхват. Аварийни ситуации с такива материали могат да възникнат при нарушен контрол на правилата за ползване или нарушаване инструкцията за работа с прибори, ползващи радиоактивни материали. Най-голяма опасност за сериозни увреждания на хора, работещи или използващи тези източници е при нарушаване тяхната защита, като последствията могат да бъдат много сериозни, а в някои случаи може да се стигне и до фатален край на лица, имащи контакт с тях.

Освен опасността от външно облъчване, повредените източници от всякакъв вид и големина могат да доведат и до радиоактивно замърсяване на околната среда, а при разпръскване може да се предизвика замърсяване на въздуха с радиоактивни аерозоли.

Замърсяването с алфа-лъчители, като например плутоний и америций е специален случай при категоризирането на аварията. Аварии от този тип могат да възникнат например при незаконен трафик на радиоактивни материали. Плутоният е много опасен за инхалиране и е труден за идентифициране със стандартно използвана апаратура. При действия в аварийни ситуации, включващи наличие на плутониев източник трябва да се вземат и допълнителни предпазни мерки.

Изгубени, откраднати или поставени на погрешно място източници са специален случай при аварията с радиоактивен материал, в които опасността за населението зависи от общата активност на източниците. Трябва да се отчита фактът, че източникът може да бъде в притежание на хора, които не познават неговата природа и които могат, боравейки с него да го разрушат и да предизвикат радиоактивно замърсяване. В някои случаи хората могат да бъдат изложени на много високи стойности на мощност на дозата или да бъдат облъчени. Тогава приоритетно трябва да бъде откриването на източника.

Транспортни операции, свързани с превоз на радиоактивни източници или радиоактивен материал - всички форми на транспорт, т.е. автомобилен, железопътен, въздушен и воден се използват в различна степен. Транспортираните материали включват продукти за и от ядрената индустрия (ядрено гориво и някои радиоактивни отпадъци), радиографски източници за промишлеността, радиотерапевтични източници за медицината, технологични устройства, съдържащи радиоактивни източници и някои потребителски продукти (пожароизвестителни датчици).

Основният проблем при транспортни аварии с такива радиоактивни продукти е, че те могат да възникнат навсякъде. При транспортните аварии освен водача на транспортното средство и съпровождащия екип на опасност може да бъде изложено и населението в близост до аварията. Затова трябва да има готовност и координация за действие на национално, областно и общинско ниво.

Във всички случаи при авария в АЕЦ „Козлодуй“, при трансграничен пренос на радиоактивно замърсяване след авария в АЕЦ „Черна вода“ - Румъния или други аварии с радиоактивни източници ще се създаде сложна радиационна обстановка. Ще има замърсяване в различни по площ райони и различен брой облъчено население в зависимост от степента на аварийната ситуация.

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА

1. Мерки за предотвратяване или намаляване на риска и последиците при радиационна авария

На територията на Община Варна няма обекти, работещи с радиоактивни вещества. Отдалечеността от АЕЦ „Козлодуй“ е около 350 км, а от АЕЦ „Черна вода“ - 120 км. Затова не следва да се прави оценка и характеристика за непосредствена опасност.

В случай на авария и замърсяване с радиоактивни вещества извън площадката защитните мерки се прилагат при достигане на съответното гранично ниво на намеса. Тези защитни мерки са разписани в Националния план за защита:

- поддържане в непрекъснат режим на работа на системата за радиационен мониторинг в зона за неотложни защитни мерки (ЗНЗМ).
- поддържане на система за оповестяване при възникване на авария в АЕЦ или на друго място;
- предварително планиране и създаване на необходима групировка от сили и осигуряване на средства за провеждане на мероприятия по намаляване влиянието на повишения радиационен фон, следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивно замърсяване;
- създаване на организация за извършване при необходимост на „йодна профилактика“;

- поддържане на екипи за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР) в зоните за аварийно планиране;
- поддържане в изправност и готовност за ползване на съществуващите защитни съоръжения в жилищните и административни сгради;
- обучение на населението по херметизация на помещения;
- периодично обучение на екипите за СНАВР чрез проиграване на аварийните планове;
- въвеждане в изпълнение планове за защита на населението на областните администрации, общините и юридическите лица (еднолични търговци) в ЗНЗМ;
- информиране на населението при радиационна авария.

2. Мерки за защита на населението

В резултат от изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда при авария в ядрен реактор на АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивни отпадъци, може да се стигне до радиоактивно замърсяване на част от територията на община Варна и до облъчване на населението. За да се минимизират последиците от това е необходимо провеждане на поредица от защитни мерки:

- непрекъснато следене и събиране на информация за радиационния фон за изясняване на създадената радиационна обстановка от система постове за радиационно наблюдение, работещи на територията на общината и областта (Приложение № 13) и подвижните разузнавателни дозори от сектор Спасителни дейности (СД) на РД ПБЗН.

При необходимост за развърщане на допълнителни постове могат да се привлечат специалисти на ВМС.

- поддържане в изправност и постоянна готовност на системите за оповестяване;
- обучение и подготовка на населението за поведение и действия при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиационно замърсяване;

- предварителна подготовка и планиране действията на общинското ръководство и органите за управление за реакции и действия при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ и/или трансграничен пренос на радиационно замърсяване;

- осигуряване на непрекъснато получаване на информация и указания от РЗИ – Варна за провеждане на дейности и мероприятия за защита здравето на населението;

- готовност за определяне на маршрути, условия, ред за извеждане и места за настаняване на населението от райони, които са с повишен радиационен фон или радиоактивно заразени над допустимите норми (извършва се след указания и по разпореждане на Националния кризисен щаб), организиране охрана и опазване на материалните ценности в обектите и имуществото на населението в районите, където е извършена евакуация;

- непрекъснато събиране на информация от специализираните институции (РИОСВ, РЗИ, БД ЧР, РД ПБЗН и др.), извършващи събиране на проби и радиационен контрол за състоянието на атмосферния въздух, питейната вода, хранителните продукти, плодовете, зеленчуците, продукцията от селскостопански животни, растенията, водите и фуражите от изхвърляните в атмосферата радионуклеиди;

- незабавно организиране на йодна профилактика на населението (след получаване на указания от Национален кризисен щаб или Министерството на здравеопазването).

ЗА НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЩИНА ВАРНА, СЕ СЪХРАНЯВАТ ТАБЛЕТКИ ОТ КАЛИЕВ – ЙОДИД КАКТО СЛЕДА

ДКЦ – 1 „СВЕТА КЛЕМЕНТИНА“ – 115 520 ТАБЛЕТКИ ПО 65 МГР.

ДКЦ – 2 „СВ. ИВАН РИЛСКИ“ – 68 810 ТАБЛЕТКИ ПО 65 МГР.

ДКЦ – 3 „ВЛАДИСЛАВОВО“ – 91 200 ТАБЛЕТКИ ПО 65 МГР.

ДКЦ – 4 „ЧАЙКА“ – 86 400 ТАБЛЕТКИ ПО 65 МГР.

КУРОРТНА ДКЦ – 86 400 ТАБЛЕТКИ ПО 65 МГР.

ДКЦ – 5 „СВЕТА ЕКАТЕРИНА“ – 120 000 ТАБЛЕТКИ ПО 65 МГР.

Забележка: третирет се лица до 40 годишна възраст, към настоящия момент 180 000 души.

- планиране и провеждане на мероприятия за отстраняване на последиците от радиоактивното замърсяване:

- * дезактивация на участъците, които са радиоактивно замърсени над допустимите норми,

- * ежедневно оросяване и измиване на улиците, площадите, детски площадки и други обекти с масово пребиваване на хора;

- * обозначаване на районите, замърсени над допустимите норми;
- * уплътняване /херметизация/ на помещенията;
- * използване на средства за защита на дихателните патища /противогаз, респиратор, противопрашни маски, марлени превръзки/.
- осигуряване и поддържане на непрекъсната връзка със средствата за масово осведомяване – местни радиа и телевизионни канали (Приложение № 21), за информиране и даване на указания за поведение, действия и изпълнение на профилактични мероприятия за опазване здравето и живота на населението.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА

1. Организация на действията на органите за управление при изпълнението на мерките за намаляване на риска и последиците при радиационна авария

1.1. Ръководство и организация на действията на органите за управление при изпълнението на мерките за намаляване на риска и последиците при радиационна авария

Общото ръководство на действията при изпълнение на мерките за намаляване на риска и последиците при радиационна авария за защита на населението на територията на общината се осъществява от Кмета на Община Варна. Тези задължения са регламентирани в чл.65 (1) т.1 от Закона за защита при бедствия.

Дейността на Кмета се подпомага от назначения с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия (чл.65 (1) т.7 от ЗЗБ), кметовете на райони и населени места, общинската и районни администрации. В дейностите по защита на населението участват и поделенията на основните сили от Единната спасителна система, разположени на територията на община Варна – РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна, ЦСМП – Варна.

1.2. Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия

Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия се назначава със заповед на Кмета на Община Варна. В състава на Щаба са включени основни длъжностни лица от общинската администрация и представители на институции на територията на общината, имащи отношение и привлечени за участие в действията по ограничаване и ликвидиране на последиците от бедствия. При необходимост Кмета на Община Варна може да привлече допълнително в работата на Щаба длъжностни лица от администрацията или структури на институции, намиращи се на територията на общината, които не са включени в заповедта.

2. Събиране на информация, наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване за радиационна обстановка

За наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване за аварии в АЕЦ „Козлодуй“ и АЕЦ „Черна вода“ на територията на обектите има изградени локални системи за оповестяване (ЛСО).

Сигналите от тези ЛСО постъпват в отдел „Аварийно планиране и готовност“, който е в състава на дирекция „Радиационна защита и аварийна готовност“ на Агенцията за ядрено регулиране АЯР.

Този отдел събира и обработва постъпващите данни, които характеризират развитието на авария и прави прогнози. Уведомява при аварии и предприема действия за оказване на помощ, съгласно Конвенцията за оперативно уведомяване при ядрена авария, Конвенцията за помощ в случай на ядрена авария или радиационна аварийна обстановка и съгласно двустранни споразумения.

За изпълнение на тези си функции отдел „Аварийно планиране и готовност“ организира и поддържа работата на Аварийен център, който съгласно Конвенцията за оперативно уведомяване при ядрена авария и Конвенцията за помощ в случай на ядрена авария или радиационна аварийна обстановка изпълнява функциите на национална контактна точка (пункт за връзка).

Радиационно наблюдение (РН) на територията на община Варна се води от Регионална дирекция Пожарна безопасност и защита на населението, Оперативния дежурен на Община Варна, НИМХ – филиал Варна и РИОСВ – Варна. Данни за РН се получават и от стационарната система за РН (дежурните в групите СД, дежурните в Оперативните центрове (ОЦ) на териториалните дирекции на МВР, оперативния дежурен в Оперативния център (ОЦ) на Министерството на вътрешните работи (постове за радиационно наблюдение) и от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния фон на територията на страната.

Оповестяването на централните органи за управление и силите за реагиране на национално ниво при радиационна авария се осъществява от Комуникационния Аварийен център на АЯР.

Оповестяването при „Опасност от радиационно замърсяване“ се извършва и от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ и териториалните и дирекции чрез националната система за оповестяване.

Непосредственото оповестяване на ръководните длъжностни лица и силите за реагиране в общината се осъществява от Оперативния дежурен (ОД) на Община Варна, по указание на Кмета, негов заместник или секретаря на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Оповестяването на населението се осъществява със задействането на акустичната система за оповестяване с вой на сирени с продължителност 3 минути и излъчване на гласови съобщения: **Внимание! Внимание! Внимание! Опасност от радиоактивно замърсяване! Опасност от радиоактивно замърсяване! Опасност от радиоактивно замърсяване!**, от дежурния в ОЦ на ГД ПБЗН на МВР.

Отговорни длъжностни лица за своевременното оповестяване на основния ръководен състав, населението, органите за управление и силите за реагиране са:

- дежурният в отдел „Аварийно планиране и готовност“;
- дежурният в ОЦ на ГД ПБЗН – МВР;
- дежурният в ОЦ на РД ПБЗН – Варна;

Отговорни длъжностни лица от общинската администрация за оповестяване на населението на Община Варна, органите за управление и силите за реагиране са:

- Кметът на Община Варна;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- началник отдел „Дейности по защита на населението“.

При радиационна авария, в зависимост от създадената обстановка, възможностите за своевременно набиране на вярна, точна и обективна информация, която да не застрашава националната сигурност, следва да съдържа:

- време и място на възникване на аварията;
- кратка информация за авариралото ядрено съоръжение, обект с източник на йонизиращо лъчение;
- предполагаемата или установената причина за аварията и вероятен прогноз за развитие на аварията по отношение на изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;
- кратка обща характеристика на изхвърлените радиоактивни вещества, включително вероятната физична форма, действителни (ако няма данни за вероятни) количества, състав и други характеристики;
- информация за метеорологичните и хидрологичните условия и прогноз за близките часове, един-два дни;
- резултатите от радиационния мониторинг и анализи за чистотата на хранителни продукти, питейна вода и фуражи;
- предприетите и планирани мерки за защита и информиране на населението;
- вероятни прогнози за разпространението на изхвърлените в околната среда радиоактивни вещества и за отлаганията им.

3. Подготовка на населението за реакция и поведение при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивна замърсяване.

3.1. Обучение

Кметът на Община Варна по силата на чл.14 (3) от ЗЗБ е длъжен да организира обучението на общинската администрация и създадените оперативни структури за изпълнение на дейностите по защита на населението. За целта утвърждава План за обучение на служителите от общинската администрация. Преки изпълнители на мероприятията по обучението в посочените по-горе планове са служителите от дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ - отдел „Дейности по защита на населението“.

Обучението на населението за начините на поведение и действие и изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия се организира като обучение по желание, по предварително изготвени заявки. То се осъществява и посредством организиране предавания по местните телевизионни и радио станции, разработване и разпространяване на материали и включва препоръки за действие и поведение при бедствия.

Юридическите лица и едноличните търговци в изпълнение на чл. 35 (3) т.7, от ЗЗБ, провеждат обучение на работниците си за способите за защита при повишаване на радиационния

фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивна замърсяване. За целта същите разработват планове за обучение на работниците и служителите за начините на поведение и действие при бедствия.

Обучението в училищата и детските заведения, за поведение и действия при повишаване на радиационния фон, вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивно замърсяване, се организира от директорите на училищата и детските заведения по програма, утвърдена от министъра на образованието, съгласувана с министъра на вътрешните работи.

3.2. Провеждане на учения за организиране на взаимодействие между органите за управление, силите за реагиране и населението при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивно замърсяване

Организацията на взаимодействие между органите за управление, силите за реагиране и населението при авария в АЕЦ „Козлодуй“ и/или трансграничен пренос на радиоактивно замърсяване се осъществява под формата на тренировки и учения, организирани и провеждани на национално и областно ниво. Те се планират и провеждат съвместно с основните звена на Единната спасителна система, разположени на територията на общината - РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР-Варна и центъра за спешна медицинска помощ /ЦСМП/. При провеждане на тези тренировки и учения се привличат и специализираните лаборатории на РЗИ– Варна , НИМХ – Варна и РИОСВ - Варна.

4. Отговорни органи и длъжностни лица за извеждане на населението от райони, които са с повишен радиационен фон или радиоактивно заразени над допустимите норми и временно настаняване

Кметът на Община Варна организира и координира временното извеждане на населението от замърсените райони (чл.65 (2), т.8 от ЗЗБ).

На основание направената оценка за създалата се обстановка на територията на страната и указанията на Националния кризисен щаб се определя мястото за временното настаняване на евакуираното население.

4.1. Извеждане

При трайно замърсяване с радиоактивни вещества на големи райони от територията на Община Варна се организира извеждане (евакуация) на населението от райони, които са с повишен радиационен фон или радиоактивно заразени над допустимите норми и временно настаняване след указания и по разпореждане на Националния кризисен щаб.

4.1.1. Случаи, при които се разпорежда временно извеждане

Временно извеждане се разпорежда:

- за деца, бременни жени, болни и хора в неравностойно положение;
- при измерени стойности на радиационния фон многократно надвишаващи нормите;
- при очаквано замърсяване от преминаващ облак, носител на радиоактивни частици;
- при ненамаляващи стойности на радиационния фон в по-голям период от време, за да

не се допусне натрупване на радиоактивно облъчване.

4.1.2. Маршрути за временно извеждане

Маршрутите за временно извеждане се определят в зависимост от създадената обстановка, съобразно замърсения район и районът, определен за настаняване на евакуираното /изведено/ население.

4.1.3. Длъжностни лица от общинската администрация, отговорни за извеждането и грижите за хора, нуждаещи се от специална помощ (бебета, деца от социални домове, бременни жени, болни, хоспитализирани в болнични заведения)

Отговорни органи и длъжностни лица за временно извеждане и евакуация на населението са:

- Кметът на Община Варна, който ръководи временното извеждане на населението и определя маршрутите към района за извеждане;
- ръководителят на място, който непосредствено организира извеждането;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Директорът на ОД на МВР – Варна, който организира реда и охраната на района;
- кмета на района, който организира настаняването на изведеното население в определения район.

4.1.4. Места за временно настаняване

При авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивни отпадъци, ще се замърсят големи райони (територии) и ще има рязко повишаване на радиационния фон, при което ще се наложи евакуиране (временно настаняване извън населените места) на живеещото в тези райони население. Тъй като обстановката, която би се създавала и броя на евакуираните хора не може да се прогнозира, в зависимост от създадената ситуация, решението за мястото ще

се вземе съгласувано с централните органи за управление – Национален щаб за координация и контрол (ЩКК), които ще определят местата) в райони чисти от радиоактивни отпадъци) за временно настаняване на хората.

4.2. Снабдяване с храна, вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост

При повишаване на радиационния фон вследствие замърсяване с радиоактивни отпадъци от авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос се организира строг контрол на предлаганите хранителни стоки и снабдяването на населението.

Общата координация по определяне на нуждите от храна, вода и лекарства се ръководи от Директорът на дирекция „Здравеопазване“.

Кметовете на райони и населени места чрез своите администрации подготвят и изпращат информация в общинския Щаб за нуждите от храна, вода и лекарства. Директорите на дирекции „Здравеопазване“, „Социални дейности“ и „Управление на собствеността“ събират и обобщават информацията от районите и населените места и изготвят обща оценка за необходимите количества като на първо място се разчитат нуждите на детските, здравни и социални заведения.

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране снабдяването с вода, храна, лекарства и други необходиминости за осигуряване на изведеното от замърсения район население са:

- Кметът на Община Варна;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“;
- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- Директорът на дирекция „Социални дейности“;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- кметовете на райони и населени места.

4.3. Здравеопазване

4.3.1. Длъжностно лице, отговарящо за координацията за оказване на първа помощ

За координацията по оказване на първа помощ и управление на екипите отговаря Директора на ЦСМП.

От общинската администрация координацията с ЦСМП по оказване на спешна медицинска помощ и настаняване в болнични заведения за лечение на болни и пострадали се осъществява от директора на дирекция „Здравеопазване“.

4.3.2. Отговорни органи и длъжностни лица от общинската администрация за организиране на здравеопазването

Отговорни органи и длъжностни лица от общинската администрация за организиране на здравеопазването и осигуряване хигиената в районите за временно настаняване са:

- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- началник отдел „Социални дейности и жилищна политика“;
- Директорът на РЗИ – Варна (представител на РЗИ в Щаба за изпълнение на плана за защита на Община Варна);
- Директорът на ОП „Дезинфекция, дезинсекция, дератизация“;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“.

За осигуряване здравето на населението, настанено в районите за временно настаняване се привличат и екипи от здравните заведения на територията на Община Варна.

4.3.3. Възможности на здравните заведения за оказване на специализирана помощ

Наличното оборудване в лечебните заведения за извършваната специализирана медицинска помощ е в съответствие с действащите изисквания и нормативи.

Наличните специалисти и легловият фонд на болниците е показан в Приложение № 5.

4.4. Транспорт

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране и осигуряване на транспорт за извозване на населението в районите за временно настаняване са:

- Директорът на дирекция „Общинска собственост, икономика и стопанска дейност“;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Управителите на транспортни фирми, предвидени за извозване на населението;
- Началника на сектор Пътна полиция–КАТ.

4.5. Подпомагане на населението

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране подпомагане на населението са:

- Кметът на Община Варна;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“;
- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- Директорът на дирекция „Социални дейности“;
- Директорът на дирекция „Финанси и бюджет“;
- Директорът на дирекция „Финансово – стопански дейности“;

- кметовете на райони и населени места;

Директорите на дирекции „Финансово – стопански дейности“ и „Финанси и бюджет“ при Община Варна определят комисия, която да контролира законосъобразното разходване на средствата за подпомагане на населението.

5. Организиране на йодна профилактика на населението

Организиране на йодна профилактика на населението си извършва след получаване на указания от ЩКК или Министерството на здравеопазването (Приложение №14).

ТАБЛЕТКИ „КАЛИЕВ ЙОДИТ“ СЕ РАЗДАВАТ САМО ПО УКАЗАНИЕ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО, ПОД ЛЕКАРСКИ НАДЗОР.

6. Мероприятия за предпазване от радиоактивно замърсяване

6.1. Мероприятия, които се провеждат за предпазване от радиоактивно замърсяване

С цел намаляване количеството на радиоактивен прах, отложил се в околната среда, с оглед недопускане на запрашаване и оттам разширяване на замърсяването и попадане на радионуклеиди по дрехите и в организма на хората, се предприемат мерки и се извършват санитарна обработка и деконтаминация.

Със силите на допълнително привлечени автоцистерни се извършва измиване на уличните платна по главните градски артерии. Измиване се извършва на дворове, площадки и алеи на училища, детски, социални и здравни заведения

Населението извършва обработка при домашни условия самостоятелно, по указания на специализираните органи чрез съответните информационни предавания (съобщения), разпространени чрез средствата за масова информация.

Деконтаминация и периодично оросяване на улиците, площадите, детските площадки, училищните дворове и др. места за масово пребиваване на хора се извършват със силите на привлечени от фирми автоцистерни, във взаимодействие със екипи на I-ва, II-ра и III-та РС ПБЗН към РД ПБЗН - МВР-Варна.

Тревните площи се окосяват, а окосената трева се депонира на предварително определени, съгласувани с РЗИ – Варна и РИОСВ – Варна, места.

Не се допуска извършване на деконтаминация чрез изгаряне на радиоактивно замърсени продукти, предмети и растителност.

За защита на животните и растенията се провеждат комплекс от противорадиационни мероприятия, разпоредени от ЩКК, които се организират и контролират от регионалните структури на Дирекция „Контрол на храните“ към Министерството на земеделието и храните, съвместно с представители на общинската администрация. Организира се наблюдение за степента на замърсеност на ферми, хранителни продукти от животински и растителен произход и на околната среда. Установява се режим на отглеждане и хранене на животните в условия на радиоактивно замърсяване.

Защита на водоизточниците: осигуряването на питейна вода за населението и животните, както и вода за производствени нужди се осъществява чрез херметизация на водоизточниците и използване на дълбокосондажни кладенци.

За водопроводните мрежи, които се захранват от открити водоизточници (язовир „Камчия“) се организира контрол на замърсеността от „ВиК – Варна“ ООД, БД ЧР – Варна, РЗИ – Варна, РИОСВ – Варна и НИХМ – филиал Варна.

При данни за повишаване на радиоактивността в питейната вода се обявява на населението да консумира бутилирана минерална вода или води от незамърсени и бактериално чисти водоизточници.

При необходимост се организира водоснабдяване от общинския Щаб по райони и населени места с водоноски като се осъществява постоянен предварителен контрол на водоизточниците, от които се зареждат.

За водопой на животните, собствениците на ферми вземат необходимите мерки за зареждане на вода от закрити водоизточници или снабдяване чрез водоносни цистерни.

(Препоръчителен режим за поведение и действие на населението при повишен радиационен фон Приложение № 16)

6.2. Отговорни органи и длъжностни лица за провеждане на мероприятията за предпазване от радиоактивно замърсяване

6.2.1. от държавните структури на територията на община Варна

- Директорът на РД ПБЗН – Варна
- Директорът на РЗИ – Варна
- Директорът на РИОСВ – Варна
- Директорът на дирекция „Контрол на храните“ – Варна
- Директорът на „ВиК – Варна“ ООД

6.2.2. от общинската администрация

- Кметът на Община Варна;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“;
- Директорът на дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустройство“;
- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- Директорът на дирекция „Социални дейности“;
- Директорът на дирекция „Финанси и бюджет“;
- Директорът на дирекция „Финансово – стопански дейности“;
- кметовете на райони и населени места.

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА

1. Сили за реагиране и провеждане на мероприятия за профилактика и защита здравето на населението при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиационно замърсяване

1.1 Сили на Община Варна

Община Варна поддържа следните сили и средства:

- Пост за радиационно наблюдение (ПРН) - развърща се при Оперативният дежурен (ОД) на Община Варна. Извършват се измервания за нивото на радиационния фон през два часа с дозиметричен прибор „РР – 55М“. Данните от измерванията се вписват в дневник. При констатиране на завишени показатели на радиационния фон над допустимите, ОД незабавно докладва в Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

- Аварийна група – личен състав 6 човека и 3 автомобила. Аварийната група се състои от общински служители, които с автомобили извършват обход на територията на общината и могат да докладват за обстановката и хода на провежданите мероприятия.

1.2. Сили на държавните структури, разположени на територията на община Варна

На територията на община Варна има териториални структури на основните сили на Единната спасителна система (ЕСС) – РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ -- Варна (три РС ПБЗН), ЦСМП и други държавни структури, които със свои сили и средства могат да се привличат за провеждане на профилактични и други мероприятия и дейности за защита здравето и живота на населението при авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиационно замърсяване. Същите изпълняват указанията на централните си ръководства, включват се и участват в ръководените от Кмета на Община Варна мероприятия.

В Таблица № 3 са посочени силите на държавните структури, разположени на територията на община Варна:

Таблица № 3.

№	формирование	л.с.	база за развърщане	сборен пункт
1	Постове за радиационно наблюдение и оповестяване /ПРНО/			
1.1	РД ПБЗН	3	група СОД	в района на група СОД
1.2	Областен съвет за сигурност № 490	4	дежурен на Областен съвет за сигурност	сграда на Областна администрация
1.3	ПРНО на НИМХ – филиал Варна № 956		НИМХ – филиал Варна	сградата на НИМХ
2	Лаборатория за радиационни измервания			
2.1	Регионална лаборатория на ИАОС – Варна	1	изпълнителна агенция по околната среда към МОСВ	сградата на РИОСВ – Варна
2.2	Лаборатория на РЗИ – Варна	18	РЗИ – Варна	сградата на РИОСВ – Варна
2.3	Лаборатория на НИМХ – филиал Варна	3	НИМХ – филиал Варна	НИМХ – филиал Варна

1.3. Ред за привличане на допълнителни сили и средства

Кметът на Община Варна при необходимост може да изисква включване на допълнителни сили и средства на основните и други съставни части на Единната спасителна система, извън територията на общината, чрез Оперативния комуникационно - информационен център на ГД ПБЗН или чрез Областния управител на област Варна.

2. Средства за осигуряване изпълнението на дейностите по защитата на населението

Средствата за осигуряване изпълнението на дейностите по защита на населението са планирани в Бюджета на Община Варна в дейности „Ликвидиране на последствията” и „Превантивната дейност”. При надвишаване на планираните средства се търси целево финансиране от Междуведомствената комисия по възстановяване и подпомагане (МКВП) към Министерски съвет.

VII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА

1. Организация на действията на органите за защита при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиационно замърсяване.

1.1. Ръководство и организация на действията на органите за защита при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиационно замърсяване

1.1.1. На национално ниво

Общото ръководство на действията по защита на населението в национален мащаб при повишаване на радиационния фон вследствие на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиационно замърсяване се осъществява от Национален щаб за координация и контрол, създаден със заповед на Министър – председателя на РБългария (ЩКК).

ЩКК изпълнява следните основни функции:

- а) анализира информацията за бедствието;
- б) предприема мерки за овладяване на възникналото бедствие;
- в) осъществява взаимодействие на национално ниво между органите на изпълнителната власт;
- г) информира населението и медиите за развитието на бедствието, за мерките за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни действия за населението.

Работата на ЩКК се подпомага от експертна групa на съответното министерство или ведомство. За осъществяването на координацията и взаимодействието между органите на централната изпълнителна власт в експертната група се включват представители на компетентните министерства или ведомства, които имат отношение по ограничаване и ликвидиране на бедствието.

1.1.2. На местно ниво

На територията на общината ръководството на дейностите по опазване здравето на населението, разпоредени от ЩКК и мероприятията, провеждани за намаляване на въздействието на замърсяването в следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй” и/или трансграничен пренос на радиационно замърсяване се осъществява от Кмета на Община Варна (ЗЗБ чл.65 (1) т.1).

Дейността на Кмета се подпомага от назначен с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия (чл. 65 (1) т.7 от ЗЗБ) и ръководителите на териториалните държавни структури, които имат отношение към профилактиката и намаляване въздействието на повишения радиационен фон (РЗИ, РИОСВ и др.).

Щаб изпълнение на общинския план за защита при бедствия

За по-добро взаимодействие и съгласуваност на действията между общинската администрация, силите и средствата, участващи в действията по защита на населението и държавните териториални структури, Кмета на Община Варна се подпомага от Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Щабът изпълнява следните основни функции:

- а) анализира информацията за бедствието;
- б) предлага на Кмета мерки за овладяване на възникналото бедствие на територията на Община Варна;

в) чрез ОЦ на ПБЗН осъществява взаимодействие на общинско ниво между органите на изпълнителната власт /кметовете на райони и населени места/ и силите на ЕСС;

г) информира населението и медиите за развитието на бедствието за мерките за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия за предприемане от населението;

д) чрез Областният щаб осъществява координация и взаимодействие с органите на централната изпълнителна власт.

При необходимост, Кмета на Община Варна, привлича допълнително в работата на Щаба длъжностни лица от администрацията или структури на институции, намиращи се на територията на общината, които не са включени в заповедта.

При привеждане на Щаба в готовност за работа същия заема зала „Варна“ в сградата на Община Варна. В залата се развърщат телефонни и факс връзки.

Организира се 24-часово дежурство и чрез средствата за масово осведомяване се обявяват денонощните телефони, на които в щаба се приемат сигнали на гражданите. Дежурните в щаба водят Дневник за приетите сигнали на граждани и за реакцията по тези сигнали. В Щаба се води и Дневник с данни за радиационния фон. Данните се получават от лабораториите на РЗИ – Варна, РИОСВ – Варна, НИМХ – филиал Варна и допълнително развърнатите постове за радиационно наблюдение.

При получаване на указания от Национален кризисен щаб /Националния съвет по сигурност/, Общинския щаб, в съответствие с изготвен график и предварителна организация, с помощта на районните администрации, извършва раздаването на индивидуалните средства за защита (ИСЗ) от склада в с. Каменар. (Приложение № 17). Тези ИСЗ са за неработещото население на Община Варна, тъй като собствениците, управителите или изпълнителните членове на търговски дружества и еднолични търговци осигуряват запасите и предоставят индивидуалните средства за защита за работниците и служителите си (чл. 13 (2) т. 4 от ЗЗБ).

VIII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ

1. Навременно уведомяване на органите за управление, силите за реагиране и оповестяване населението

1.1. Оповестяване на централните органи за управление

Първоначално оповестяването при възникване на радиационна авария или трансгранично радиационното замърсяване се осъществява от Комуникационния Аварийен център на АЯР.

Редът за навременното уведомяване на органите на изпълнителната власт и населението при заплаха или възникване на радиационна авария или трансгранично радиационното замърсяване се определя с Наредбата за ранното предупреждение и оповестяването при бедствия.

Групи за оповестяване на национално ниво са:

- президент, министър-председател, председател на Народно събрание;
- министерства, държавни и изпълнителни агенции и комисии.

Групи за оповестяване на областно ниво:

- областна администрация;
- областен Щаб за координация;
- съставни части на Единната спасителна система на областно ниво.

Групи за оповестяване на общинско ниво са:

- общинска администрация (Кмет, Заместник-кметове, кметовете на райони);
- общински Щаб за координация (секретар на Щаб за изпълнение на общински план за защита);
- населено място (кметовете на населени места).

1.2. Оповестяване на силите за реагиране

Оповестяването на основните сили на ЕСС при „Опасност от радиационно замърсяване“ се извършва и от Главна дирекция ПБЗН и териториалните и структури.

2. Оповестяването на органите за управление в Община Варна

Оповестяването на органите за управление в Община Варна се извършва от Оперативен център на РД ПБЗН – Варна чрез ОД на Община Варна.

Непосредственото оповестяване на ръководните длъжностни лица и силите за реагиране в Община Варна се осъществява от Оперативния дежурен на Община Варна, по указание на Кмета на Община Варна (негов заместник или секретаря на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия).

Оповестяването на населението се осъществява със задействането на сиренно – оповестителната система от дежурния в ОЦ на РД ПБЗН – Варна.

Координацията на действията на съставните части на Единната спасителна система се осъществява чрез ОЦ на РД ПБЗН – Варна при спазване изискванията на чл. 29 от Закона за защита при бедствия.

3. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за уведомяване на органите за управление, силите за реагиране и информирание на населението

Общински звена и длъжностни лица от общинската администрация, отговорни за дейността на ОД по уведомяване на органите за управление и силите за реагиране са:

- дирекция „Управление на сигурността и контрол на общественият ред“;
- Директора на дирекция „Управление на сигурността и контрол на общественият ред“;
- началник отдел „Отбранително мобилизационна подготовка“;
- началник отдел „Дейности по защита на населението“.

За информиране на населението за създалата се обстановка, предприетите мерки и необходимите действия по защита и опазване на здравето и живота отговорни длъжностни лица са :

- Кметът на Община Варна;
- Заместник – Кмет, отговарящ за здравеопазването;
- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- кметовете на райони и населени места;
- Директорът на РЗИ – Варна

IX. РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

1 . Сили и средства на Община Варна

№ по ред	наименование на силите	личен състав	наименование на структурата	място за събиране
1.	аварийна група	6	общинска администрация	Община Варна
2.	групи за обход	20	общинска, районни и кметски администрации	Община Варна
3.	доброволци	36	жители на град Варна	Община Варна

2. Сили и средства на държавните структури

- **Регионална дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението”** с три районни служби:

I РС ПБЗН

- 2 бр. противопожарни автомобили
- 1 бр. автоподемник
- 1 бр. автомеханична стълба
- 1 бр. аварийен автомобил
- 9 пожарникари

II РС ПБЗН

- 1 бр.противопожарен автомобил
- 1 бр. автомеханична стълба
- 3 пожарникари

III РС ПБЗН

- 2 бр. противопожарен автомобил
- 6 пожарникари

Сектор СОТ

- 20 автомобили
- 4 спасители до 1 час стават 40

Организирано е денонощно дежурство на 6 противопожарни автомобили (ПП) и 1 бр. аварийен автомобил с 18 пожарникари.

Общо сили и средства за реакция след оповестяването: 4бр. противопожарни автомобили, 2 бр. автомеханични стълби, един автоподемник, 1бр. аварийен и два спасителни автомобили, 18 пожарникари и 4 + 40 спасители.

- **Екипи за спешна медицинска помощ** – 8 екипа –шофьор и медицинско лица
- **Екипи на ОД на МВР – Варна**
- екипи на КАТ – ПП – 4
- полицейски екипи - 10

IX. ПРОЦЕДУРИ

Основните части на единната спасителна система поддържат екипи в постоянна готовност и реагират незабавно по подаден сигнал от ОЦ – на РД ПБЗН Варна.

Останалите части на ЕСС преминават в готовност до четири часа след оповестяване, съгласно определените от ръководителите им срокове.

Община Варна съвместно с РД ПБЗН организира раздаване на таблетки от калиев – йодид и техният разнос по училищни лекарски кабинети.

Средства за транспорт се осигуряват от РД ПБЗН, Община Варна.

Охрана и предпазване от повишено напрежение се осъществява от ОД ВМР.

РЗИ организира правилното раздаване на средствата за йодна защита за населението.

Приложение 4

ЗАЩИТА ПРИ СВЛАЧИЩА

СТРУКТУРА

I. ЦЕЛ

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

стр. 95

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ОПАСНОСТА ОТ СВЛАЧИЩА

стр. 96

1. Превантивни мероприятия за недопускане проява на свлачища

стр. 97

2. Провеждане на неотложни аварийни мероприятия при проява на свлачища

3. Критични и потенциално опасни съоръжения и обекти, за които е необходима експертиза за установяване състоянието им

4. Системи за наблюдение и ранно предупреждение на населението и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението

4.1 Системи за наблюдение и ранно предупреждение на населението

4.2 Оповестяване на населението

4.3 Оповестяване на органите за управление и силите за реагиране

5. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА стр. 101

1 Провеждане на спасителни работи

1.1.Извеждане на граждани, живеещи в района на свлачището и/или в непосредствена близост на района на свлачището

1.2. Медицинско осигуряване

1.3.Временно извеждане на населението

1.4 Изолиране и охрана на района

1.5. Места за временно настаняване

1.6. Осигуряване снабдяването на пострадалото население с вода и храна

2. Провеждане на неотложни аварийно-възстановителни дейности

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА, СИЛИ И СРЕДСТВА стр. 102

1. Сили и средства за реагиране при проява на свлачища

1.1. Сили на Община Варна

1.2. Сили на държавните структури, разположени на територията на Община Варна

1.3. Сили, които могат да бъдат привлечени за провеждане на мероприятия по разчистване и провеждане на възстановителни работи

2. Ресурси и средства, предвидени за ликвидиране на последствията при свлачища

3. Ред за привлечане на допълнителни сили и средства

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И ТЯХНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ стр. 104

1. При активиране на свлачище чрез система за оповестяване

1.1. Налична система за оповестяване

1.2. Оповестяване

1.2.1. При получен сигнал за свличане

1.2.2. За оповестяване на:

А. Органите за управление

Б. Щаба за изпълнение общинския план за защита на населението

В. Силите за реагиране

Г. Населението

2. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността по оповестяване

3. Организация на комуникацията

VI. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА РЕАГИРАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА стр. 104

1. Време за готовност за реагиране на основните части на Единната спасителна система

2. Време за готовност за реагиране на съставните части на Единната спасителна система.

VII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ стр.104

I. ЦЕЛ

Целта на Плана е създаване на оптимална организация за координиране на действията при организиране и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за намаляване до минимум на загубите при проява и/или активизиране на свлачища. Организиране и провеждане на мероприятия за извеждане на живеещите от свлачищния район, оказване на медицинска помощ, осигуряване с вода, храни и по-бързо възстановяване условия за живот и работа в района на свлачището.

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

Свлачището е природно явление, при което се нарушава устойчивостта на големи земни маси и се създават предпоставки за придвижването им. Причините за възникването на свлачища

са свързани със силно пресечения релеф и други специфични геоложки дадености в определени райони.

Свлачищните процеси нямат внезапен характер и е възможно да бъдат регулирани с технически средства. Във времето те имат периоди на затихване и активизиране. След активизирането на свлачището може да се стигне до възникване на бедствена ситуация в определен район.

Елементи и класификация на свлачищата

Основните елементи на свлачищата са:

- повърхнина - повърхнината (повърхнините) на плъзгане, по която се свличат земните маси. Тя може да е най-различна в зависимост от типа на свлачището. При някои видове свлачища вместо повърхнина се формира слой (зона), в който настъпва разрушаването;
- дълбочина - разстоянието от горната повърхност на свлачището до повърхнината на плъзгане. Разстоянието се измерва перпендикулярно на горната повърхност на свлачището;
- тяло - целият обем на свличащите се земни маси;
- глава (вежда) - най-горната част на свлачищното тяло;
- пета (език) - най-долната част на свлачищното тяло;
- дължина - разстоянието от главата до петата на свлачищното тяло;
- широчина - най-голямото разстояние напречно на посоката на свлачището.

Според НАРЕДБА № 12 от 3.07.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони (ДВ 68/2001г.), свлачищата се разделят в зависимост от:

4. геоложките и тектонските си характеристики:

- асеквентни - свлачища, образувани в еднородни почви;
- консеквентни - свлачища, при които свличането е по разделителните повърхнини между разнородни пластове, по прослойки със или без наличие на пукнатини;
- инсеквентни - свлачища, при които повърхнината на плъзгане пресича повърхнините на напластяване.

5. механизма на процесите:

- делапсивни - свлачища, които се зараждат в долната част на склоновете, след което свлачищният процес постепенно се придвижва нагоре. Обикновено тези свлачища са предизвиквани от морска и речна абразия, ерозия от повърхностни води в петата на склоновете, пресичане на терени от пътища и железопътни линии, неправилна технология при планировка на терена, линейни изкопи за водопроводни и канализационни мрежи и др.

○ детрузивни - свлачища, които започват в горната част на склоновете, като свличащите се земни маси вследствие натиска отгоре образуват т. нар. "свлачищен купол". Най-често причините за възникване на детрузивни свлачища са: претоварване в горния край на откоса; преовлажняване в горния край на откоса, причинено от извори и водопроводни и канализационни съоръжения; натиск, който се упражнява при пропадането на лъсови почви (образуване на почвени клинове) и др.;

○ консистентни - свлачища, които възникват вследствие на преовлажняване и влошаване консистенцията на глинести почви, от които са изградени склоновете. Те са сравнително плитки, често повърхностни, вкл. при незначителни наклони на откосите;

○ срутища - внезапно нарушаване на устойчивостта на стръмни склонове от сравнително твърди почви или скали, което често се наблюдава по пукнатини. При срутища повърхнината на плъзгане обикновено е по-стръмна от 45градуса.

○ пълзящи склонове - свлачища с движение на повърхността до 0,05 mm в денонощие.

6. дълбочината на повърхнината на плъзгане:

○ дълбоки - свлачища с криволинейна, нефиксирана повърхнина на плъзгане, която се образува на дълбочина от повърхността на терена, по-голяма от 4 m;

○ плитки - свлачища с дълбочина до 4 m;

○ повърхностни - свлачища, които са силно зависими от атмосферните води. При тях фиксираната повърхнина (плоскост) на плъзгане следва приблизително наклона на терена. Такива свлачища обикновено са от делапсивен или консеквентен тип.

Свлачищата са едни от основните неблагоприятни явления, които формират потенциална геодинамична опасност.

На територията на Република България са регистрирани, по данни от поделенията на "Геозащита", общо 917 бр. свлачища (в населени места, курортни комплекси и вилни зони). От тях 504 бр. са активни; 208 бр. са потенциално активни; 205 бр. са стабилизирани.

Свлачищните процеси не са равномерно разпределени по цялата територия на страната. Те са концентрирани в отделни области, характерни със специфичен геоложки и тектонски

строеж. Могат да се отделят няколко региона от страната с по-висока концентрация на свлачищни явления. Такива са Дунавското крайбрежие, Черноморското крайбрежие, Предбалкана, Софийската и Пернишката котловина и др.

В областите разположени по Черноморското крайбрежие са регистрирани около 120 бр. свлачища, което представлява 13 % от общия им брой в страната. Във Варненска и Добричка област 80 % от свлачищата са по крайбрежието. Значителна част от тях се активизират периодично вследствие както на природни фактори така и „на антропогенна“ намеса. Най-висок е процентът на активните свлачища във Варненска област - 31 бр. или 56 % от всички активни свлачища по Черноморското крайбрежието. Броят на стабилизирани свлачища по Черноморското крайбрежието е 38, което е 18 % от всички стабилизирани в страната свлачища.

Характерно за Община Варна е, че на нейната територия са регистрирани над 98 свлачищни района (Приложение №18). Повечето от тях са в покой, но в определени ситуации се активизират.

През последното десетилетие статистиката показва увеличаване броя на свлачищата, които имат негативни последици за населението, инфраструктурата и икономиката на страната.

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ СВЛАЧИЩА

Голямото разнообразие на геоложкия строеж, пресечения релеф, колебанията на нивото на подземните води и високата сеизмичност на територията на община Варна обуславят възникването и активирането на свлачищни и срутищни процеси с различен обхват (площ и дълбочина). Тяхната активност до голяма степен се обуславя и от антропогенните фактори (незаконно строителство, засилващи се урбанизационни процеси, незаконна сеч и др.).

1. Превантивни мероприятия за недопускане проява на свлачища

Община Варна е една от общините в България, в които непрекъснатото нарастване на населението и разрастването на курортните зони, съпътствани с интензивно строителство предизвикват сериозни жилищни и строителни проблеми. За голямо съжаление районите в близост до града, подходящи за промишлено и жилищно застрояване са в значителна степен ограничени от естествения релеф, морето или засягането им от съвременни или древни свлачища.

Значителна част от територията на Община Варна /града, селищните образувания (СО) и част от селата/ попада в зона със строителна забрана, наложена от Министъра на МРРБ с оглед на свлачищните процеси и е в сила до осъществяването на трайни укрепителни и отводнителни мероприятия за отделните участъци и отчитане на техния положителен ефект и до одобряване ПУП (ПРЗ; ПУР) за цялата територия, засегната от свлачищните, срутищни и други гравитационни геодинамични явления и процеси.

Това налага изпълнение на превантивни мероприятия и мерки, оказващи влияние за предотвратяване възникването или намаляване последиците от свлачища като:

- изготвяне на актуална карта на териториите засегнати от древни, съвременни и активни в момента свлачища за цялата обхватна територия на общината. На същата да се отразят зоните обхванати от строителна забрана, както и имотите които вече са извадени от нея. Да се посочат и вероятните рискови зони
- провеждане на непрекъснати наблюдения на свлачищни явления, водене на регистър и паспортизация на свлачищата;
- изследване, анализ и оценка на свлачищния риск и райониране на потенциалните свлачищни терени на територията на община Варна;
- изготвяне на предложения до МРРБ за проучване и проектиране на съоръжения и провеждане на противосвлачищни мероприятия;
- водене на регистър и системно наблюдение състоянието на регистрираните свлачищни райони;
- водене на периодични наблюдения за морската абразия и ерозия, съвместно с „Геоозита“ ЕООД - Варна;
- извършване на периодични огледи, съвместно с „Геоозита“ ЕООД – Варна, на терените на територията на община Варна и регистриране на всички нови свлачища;
- упражняване на строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при териториално-устройственото планиране, инвестиционното проектиране, изпълнението и експлоатацията на строежите;
- спиране на строителството, ако то се извършва в нарушение на норми и правила за строителство в свлачищни райони;

- упражняване на строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при териториално-устройственото планиране, инвестиционното проектиране, изпълнението и експлоатацията на строежите;
- при констатирани нарушения на съответните правилници, нормативи и технически условия и при неизпълнение на дадените предписания за режима на строителство в свлачищните райони съставяне на актове и изпращане в Министерство на регионалното развитие за издаване на наказателни постановления и спиране на строителството;
- изготвяне и изпращане до МРРБ на предложения за предприемане на геозащитни и брегоукрепителни мероприятия;
 - осигуряване на добра информираност и комуникация с жителите и собствениците на терени попадащи в свлачищни зони, относно риска и опасността за нови инвестиционни намерения;
 - предложения за промяна на нормативната база за строителство в наклонени терени и такива, които са предразположени към развитие или активизиране на свлачищните, срутищни и други гравитационни геодинамични явления и процеси;
 - търсене на варианти за финансиране и изграждането на канализационни системи отводнителни и усошителни съоръжения в тези зони;
 - издаване на разрешителното за строеж след предварителното изпълнение на укрепителни и отводнителни мероприятия, формулирани в анализите и препоръките на извършеното инженерногеоложко проучване.
 - разработка на сценарии за последствията от свлачища за големи урбанизирани територии, с цел установяване на най-уязвимите места и допълнителни мерки за стабилизиране на терените при необходимост;
 - обучение и практическа подготовка на местните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението за реакция и предприемане на адекватни мерки при проява на свлачища.

2. Провеждане на неотложни аварийни мероприятия при проява на свлачища основни, от които са:

- ограждане и сигнализиране на участъка на проявилите се свлачищни процеси;
- организиране контрол за достъпа и реда на движение в района на свлачището;
- организиране охраната на района за недопускане влизането на външни лица в него;
- изземване на свлечени земни маси при разчистване на улици и пътища се извършва на малки количества за избягване на внезапни свличания;
- недопускане депонирането на земни маси, строителни и други отпадъци над главния свлачищен откос;
- извършване оглед за установяване на техногенните фактори, провокирали (активизирали) свлачището;
- оглед състоянието на наличните отводнителни съоръжения (канафки, канали, водостоци, отводнителни шахти, открити дренажи и др.), провеждане мероприятия по осигуряване на проводимостта им;
- уведомяване на експлоатационните предприятия („ВиК“, електро- и газопреносни дружества) за прекратяване дейността на проводите, преминаващи през свлачищния район или предприемане на мерки за укрепване или преместване на трасетата;
- оценка състоянието на сградния фонд и инженерната инфраструктура за вземане решения при необходимост за евакуация на населението.

В зависимост от създадалата се обстановка и направената оценка на място могат да се предприемат и други мерки, като:

- изграждане на временни обходни отводнителни канавки;
- механично отнемане на земни маси;
- източване на създали се водоеми в свлачищния масив или в близост до него и др.

След установяване на свлачищните процеси незабавно се уведомява „Геозащита“ ЕООД – Варна за регистрация и организиране режим на наблюдение в свлачищния район.

3. Критични и потенциално опасни съоръжения и обекти, за които е необходима експертиза за установяване състоянието им

Към критичните и потенциално опасни обекти и съоръжения, които могат да понесат в определена степен повреди или разрушения следствие на свлачища, за които е необходима експертиза за установяване на състоянието им са:

- магистрални водопроводи;
- главни разпределителни газопроводи;
- главни разпределителни топлопроводи;
- електропроводи високо и средно напрежение (на стълбове или подземни);

- мостови съоръжения;
- съоръжения или отделни сгради на производствени обекти, които при определена степен на увреждане могат да причинят аварии, които водят до последствия за увреждане на здравето и заплаха живота на населението (ПОО, работещи с промишлени отровни вещества и нефтопродукти).

За тези съоръжения и за обектите, работещи с промишлени отровни вещества и нефтопродукти задължително след спиране активното свличане и преди започване на аварийно-възстановителните дейности трябва да се извърши експертно обследване за състоянието им и степента на поражение.

Отговорни длъжностни лица за организиране и контрол по обследване и изготвяне на експертизи:

А. В общинската администрация:

- Заместник-кмет, отговарящ за строителството;
- Директор на дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- служители от дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване"

Б. В районните администрации:

- директорите на дирекции "Устройство на територията";
- главен инженер;
- служители от дирекции "Устройство на територията"

В. В дружествата на юридическите лица и едноличните търговци собственици (оператори на съоръжения) от критичната структура:

- Управител (директор);
- Главен инженер;
- отдели ПТО.

За извършване обследването и изготвяне на експертизи за състоянието на терените и пораженията по съоръжения и сгради се привличат специалисти геолози, инженери, конструктори, които имат познания и опит в проучванията, проектирането и строителството в свлачищни терени.

4. Системи за наблюдение и ранно предупреждение на населението и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението

4.1. Системи за наблюдение и ранно предупреждение на населението

Изграждане на система за мониторинг на свлачищните райони не е по силите на Община Варна. Такива системи на територията на област Варна се изграждат от „Геозащита“ ЕАД - Варна след възлагане за мониторинг на регистрираните свлачищни райони и контрол състоянието на укрепени такива.

4.2. Оповестяване на населението

Обикновено развитието на свлачищните процеси е в ограничени райони и трудно предсказуемо и затова предупреждението и оповестяването на населението, живущо в тези райони или застрашено от свлачищни процеси се извършва при констатиране на първите признаци.

Оповестяването на населението в свлачищния район се извършва от общинската (районната) администрация като при изразени свлачищни процеси, Кмета на Община Варна издава заповед за забрана за обитаване на жилищните сгради. За недопускане на аварии и създаване на предпоставки за ускоряване на свлачищния процес със заповед на Кмета на Община Варна се прекъсва електрозахранването в района и се спира водоподаването.

4.3. Оповестяване на органите за управление и силите за реагиране

Оповестяването на органите за управление се извършва от Оперативния дежурен на Община Варна, който оповестява и Оперативния център на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ за станалото събитие.

5. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на мерките за предотвратяване и/или намаляване на последиците от свлачища

- дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- дирекция „Архитектура, градоустройство и устройствено планиране“;
- дирекции „Устройство на територията“ в районните администрации на Община Варна;
- Заместник-кмет, отговарящ за строителството;
- Директор на дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- Главен архитект на Община Варна;
- главни архитекти в районите на Община Варна;
- началник отдел "Общинска инфраструктура" (гл.експерт "Свлачища и укрепване на територии");
- Директор на дирекция "Управление на сигурността и контрол на обществения ред";

- Директор на дирекция "Устройство на територията" в районите на Община Варна;
- Директор на дирекция "Обществен ред" в районите на Община Варна;
- началник отдел "Дейности по защита на населението".

При проява на свлачища мерките за защита на населението могат да се разделят в две направления:

- ✓ Провеждане на спасителни работи
- ✓ Провеждане на неотложни аварийно-възстановителни дейности

1 Провеждане на спасителни работи

1.1.Извеждане на граждани, живеещи в района на свлачището и/или в непосредствена близост на района на свлачището, което се осъществява от:

- спасителните групи на РД ПБЗН;
- служители от администрацията на Община Варна.

1.2. Медицинско осигуряване

Оказване на първа медицинска помощ, което се осъществява от:

- * дежурни екипи от Центъра за спешна медицинска помощ;
- * специализирани екипи от здравните заведения;
- * доброволци от БЧК.

При необходимост пострадалите се евакуират в МБАЛ за временно настаняване и оказване на специализирана медицинска помощ.

1.3.Временно извеждане на населението

Временното извеждане на населението трябва да се разглежда като извеждане от района на свлачището за освобождаване на терена при провеждане на СНАВР и забрана за влизане и пребиваване.

Извеждането на населението от района на свлачището за освобождаването му при провеждане на СНАВР се организира и ръководи от ръководителя на място, който ръководи и СНАВР.

За извеждането на населението предварително се определя маршрут, който трябва да е безопасен. По този маршрут не трябва да има компрометиран терен и да представлява опасност при преминаване през него. За това се избират път или терен, осигуряващ безопасност за движението на хора и техника, насочващ извежданите към устойчиви райони.

Въвеждат се временни ограничения и мерки за защита на населението:

- *прекратява се свободното движение и пребиваване в свлачищния район;
- *прекратява се извършване на дейност, която би затруднила или възпрепятствала осъществяването на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
- *забранява се движение на лични и фирмени МПС, въвежда се регулиране движението и се устройва контролно-пропускателен пункт;
- * прекъсва се електро - и водоподаването във свлачищния район

1.4. Изолиране и охрана на района

Осъществява се от силите на РУП на ОД на МВР и Общинска полиция за недопускане на външни лица в зоната на свлачището чрез:

- организиране на пропускателен режим с развърщане на КПП по вход и изход от района;
- организиране на патрулна и комендантска служба в районите на свлачището (когато района обхваща голям периметър).

1.5. Места за временно настаняване

За временно настаняване на населението, изведено от районите на свлачището се избират места извън свлачищния район или такива, в които няма застрояване (стадиони, спортни площадки, големи паркинги, паркове). В тези места може да се устроят и пунктове за първа медицинска помощ. При необходимост за по-дългосрочно настаняване на хора, чиито домове са разрушени или сериозно повредени и опасни за обитаване вследствие на свличането на терените, настаняването им се извършва в сгради за обществено обслужване, които временно се оборудват за настаняване на нуждаещите се (Приложение № 6).

За временно настаняване на граждани, собственици на пострадали в свлачището сгради, Община Варна разполага със следната леглова база:

- Средношколско общежитие на бул. „ Цар Освободител” № 150 – разполага с 230 легла;
- бунгала в почивна база "Баба Алена" - 22 бр. По 5 легла в бунгало – общо 110 легла;
- почивна база „Черноморец” – 5 броя бунгала с по четири легла – общо 20 легла.

1.6. Осигуряване снабдяването на пострадалото население с вода и храна

Община Варна осигурява питейна вода и хранителни продукти за пострадалите.

Кметът на района или населеното място, където са се проявили разрушителните свлачищни процеси, изготвя и представя в общинския Щаб за изпълнение плана за защита при бедствие справка с необходимите количества храна и вода за пострадалото население и пунктовете за раздаване.

2. Провеждане на неотложни аварийно-възстановителни дейности

При възникване на свлачище се предприема извършване на следните неотложни аварийни дейности:

а) означаване и сигнализиране на района, включващ опасния участък;

б) изменение реда на движение в района на свлачището до пристигане на компетентните органи;

в) организиране на временна охрана на района и недопускане преминаването на хора и превозни средства;

г) недопускане и забрана в района на свлачището на дейности, създаващи вибрации в почвата (от тежка механизация и транспорт);

д) при необходимост от разчистване на улици и пътища свлечените земни маси да се изземват на малки количества, за да се избегнат инциденти от внезапно свличане на масива. При използване на специализирана техника да се допускат само водачи на машини, притежаващи необходимите по закон документи за правоуправление;

е) недопускане депонирането на земни маси, строителни и други отпадъци над главния свлачищен откос;

ж) установяване на техногенните фактори, провокирали свлачището - масов изкоп, взривни работи и други;

и) установяване състоянието на изградените отводнителни съоръжения (канавки, канали, водостоци, отводнителни шахти, открити дренажи и др.), при необходимост и възможност, организиране дейността по осигуряване проводимост на водите;

к) недопускане извършването на изкопни работи, подкопаващи основата на склона в активизирания свлачищен участък;

л) при наличие на скъсан водопровод в зоната на свлачището - уведомяване (дублиране на уведомяването и чрез ОЦ на ГД ПБЗН - МВР) на експлоатиращото ВиК предприятие за прекъсване на водоподаването в района на свлачището;

м) при наличие на стълбове от въздушни електропроводи в активизираната свлачищна зона - уведомяване (дублиране на уведомяването и чрез ОЦ на ГД ПБЗН - МВР) на експлоатиращото предприятие за прекъсване на електрозахранването на района;

н) при разкрити трасета на подземни проводни в свлачищната зона - уведомяване (дублиране на уведомяването и чрез ОЦ на ГД ПБЗН - МВР) на експлоатиращите предприятия за предприемане от тяхна страна на укрепване или изместване на проводите по безопасни трасета;

о) спешно извършване на оглед за оценка на състоянието на сградния фонд и на инженерната инфраструктура в района, които биха могли да застрашат живота на населението. При необходимост, организиране на евакуация на живеещите в застрашената територия.

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ПРИ СВЛАЧИЩА

1. Сили за реагиране при проява на свлачища

Извикване и включване на силите за провеждане на мероприятия по защитата при бедствия на юридически лица и еднолични търговци се извършва на основание на чл.65 (2) т.5, във връзка с чл.37 от ЗЗБ. За провеждане на дейности по защитата при проява на свлачища се привличат:

1.1. Сили на Община Варна

№ по ред	наименование на силите	л.с.	наименование на структурата	място за събиране
1.	аварийна група	6	общинска администрация	Община Варна
2.	доброволни формирования	26	жители на град Варна	Община Варна

1.2. Сили на държавните структури, разположени на територията на Община Варна

№ по ред	наименование на формиранието и обектите	на л.с.	база изграждане на	сборен район /пункт/
1	Аварийно-спасителни и за обществен ред			
1.1	дежурна група Сектор СОТ	4 + 40	РД ПБЗН – Варна	в района на сектор СОТ
1.2.	I, II и III-та РС ПБЗН	80	РД ПБЗН – Варна	I РС ПБЗН
1.3.	I, II, III, IV, и V – то РПУ	10	ОД на МВР – Варна	РУП
2	Медицински формирания			
2.1.	Екипи за спешна медицинска помощ	8	ЦСМП-Варна	ЦСМП-Варна

1.3. Сили, които могат да бъдат привлечени за провеждане на мероприятия по разчистване и провеждане на възстановителни работи

фирма	бр. единици	местонахождение
„Хидрострой“ АД	26	база с.Тополи
„Инжстройинженеринг“ ЕООД	27	база с.Тополи
„Инжстройинженеринг“ ЕООД	19	база с.Езерово
„Инфра експерт“ АД	20	база с.Тополи
„ЗМБГ“ АД	18	база кв.Аспарухово

Посочените фирми имат сключен договор с Община Варна, който включва провеждане и на аварийно-възстановителни дейности.

2. Ресурси и средства, предвидени за ликвидиране на последствията при свлачища

Средствата и ресурсите, необходими за провеждане на спасителни и първи аварийни мероприятия при възникване на свлачища са от Бюджета на Община Варна. След провеждане на необходимите инженерно-геоложки проучвания и изготвяне на проект за укрепване на свлачищния район, се иска целева субсидия от Държавния бюджет на Република България чрез Междуправителната комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет тъй като тези мероприятия изискват големи разходи, които не са по възможностите на Община Варна.

3.Ред за привличане на допълнителни сили и средства

Кметът на Община Варна, при необходимост, може да изисква включване на допълнителни сили и средства на основните и други съставни части на Единната спасителна система, извън територията на общината чрез Оперативния център на ГД ПБЗН – МВР или чрез Областния управител на област Варна.

В отделни случаи, когато има необходимост от включване на части от модулното формирание на ВМС, Кмета адресира искането си с факс директно към Командира на ВМС.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА, СИЛИ И СРЕДСТВА

1. Система за оповестяване

1.1.Налична система за оповестяване

На територията на град Варна има изградена акустична система за оповестяване при опасност или възникване на бедствие. Тя е дублирана със сиренна система, която се задейства централизирано от Главния оперативен център на ГД ПБЗН – МВР София. Населените места на общината се оповестяват чрез централно и локално задействани сирени.

При свлачища, за оповестяване на населението, няма да се ползват тези средства за оповестяване, тъй като свлачищата обхващат определени райони и се оповестява само населението, живеещо и работещо в тези райони.

Изграждане на система за мониторинг на свлачищните райони не е по силите на Община Варна. Такива системи на територията на Област Варна се изграждат от „Геозащита“ ЕАД - Варна след възлагане за мониторинг на регистрираните свлачищни райони и контрол състоянието на укрепени такива.

1.2.Оповестяване:

1.2.1. При получен сигнал за свличане

При получаване сигнал за свличане в работно време при Оперативния дежурен на Община Варна, същият незабавно го докладва в канцелария на Кмета и на началник отдел „Деятности по защита на населението“. По указание на Кмета (началник отдел „Деятности по защита на населението“)

предава предупреждението чрез Оперативния дежурен на района на кметовете на района /населеното място/ къде се е проявило свлачището.

В неработно време незабавно докладва за свличането на началник отдел „Дейности по защита на населението“. Той информира Кмета на Община Варна за полученото предупреждение и получава указания съобразно, които предприема необходимите действия.

1.2.2. За оповестяване на:

А. Органи за управление

Оповестяването на органите за управление се извършва от Оперативния дежурен на Община Варна, който оповестява и ОЦ на ГД ПБЗН за станалото събитие

Основните длъжностни лица (Кмета на Община Варна, Заместник-кмета, отговарящ по въпросите за строителството, секретаря на Щаба за изпълнение общинския план за защита на населението, кметавете на района (населеното място) се оповестяват по указание на Кмета на Община Варна от Оперативния дежурен. След оповестяването им той докладва за тези от тях, които не са оповестени (не са открити и неизвестни за станалото събитие).

Б. Щаб за изпълнение общинския план за защита на населението

Щабът за изпълнение общинския план за защита на населението се оповестява и привежда в готовност само по заповед на Кмета на Община Варна. Оповестяването на членовете на Щаба се извършва от Оперативния дежурен на Община Варна.

В. Сили за реагиране

Оповестяването и привеждането в готовност на силите за извършване на спасителни и аварийно-възстановителни дейности (без основните сили на ЕСС – РД ПБЗН– Варна, ОД на МВР – Варна и ЦСНМ – Варна) се извършва по указание на Кмета, съобразно създалата се обстановка и взетото решение за действие чрез Оперативния дежурен на Община Варна.

Доброволното формиране на Община Варна се оповестява след заповед на Кмета на Община Варна от служители на отдел „Дейности по защита на населението“. Оповестяването се организира от началник отдел „Дейности по защита на населението“.

Г. Население

Обикновено развитието на свлачищните процеси е в ограничени райони и трудно предсказуемо и затова предупреждението и оповестяване на населението, живеещо в тези райони или застрашено от свлачищни процеси се извършва при констатиране на първите признаци.

Оповестяването на населението в свлачищния район се извършва от общинската (районната) администрация, като при силно изразени свлачищни процеси, Кмета на Община Варна издава заповед за забрана за обитаване на жилищните сгради. За недопускане на аварии и създаване на предпоставки за ускоряване на свлачищния процес със заповед на Кмета на Община Варна се прекъсва електрозахранването в района и се спира водоподаването.

2. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността по оповестяване

Отговорни за предупреждение и оповестяване на населението, органите за управление и силите за реагиране са:

- Директор на дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- Директор на дирекция "Управление на сигурността и контрол на обществения ред";
- директор на дирекция "Устройство на територията" в районната администрация;
- началник отдел "Общинска инфраструктура" (гл. експерт "Свлачища и укрепване на територии");
- началник отдел "Дейности по защита на населението";
- началник група "Общинска полиция "

3 Организация на комуникацията

Налични средства и възможности за комуникация.

За осигуряване на комуникация се използват:

- служебни мобилни телефони;
 - системата за връзка с Оперативните дежурни на Областния управител, на районите, населените места и ОЦ на ГД ПБЗН-МВР – Варна;
 - свързка с техническия комплект за оповестяване – с Оперативните дежурни на Областния управител и на районите;
 - УКВ мрежа с радиотелефони "Лен-Б" – за връзка с Оперативните дежурни на Областния управител и на районите;
 - мобилна връзка между Оперативните дежурни и ръководния състав в Община Варна и районите;
 - проводна свързка между Оперативния дежурен на Областния управител и Оперативния дежурен на Община Варна;

VI. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА РЕАГИРАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА

1. Време за готовност за реагиране на основните части от Единната спасителна система
Основните части от Единната спасителна система (РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна и ЦСМП – Варна) имат екипи, които поддържат постоянна готовност и могат да реагират незабавно. При тях е създадена организация за незабавно оповестяване на личния състав и привеждането на всички екипи в готовност.

2. Време за готовност за реагиране на съставните части от единната спасителна система
Силите на съставните части от Единната спасителна система, които се привеждат в готовност за изпълнение на дейности и мероприятия за защита на населението и ликвидиране на последствията при земетресения са със срок за готовност и време за реакция до четири часа в зависимост от оповестяването и мястото на базиране .

Съгласно чл.7(3) от НАРЕДБА за действия при ликвидиране на последствията от бедствия, аварии или усложнени метеорологични условия (обилен снеговалеж, проливни дъждове, силни ветрове и др.), приета с Решение на Общински съвет – Варна № 2733 –9(34)/16.11.2005 г., изменена и допълнена с решение на Общински съвет – Варна: № 630 –12(8)/25.06.2008 г., фирмите изпълняващи договори с община Варна следва да предадат на управление на Щаба на общината техниката и личния си състав за участие в ликвидиране последствията от бедствия до два часа след оповестяване.

Доброволците от доброволното формирование на Община Варна се извикват със заповед на Кмета на Община Варна и до два часа след оповестяването им следва да се явят на предварително определените места.

VII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

Финансовото осигуряване на плана за защита при проява на свлачища е от Бюджета на Община Варна.

Средствата за превантивната дейност и дейностите по ликвидиране на последствията са планирани в дейност "Отбрана и сигурност".

Приложение 5

ПРИ ИНТЕНЗИВНИ СНЕГОВАЛЕЖИ, СИЛНИ ВЕТРОВЕ И НИСКИ ТЕМПЕРАТУРИ

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

стр. 106

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОТЯТИЯ

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ИНТЕНЗИВНИ СНЕГОВАЛЕЖИ, СИЛНИ ВЕТРОВЕ И НИСКИ ТЕМПЕРАТУРИ

стр. 107

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА

стр.110

1. Критерии за определяне проходимостта по улиците и пътищата при зимни условия

1.1.Критерии за определяне проходимостта по улиците и пътищата при зимни условия

1.2.Мерки и мероприятия за недопускане затрудняване обслужването на жизненоважните потребности на населението

2. Критични участъци от пътната мрежа, съоръжения и обекти, които създават потенциални опасности в условия на обилен снеговалеж и ниски температури

2.1 Критични участъци от пътната мрежа, създаващи затруднения за движение в условия на обилен снеговалеж и ниски температури

2.2. Съоръжения и обекти, уязвими при обилен снеговалеж и ниски температури

3. Предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението

3.1.Системи за предупреждение и оповестяване

3.2.Отговорни длъжностни лица за предаване на предупрежденията и осъществяване оповестяването

4. Дейности за намаляване на риск

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАЩИТА

стр.112

1. Приоритети при поддържане на нормална при зимни условия проходимост по улиците и пътищата на територията на община Варна

2. Места за временно настаняване

2.1.Места за временно настаняване на бездомни

2.2. Отговорни длъжностни лица от администрацията за временно настаняване

3. Осигуряване на храна, топли напитки и завивки
4. Разчистване на пътища при снегонавяване и осигуряване на проходимост
- 4.1. Отговорно лице по дейностите за разчистване на пътищата при снегонавяване
- 4.2. Налична техника и местонахождение
- 4.3. Длъжностно лице от общинската администрация, координиращо изпълнението на дейностите
- 5.Здравеопазване
6. Възстановяване на услугите и инфраструктурата
- 6.1.Ръководство на дейностите по възстановяване на аварията в електропреносната мрежа и ВиК - аварията
- 6.2. Координацията на дейностите
- 6.3. Отговорни длъжностни лица, отговарящи за дейностите по ликвидиране на аварията и възстановяване на услугите
- 6.4. Организация и контрол на възстановяване инфраструктурата на територията на Община Варна
7. Въвеждане в изпълнение и актуализация на плана

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ТЯХНОТО ИДПЪЛНЕНИЕ

стр. 113

1. Сили и средства за предотвратяване или намаляване на риска от обилните снеговалежи и навяване
 - 1.1. Сили и средства на Община Варна
 - 1.2. Сили и средства на държавните структури на територията на община Варна, които могат да бъдат привлечени за спасителни и аварийни действия при обилни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури
 - 1.3. Сили и средства на юридическите лица и едноличните търговци
2. Ред за привличане на допълнителни сили извън територията на Община Варна

VII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА

стр. 114

1. Организация на действие на общинската администрация. Начин за взаимодействие с ЕСС за защита на населението при обилни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури
 - 1.1. Ръководство и организация на действията на общинската администрация
 - 1.2. Щаб за изпълнение общинския план за защита на населението от бедствия
 - 1.3. Организация на взаимодействието с кметовете на районни администрации и кметовете на населени места
2. Организация на взаимодействие с основните съставни части на Единната спасителна система

VIII. РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

стр. 115

1. Системи за оповестяване (предупреждение)
 - 1.1. Налични системи за оповестяване (предупреждение)
 - 1.2 .Отговорни длъжностни лица и функциите им

IX. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА

стр. 115

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

Целта на плана е създаване на оптимална организация на взаимодействие и осигуряване на координация на действията за предотвратяване и намаляване на последиците от интензивни снеговалежи, силни ветрове и ниски температури. Организиране и провеждане на спасителни мероприятия за недопускане измръзване и загиване на хора и осигуряване на населението със стоки от първа необходимост, храна, вода, медикаменти и услуги.

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

Снежните виелици и залеждания са характерни за територията на община Варна през месеците декември и януари, но често се проявяват и през останалите зимни месеци. Те водят до аварии на въздушните комуникации, следствие силни ветрове и прекъсване на електрозахранването, блокиране движението на превозните средства по пътищата, което поставя в риск живота и здравето на населението, осигуряването със стоки от първа необходимост, храна, вода, медикаменти и услуги.

Важен фактор, който определя риска снеговалежът да има характер на бедствие е интензивността на валежа, скоростта на натрупване на снега и образуване на снежни преспи при силен вятър. Понякога натоварванията от падналият сняг са толкова големи, че водят до пречупване на дървета, късане на електропроводи, разрушаване на покриви на сгради, а в отделни случаи и на цели съоръжения. Обилният снеговалеж има бедствен характер главно в населените места, където възпрепятства и може напълно да блокира всички видове транспорт за различни периоди от време.

Следствие на обилни снеговалежи, съпроводени със силен вятър и ниски температури на територията на община Варна, може да настъпи бедствена ситуация, която да прекъсне транспорта по основните и второстепенни улици. Особено уязвими са транспортните връзки с район „Владислав Варненчик“, район „Младост“, кв.Виница, кв.Аспарухово, кв.Галата, населените места – Звездица, Каменар и Константиново, селищните образувания „Ракитника“, „Боровец“, „Добрева чешма“. В тези райони от територията на община Варна се образуват високи преспи с дължина 12 до 20 м, които прекъсват възможността за транспортно осигуряване на населението.

При интензивни снеговалежи, силни ветрове и ниски температури, поради увеличената консумация на електроенергия, се претоварват трансформаторните машини, обледяват се и се късат въздушни проводни, което води до аварии и прекъсване подаването на електроенергия. Това състояние често води до повишаване риска от аварии или прекъсване подаването на вода за питейни, битови и производствени нужди. Уязвими в това отношение са най-вече селата, вилните зони и селищните образувания, където електрозахранването е основно въздушно и при такава ситуация от 12 000 до 18 000 постоянно живеещи хора в тези места е възможно да останат без електрозахранване.

Ниските температури през зимните месеци и влагата от морето допълнително предизвикват характерното за територията на община Варна образуване на поледици, особено в ранните часове на денонощието. Следствие на тях могат да настъпят верижни катастрофи, да бъде блокиран транспорта и прекъсната връзката с кварталите и населените места, което ще затрудни предвижването на населението със собствени пътни транспортни средства и транспортното му обслужване с организирания градски транспорт.

Най-уязвим от заледряване е Аспарухов мост и надлезите от пътната инфраструктура. При заледряване по Аспарухов мост са възможни единични или верижни пътнотранспортни произшествия, които могат да доведат до задръствания и прекъсване на връзката с района южно от плавателния канал. Затова следва тези съоръжения да са под непрекъснато наблюдение от фирмите, поддържащи улиците и главните пътища на територията на общината и от дежурните патрули на ПП – КАТ.

Обилният снеговалеж през зимния период е проблемен и при рязка промяна и бързо повишение на температурите. В такива условия през светлата част на деня се проявява интензивно снеготопене и снежните води се задръжат по пътните и улични платна, тротоарите и пешеходните зони, а през нощта при отрицателните температури се образуват поледици. В такива условия, по покриви, подлези и надлези се създават условия за образуване на опасни ледени висулци. Замръзналите отточни шахти и канали не могат да приемат снежните води, което допълнително създава условия за наводняване на ниските участъци.

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ИНТЕНЗИВНИ СНЕГОВАЛЕЖИ, СИЛНИ ВЕТРОВЕ И НИСКИ ТЕМПЕРАТУРИ

1. Критерии за определяне проходимостта по улиците и пътищата при зимни условия

1.1.Критерии за определяне проходимостта по улиците и пътищата при зимни условия са:

- осигуряване проходимостта по маршрутите на обществения транспорт и поддържане на конфликтните и уязвими участъци от пътната мрежа;
- осигуряване достъпа на медицинските екипи до всички квартали и населени места за обслужване на родилки, деца, болни и хора в неравностойно положение;
- осигуряване снабдяване на населението с хранителни стоки, лекарства и услуги във всички райони и населени места на Община Варна;
- осигуряване необходимата помощ и съдействие за отстраняване в кратки срокове на възникнали аварии по преносните мрежи (електроенергия, вода, газ);

1.2.Мерки и мероприятия за недопускане затрудняване обслужването на жизненоважните потребности на населението

- непрекъснат мониторинг на динамиката на изменение на метеорологичната обстановка и информиране на основните длъжностни лица от общинската администрация на Община Варна и населението за възможното неблагоприятно развитие на процесите;
- непрекъснат контрол и проверка работата на фирмите по поддържане на улиците и пътищата през зимния период и фирмите по сметосъбиране;
- осигуряване движението на автобусите от градския транспорт по график;
- системно информиране за осигуряването с горива, хранителни продукти, медикаменти и други на училищата, детските, социални и лечебни заведения;
- създаване на условия за нормален достъп до болничните заведения, магазинната мрежа, училищата, детските заведения, социални домове и др.
- организиране на непрекъснато почистване от сняг и обработката на залежените участъци по пешеходните зони в районите на автобусните спирки и подлезите.

Отговорни длъжностни лица от общинската администрация по организацията и контрола за изпълнение на тези дейности са Директорите на дирекции "Инженерна инфраструктура и благоустройство", "Управление на сигурността и контрол на обществения ред", "Социални дейности", "Здравеопазване" и "Образование и младежки дейности".

2. Критични участъци от пътната мрежа, съоръжения и обекти, които създават потенциални опасности в условия на обилен снеговалеж и ниски температури

2.1 Критични участъци от пътната мрежа, създаващи затруднения за движение в условия на обилен снеговалеж и ниски температури съпроводени с залежаване и бурен вятър

На територията на район "Одесос"

- ул. „Козлудуй“ в участъка от ул. „Дунав“ до ул. „Бачо Киро“;
- ул. „Бачо Киро“;
- ул. „Александър Дякович“;
- ул. „Преслав“ от пл. „Славейков“ до ул. „Одесос“;
 - ул. „Шипка“;
- ул. „Михаил Колони“;
- бул. „Приморски“ в участъка от ЖП гара до басейн „Приморски“
- ул. „Тодор Влайков“;

На територията на район „Приморски“

- бул. „Осми Приморски полк“ от бул. „Левски“ до кв. Винаца;
- ул. „Прилеп“ в участъка от бул. „Хр. Смирненски“ до разклона за с. Каменар;
- бул. „Цар Освободител“ в участъка от бул. „Хр. Смирненски“ до ул. „Отец Паисий“;
- път от к.к. „Св. Св. Константин и Елена“ до кв. Винаца (VAR 1083);
- път от I-9 до сп. „Журналист“;
- път 902 – Горна – Долна трака;
- път VAR 2028 и VAR 1081 от разклона за с. Каменар до с. Въглен;
- ул. „Мир“ в участъка от ул. „Д-р А. Железкова“ до бул. „Хр. Смирненски“

На територията на район „Младост“

- бул. „Цар Освободител“ в участъка от бул. „Хр. Смирненски“ до ул. „Вяра“;
- ул. „Вяра“;
- ул. „Георги Пеячевич“
- бул. „Република“ от бул. „Сливница“ до бул. „3-ти март“;
- ул. „Безименна“ от бул. „Сливница“ до бул. „Цар Освободител“;
- бул. „Ян Хунияди“

На територията на район „Вл. Варненчик“

- ул. „Асен Разцветников“;
- бул. „Константин и Фружин“;
- ул. „Янко Мустаков“ в участъка от бул. „Константин и Фружин“ до бул. „Св. Св. Константин и Елена“

На територията на район „Аспарухово“

- бул. „Св. Св. Кирил и Методий“;
- ул. „Искър“, ул. „Чонгора“;
- ул. „Първи май“ /стръмната част/ до кв. Галата;
- ул. „кап. I^{ви} ранг Купов“ кв. Галата
- ул. „Боровец“ кв. Галата

На територията на с. Тополи

- ул. „д-р Атанас Липов“;
- ул. „Тракийска“;
- ул. „Георги Градев“;

- ул. "Медвен"

На територията на с. Звездица

- път VAR 1085 разклона от път 9004 до ул. "Меркурий";
- ул. "Марс"

На територията на с. Каменар

- VAR 2028 от ул. "Прилеп" до VAR 1081;
- VAR 2033 от VAR 2028 до ул. "Васил Левски";
- ул. "Цар Симеон"

На територията на с. Константиново

- ул. "Средна гора";
- ул. "Георги Бенковски";
- ул. "Витоша";
- ул. "Борис I"

На територията на с. Казашко

- път VAR 2092 от път 2008 до с. Казашко

2.2. Съоръжения и обекти, уязвими при обилен снеговалеж и ниски температури

- Аспарухов мост;
- автоподлези и надлези;
- пешеходни подлези;
- въздушни електропроводи.

3. Предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението

3.1. Системи за предупреждение и оповестяване

В Община Варна ежедневно се следи метеорологичната прогноза от НИМХ – филиал Варна и от други източници. При очаквана рязка промяна на метеорологичните условия, обилен снеговалеж, ниски температури и силни ветрове НИМХ – филиал Варна изпраща предупреждение за опасни събития.

Предупрежденията за влошаване на метеорологичните условия се предават до районите и населените места от Оперативния дежурен (ОД) на община Варна по системата на техническия комплект за оповестяване (ТКО), по електронната поща или по телефон.

3.2. Отговорни длъжностни лица за предаване на предупрежденията и осъществяване оповестяването

Отговорно длъжностно лице за своевременното предаване на предупрежденията на НИМХ – филиал Варна до Кмета на Община Варна е ОД на Община Варна и началник отдел „Дейности по защита на населението“ в дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“.

4. Дейности за намаляване на риска

❖ Непрекъснато следене и анализиране на информацията за метеорологичната обстановка и своевременно оповестяване на заинтересованите органи за управление и сили за реагиране;

❖ Определяне на приоритетните дейности, последователността и обема за изпълнението им в условия на обилни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури и необходимите сили и средства;

❖ Определяне на най-важните участъци, райони и обекти за съсредоточаване на усилията, разпределение на хора, машини и техника и управлението им до нормализиране на обстановката след обилен снеговалеж, съпроводен със силни ветрове и ниски температури;

❖ Усъвършенстване на взаимодействието между Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия с екипите на Пътна полиция – КАТ, ръководствата на фирмите за градски транспорт и тези на фирмите за снегочистване за подобряване на организацията и повишаване ефективността от работата им в условия на обилни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури;

❖ Организиране на взаимодействието между органите за управление и силите за реагиране на Община Варна с Центъра за спешна медицинска помощ /ЦСМП/ - Варна за непрекъснато и своевременно медицинско обслужване на гражданите;

❖ Оказване съдействие на Центровете за хемодиализа, екипите на болничните заведения за транспортиране и хоспитализация на болни, пострадали, родилки, хора, нуждаещи се от хемодиализа и други;

❖ Оказване съдействие с техника и машини на специализираните дружества и едноличните търговци за осигуряване на населението с вода, електроенергия, хранителни продукти от първа необходимост и медикаменти;

❖ Постоянно информиране на населението за създалата се сложна обстановка поради влошените метеорологични условия чрез пресцентъра на Община Варна.

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ НА РИСКА

1. Приоритети при поддържане на нормална при зимни условия проходимост по улиците и пътищата на територията на община Варна:

- улици и пътища със затруднена проходимост поради навяхвания;
- пътища и връзки между селата и кварталите;
- маршрутите на градски транспорт;
- уязвими критични участъци от пътища и улици, посочени в раздел III, т.2, подточка 2.1;
- основни улици в кварталите и селата, включени в основната схема за поддържане;
- подходи към училища, детски градини и ясли, здравни, болнични и социални заведения;
- подходи към хлебозаводи, борси за хранителни стоки, по-големи търговски обекти за хранителни стоки и други обекти за обслужване на населението;
- улици и алеи в междублокови пространства.

2. Места за временно настаняване

При получаване на предупреждение за интензивни снеговалежи, силни ветрове и ниски температури, кметовете на райони издирват бездомните граждани в обичайните им места за пребиваване и със съдействието на Районните управления на полицията /Общинска полиция/ ги настаняват в разкрития през зимния период временен приют за настаняване.

Дейността по организацията за своевременно издирване и настаняване на бездомни при обилни снеговалежи и ниски температури се регламентира с утвърдена от Кмета на Община Варна Процедура.

2.1. Места за временно настаняване на бездомни

- приют за временно настаняване на бездомни и социално слаби лица;
- приют за деца „Дом „Гаврош“
- молитвени домове /след съгласуване на броя за настаняване с управата на молитвените домове/.

В тези места за временно настаняване се осигурява и топла храна.

(Телефоните на местата за временно настаняване на бездомни и изпаднали в безпомощност са посочени в Приложение № 20)

2.2. Отговорни длъжностни лица от администрацията за временно настаняване

Отговорни длъжностни лица за временно настаняване на бездомни са:

- Кметовете на райони и населени места (по отношение откриване и отвеждане за настаняване);
- Управителят на приюта за временно настаняване на бездомни (по отношение приемане и настаняване);
- Директорът на дирекция „Социални дейности“, който осъществява контрол относно настаняване и осигуряване на приетите в приюта и другите места лица.

3. Осигуряване на храна, топли напитки и завивки

В пресцентърът на Община Варна (при обявено бедствено положение в Щаба) се събира информация за необходимостта и количеството от храна, медикаменти и други потребности за бездомни, социално слаби и хора в неравностойно положение чрез кметовете на райони, социалните служби и настоятелствата на молитвените храмове.

Осигуряването на храна и други потребности се извършва от Директора на дирекция „Управление на собствеността“, а доставянето до местата, където ще се раздава се организира от Директора на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ на Община Варна.

При необходимост със съдействието на ОД на БЧК – Варна се разкриват пунктове за раздаване на топли напитки. Тези пунктове се посочват от Директора на дирекция „Управление на собствеността“ и от Директора на ОС на БЧК – Варна.

4. Разчистване на пътища при снегонавяване и осигуряване на проходимост

4.1. Отговорно лице по дейностите за разчистване на пътищата при снегонавяване

Отговорно длъжностно лице за организиране на дейността по разчистването на пътища при снегонавяване и осигуряване на проходимост в община Варна са:

- директорът на дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустройство“ в Община Варна;

- кметовете на райони и населени места за територията на районите и населените места;

- управителите на фирми и дружества по силата на сключен между Община Варна с тях Договор за зимно поддържане на общинска пътна и улична мрежа, пътни съоръжения и участъци от републиканските пътища.

4.2. Налична техника и местонахождение

Наличната техника и местоположението на същата е съобразно сключените договори с фирмите поддържащи пътищата и улиците на територията на Община Варна при зимни условия. Вида и броя на техниката с регистрационните номера ежегодно се представят от изпълнителите пред започване на зимния период.

4.3. Длъжностно лице от общинската администрация, координиращо изпълнението на дейностите

Длъжностни лица, координиращи изпълнението на дейностите по разчистване на пътищата са:

- заместник-кмет;
- директор на дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- служители от дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- комисии, пазначени със заповед на Кмета на Община Варна упражняващи контрол по изпълнение на задълженията на фирмите по снегочистване;
- служителите от отдел „Дейности по защита на населението“ (при усложняване на зимната обстановка и при обявено бедствено положение).

5. Здравеопазване

С получаване на предупреждение от НИМХ – филиал Варна за интензивни снеговалежи, силни ветрове и ниски температури Оперативния дежурния на Община Варна предупреждава ЦСМП – Варна. През целият период на усложнена метеорологична обстановка, дежурния диспечер на ЦСМП – Варна поддържа връзка с Оперативния дежурния на Община Варна (Оперативен дежурен на Щаба). При невъзможност колите на ЦСМП да достигнат до адреса, от където е получен сигнала за помощ, незабавно в този участък, се изпраща специализиран автомобил с висока проходимост от фирмата за снегочистване.

Приоритети за обслужване:

- родилки;
- болни на диализа;
- деца.

Болните, подлежащи на хемодиализа след извършване на процедурата по назначеният им график се хоспитализират в болничните заведения до преминаване на периода на сложна метеорологична обстановка и окончателно нормализиране на пътната обстановка.

Длъжностни лица от общинската администрация, координиращи дейностите за оказване на медицинска помощ са:

- заместник – кмет;
- Директорът на дирекция „Здравеопазване“ (той води информацията и отчета за обслужване болните на диализа).

6. Възстановяване на услугите и инфраструктурата

6.1.Ръководство на дейностите по възстановяване на аварияте в електропреносната мрежа и ВиК - аварияте

При интензивни снеговалежи, силни ветрове и ниски температури, поради увеличена консумация на електроенергия се претоварват трансформаторните машини, обледяват се и се късат въздушни проводни, което води до аварии и прекъсване подаването на електроенергия. Тези метеорологични условия често водят до аварии или прекъсване на водоподаването за питейно - битови нужди.

Ръководството на дейностите по ликвидиране на аварияте и възстановяване на услугите се осъществява от управителите на преносните дружества със силите на собствените им аварийни екипи. На тях при необходимост от Щаба на община Варна се осигуряват допълнително машини за достигане до мястото на аварията и техника за работа.

6.2. Координацията на дейностите

Координацията на дейностите по ликвидиране на аварияте в оперативен порядък се осъществява от представителите на „Енерго Про Мрежи“ и „ВиК Варна“ в общинския щаб, които осъществяват непосредствената връзка между общинското ръководство и аварийните екипи. Анализът на аварийната обстановка и отчетът на свършената работа се извършва по време на специално назначени оперативни заседания на Щаба, където присъстват и отговорни служители на заинтересованите институции.

6.3. Отговорни длъжностни лица, отговарящи за дейностите по ликвидиране на аварияте и възстановяване на услугите

Отговорни длъжностни лица, координиращи и отговарящи за извършване на дейностите по ликвидиране на аварияте и възстановяване на услугите са:

- заместник - кмет отговарящ, за инфраструктурата;
- Директорът на дирекция "Инженерна инфраструктура и благоустрояване";
- Управителят на „ВиК Варна“
- Изпълнителния директор на „Енерго Про Мрежи“

6.4. Организация и контрол на възстановяване инфраструктурата на територията на Община Варна.

След приключване на възстановителните дейности и привеждане към обичайните условия на живот и работа се назначава комисия специалисти от дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустрояване“, дирекция „Финансово – стопански дейности“, дирекция „Общинска собственост, икономика и стопански дейности“, представители на районните администрации и ОП „Инвестиционна политика“ да извършат пълна оценка на нанесените щети по инфраструктурата. Работата на комисията приключва с остойностяване на необходимите СМР, които следва да се възложат за възстановяването им.

Възлагане възстановяването на нанесените щети се организира от Директора на дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустрояване“, а контрола за качеството на извършените СМР и отчитане разходваните средства от управителя на ОП „Инвестиционна политика“.

7. Въвеждане в изпълнение и актуализация на плана

Планът се въвежда в изпълнение при възникване на бедствия и извънредни ситуации следствие на интензивни снеговалежи, силни ветрове и ниски температури.

Актуализиране на плана за действие при интензивни снеговалежи, силни ветрове и ниски температури се извършва ежегодно в срок до 30 ноември.

Отговорно длъжностно лице за актуализиране на плана е началникът на отдел „Дейности по защита на населението“ в дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ на Община Варна.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАЩИТА

1. Сили и средства за предотвратяване или намаляване на риска от обилните снеговалежи и навяване

1.1. Сили и средства на Община Варна

За зимния период Община Варна сключва договори с фирми за поддържане на основната улична и пътна мрежа в зимни условия. В изпълнение на Договорите фирмите разполагат с налична техника и механизация и осигуряват инертни и химически материали на склад за почистване и обработка на уличната и пътна мрежа в районите, за които отговарят. В началото на зимния сезон фирмите представят Оперативен план за поддържане на улиците и пътищата при зимни условия, който се съгласува от Директора на дирекция ИИБ на Община Варна и кмета на съответния район. Екземпляр от Оперативните планове се представя и на Секретаря на Щаба за изпълнение на общинския план за защита.

По указания на Кмета на Община Варна се създава аварийна група от служители, която разполага с високопроходим автомобил. Нейната задача е при необходимост да извършва обходи и събира информация за обстановката. Групата се оповестява от Оперативния дежурен на Община Варна по указания на Кмета на Община Варна (Секретаря на Щаба) по телефон. Такива групи са създадени и във всеки един от районите на Община Варна.

При необходимост със заповед Кмета на Община Варна може да оповести и използва в дейностите по защита на населението и 26 доброволца от доброволното формирование на община Варна, голяма част от които са преминали курс на обучение и имат необходимата екипировка.

1.2. Сили и средства на държавните структури на територията на община Варна, които могат да бъдат привлечени за спасителни и аварийни действия при обилни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури

№ по ред	Наименование на силите	л.с. /екипи/	База изграждане на	Сборен район /пункт/
1.1	Сектор "Сот" – РД ПБЗН	4 групи	РД ПБЗН	в района на групата
1.2.	I, II и III-то РС ПБЗН	4 екипа	РД ПБЗН	в сградите на РУ
1.3.	I, II, III, IV, и V – то РУП	5 екипа	ОД на МВР-Варна	в сградите на РУП
1.4.	Екипи за спешна медицинска помощ	8	ЦСМП - Варна	в сградата на ЦСМП-Варна
1.5.	КАТ – пътна полиция	6	ОД на МВР-Варна	в сградата на ПП
1.5.	Модул за аварийно спасителна дейност на ВМС	15	ЩАБ на ВМС	ВМБ Варна

1.3. Сили и средства на юридическите лица и едноличните търговци

Кметът на Община Варна при необходимост може да привлече за ликвидиране на последиците при бедствия сили и средства от фирмите на юридическите лица и едноличните търговци, с които има сключени договори или от такива, които разполагат със специфична, необходима за извършване на спасителни или възстановителни дейности техника (чл.65 (2) т. 5 от ЗЗБ).

2. Ред за привличане на допълнителни сили извън територията на община Варна

Кметът на Община Варна, при необходимост, може да изисква включване на допълнителни сили и средства на основните и други съставни части на Единната спасителна система, извън територията на общината, чрез Оперативния център на РД ПБЗН – Варна.

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ТЯХНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Организация на действие на общинската администрация. Начин за взаимодействие с ЕСС за защита на населението при обилни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури

1.1. Ръководство и организация на действията на общинската администрация

Ръководството на действията на общинската администрация при провеждане на мероприятия за защита на населението в условия на обилни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури се осъществява от Кмета на Община Варна. Изпълнението и контрола на отделни дейности като разчистване на улици и пътища от сняг, медицинско осигуряване на населението, осигуряване на храна и горива за училища, детски и социални заведения, ритмично снабдяване на населението с хранителни продукти и медикаменти, грижи за бездомни и други Кмета възлага на своите заместници.

1.2. Щаб за изпълнение общинския план за защита на населението от бедствия

При създаване на изключително тежка обстановка вследствие на обилни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури, Кмета на Община Варна привежда в готовност Щаба за изпълнение на общинския план за защита на населението. Той е създаден на основание чл. 65 (1) т.7 от ЗЗБ, със заповед на Кмета на Община Варна. В състава на Щаба са включени основни длъжностни лица от общинската администрация и представители на институции, намиращи се на територията на общината, които имат отношение в действията по ограничаване и ликвидиране на последиците от бедствия.

Работно място на Щаба за изпълнение общинския план за защита на населението при провеждане в готовност е зала Варна в сградата на Община Варна. В залата се развърщат телефонни и факс връзки.

Организира се денонощно дежурство и чрез средствата за масово осведомяване се обявяват денонощните телефони, на които се приемат сигнали от граждани. Дежурните в Щаба водят Дневник за приетите сигнали и за реакцията по тези сигнали.

При провеждане на Щаба в готовност се поддържа връзка и обменя информация с Оперативния център (ОЦ) на РД ПБЗН – Варна.

1.3. Организация на взаимодействието с кметовете на районни администрации и кметовете на населени места

Едновременно с привеждане на общинския Щаб в готовност, районните кметове също привеждат в готовност своите Щабове. С привеждането им в готовност започва събирането на информация за станалите събития или инциденти от Оперативния дежурен на Община Варна, дежурните в районите и дежурните в Щабовите, където се водят дневници с получени сигнали.

За събиране на информацията в общинската и в районните администрации са създадени групи за обход и наблюдение, които по време на обхода предават информация на Оперативния дежурен. Кметовете на населени места също събират и предават информация. Цялата информация за обстановката, събрана от ОД на Община Варна, Дежурните в райони и дежурните в районните щабове и населените места се предава в Щаба.

Кметовете на райони осъществяват непрекъснат контрол на провежданите мероприятия и предават информацията на Кмета на Община Варна (в общинския Щаб). При необходимост се заявява допълнителна техника, която се предава за управление от районните администрации за снегочистване на междублокови пространства, подходи към детски заведения, училища и др.

Според създалата се обстановка след обстоен анализ и оценка в Щаба се възлагат задачите за ликвидиране на последиците. Контрол по изпълнение на задачите се извършва от служители на администрацията на Община Варна и от районните администрации по отделни направления, съобразно нанесените щети. При продължителен период за ликвидиране на последиците (3,4 и повече дни) ръководителите на фирми, Директорите на дирекции от

Община Варна, кметовете на райони и населени места ежедневно докладват за извършения обем от дейност и необходимата организация за ликвидиране последствията през следващите дни.

2. Организация на взаимодействие с основните съставни части на Единната спасителна система

Взаимодействието и координацията с основните съставни части на Единната спасителна система (силите на РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна и ЦСМП – Варна) се организира чрез ОЦ на РД ПБЗН – Варна. Оперативният център приема сигналите и организира реакциите за спасяване или оказване на помощ. Ръководителят на място осъществява контрол на действията по спасяване.

VII. СРЕДСТВА И РЕСУРС ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА

1. Системи за оповестяване (предупреждение)

1.1. Налични системи за оповестяване (предупреждение)

Предупрежденията за влошаване на метеорологичната обстановка от НИМХ – филиал Варна се получават по факс и/или на електронна поща от ОД на Община Варна.

Оповестяването за интензивни снеговалежи, съпроводени със силни ветрове и ниски температури на общинското ръководство и силите за реагиране се осъществява по телефон. Освен телефонната мрежа за оповестяване се използва и Техническият комплекс за оповестяване (ТКО), с който се осъществява връзка с дежурните в районите на Община Варна, пристанище „Варна - изток“ и с Оперативния дежурен на Областна администрация Варна. За дублиране на телефонната връзка Оперативния дежурен на Община Варна и тези на районите разполагат и с мобилна връзка.

Оповестяването на фирмите, които имат сключени договори за поддържане на уличната мрежа и общинските пътища при зимни условия на територията на Община Варна се извършва по телефон и факс.

1.2. Отговорни длъжностни лица и функциите им

1.2.1. При получено предупреждение за влошаване на метеорологичната обстановка

Предупреждение в работно време по електронна поща се получава при Кмета на Община Варна и началник отдел „Дейности по защита на населението“. Последният незабавно изпраща чрез дежурният по община Варна полученото предупреждение до фирмите, изпълняващи договори за зимно поддържане и уведомява кметовете на райони и населени места.

При получаване на предупреждение по факс или по ТКО от Оперативния дежурен на Община Варна се докладва в канцелария на Кмета, на Директора на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ и на началник отдел „Дейности по защита на населението“. По указание на Кмета на Община Варна /началник отдел „Дейности по защита на населението“/ се предава предупреждението чрез дежурните в районите до кметовете на райони и населени места. В неработно време, при получаване на такъв сигнал, Оперативния дежурен на Община Варна незабавно докладва предупреждението на Директора на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ и началник отдел „Дейности по защита на населението“. Той информира Кмета на Община Варна за полученото предупреждение и след получените указания предприема необходимите действия.

1.2.2. За оповестяване на:

а) Общинско ръководство

Основните длъжностни лица от общинската администрация (Заместник - кметове и Директори на дирекции) се оповестяват по указание на Кмета на Община Варна от Оперативния дежурен. След оповестяването им, ОД на Община Варна докладва на Кмета на Община Варна (началник отдел „Дейности по защита на населението“) за лицата, които не са оповестени.

б) Щаб за изпълнение общинския план за защита

Оповестяването и привеждане на Щаба в готовност се извършва само по заповед на Кмета на Община Варна от Оперативния дежурен на Община Варна.

В неработно време оповестяването се извършва от Оперативния дежурен на Община Варна, съгласно списък.

в) Сили за реагиране

За зимния период, фирмите, с които Община Варна има сключен договор за зимно поддържане на уличната и пътна мрежа, носят денонощно дежурство и поддържат непрекъснатата връзка с ОД на Община Варна. Оповестяването се извършва по мобилен или стационарен телефон. Ежегодно телефоните се актуализират съобразно сключените договори и се предоставят на ОД на Община Варна.

Съгласно договорите, оповестяването и извикването на ръководството и личния състав на фирмите е тяхно задължение и се осъществява от дежурните им диспечери.

При необходимост от привличане на допълнителна техника за разчистване на улиците и пътищата от фирмите на юридическите лица и едноличните търговци, същите се оповестяват от Щаба по указание на Кмета на Община Варна.

г) Население

Оповестяването на населението за създалата се обстановка и за мерките, които се предприемат се извършва от Пресцентъра на Община Варна чрез местните електронни медии.

VIII. РЪКОВОДСТВО КООРДИНАЦИЯ СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

Ръководител на операцията се явява ръководителя определен със заповед на Кмета, координацията на събраната информация се изпълнява от началник на отдер „Дейности по зощата на населението“ към дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“ към Община Варна. Обмена на информация се осъществява чрез Оперативен дежурен в Община Варна посредством установена практика, чрез обмен във ЕСС.

IX. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА

Финансовото осигуряване на плана е от Бюджета на Община Варна, съгласно определените за зимно поддържане средства.

При обявяване на „Бедствено положение“ и след ликвидиране на последствията от него със заповед на Кмета на Община Варна се назначава комисия за извършване остойносттаването на допълнително направените разходи и за подготовка на необходимите документи за възстановяването им. Същите се разработват и оформят в съответствие с Правилник за организацията и дейността на междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ГОЛЕМИ И СЛОЖНИ ПОЖАРИ

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

стр. 117

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ГОЛЕМИ И СЛОЖНИ ПОЖАРИ

стр. 119

1. За обекти на територията на Община Варна и критичната инфраструктура
2. За горските и земеделски масиви

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ И СЛОЖНИ ПОЖАРИ

стр. 119

1. Превантивни мерки за защита
2. Евакуация на застрашеното население
3. Места за временно настаняване
4. Оценка на нуждите от снабдяване с храна, вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост
5. Разчистване на пътища, направа на просеки и осигуряване на проходимост
6. Здравеопазване
 - 6.1. Възможности на здравните заведения за оказване на специализирана помощ
 - 6.2. Налични запаси
7. Транспорт
8. Подпомагане и възстановяване

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА ПРИ ГОЛЕМИ И СЛОЖНИ ПОЖАРИ

стр. 120

1. Организация на действията на органите за управление при изпълнението на мерките за защита при пожари
 - 1.1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при пожари
 - 1.2. Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия
2. Отговорни органи и длъжностни лица за евакуация на застрашеното население
3. Снабдяване с храна, вода и други от първа и последваща необходимост

4. Разчистване на пътища, направа на просеки и осигуряване на проходимост
5. Здравеопазване
6. Транспорт
7. Възстановяване и подпомагане
8. Законност и ред
- 8.1. Длъжностно лице, отговарящо за реда и законността
- 8.2. Координация и съгласуване на дейността на специализираните изпълнителни органи и длъжностното лице от общинската администрация, отговарящо за реда и законността

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА

стр. 121

- А. Сили и средства на държавните структури
- Б. Доброволно формирование на Община Варна
- В. Допълнителни техника, привлечана за оказване на помощ
- Г. Ред за привличане на допълнителни сили и средства

VII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ГОЛЕМИ ПОЖАРИ

стр. 123

1. Оповестяване и привеждане в готовност на силите за реагиране
2. Извикването на специализираните (гасаческите) групи на Държавно горско стопанство
3. Извикване на доброволците от доброволното формирование на Община Варна

VIII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ

стр. 124

1. Система за оповестяване
 - 1.1. Налична система за оповестяване
 - 1.2. Оповестяването за възникване на пожар
 - А. Органи за управление
 - Б. Щаб за изпълнение общинския план за защита на населението

В. Силите за реагиране

Г. Население

2. Организация на комуникацията

IX. РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯТА

стр. 124

- А. Сили и средства на държавните структури
- Б. Сили и средства на едноличните търговци
- В. Сили и средства на Община Варна

X. ПРОЦЕДУРИ И ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

стр. 126

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

Създаване на оптимална организация за ръководство, координация и взаимодействие между силите на Единната спасителна система и поэтапното привличане на допълнителни сили и средства и осигуряване на ресурси при гасене на големи и сложни пожари.

Провеждане на своевременно ефективни, спасителни, гасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за защита на живота и здравето на населението, опазване на околната среда, материалните ценности и имуществото, частна, държавна и общинска собственост, за свеждане до възможния минимум на щетите /загубите/.

Осигуряване условия за по-бързо ограничаване района на разпространение на пожара и пълното му погасяване.

II. ОБХВАТ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

На територията на Община Варна осъществяват дейността си голям брой фирми, различни организации, сдружения и граждани, които използват и съхраняват промишлени отровни вещества, синтетични материали, багрила, гориво-смазочни материали, изкуствени торове и препарати, които са пожароопасни.

На територията на Община Варна са разположени структуроопределящи обекти като "Варна сторидж" АД, Пристанище "Варна Изток" ЕАД, КРЗ "Одесос", „Булярд-корабна индустрия" АД, Щаб и база на Военноморските сили на Република България, Летище Варна, пристанище „Одесос" АД, "Леспорт" АД, важни културни, спортни и здравни обекти със значителен брой места

в тях, като Дворец на културата и спорта, Фестивален комплекс, здравни, социални, детски и други сгради с масово пребиваване на хора за обществено обслужване.

Над 30 % от територията на Община Варна е заета с горски насаждения, паркове и площи, при които след трайни засушавания и средно дневни високи температури, при нарушаване на противопожарните правила, следствие нехайство на граждани и гости на общината, могат да възникнат големи и сложни горски пожари, достигащи границите на бедствие.

Не са редки случаите на полски пожари предизвикани от земеделски стопани при палене на стърнища и от пастири и граждани, при изгаряне на сухи тревни площи и растителни отпадъци при почистване на дворове и вилни зони.

При такива обстоятелства разпространението на пожарите става много бързо, пламъците обхващат големи площи и райони, което затруднява локализирането и своевременното загасяване. Недоизградената инфраструктура в селищните образувания и вилните зони, липсата на водопроводи с пожарни хидранти, липсата на пътища с необходимата ширина и настилка, затрудняват преминаването на хора и специализирана техника за пожарогасене. Отсъствието на постоянно живеещи хора и ненаименуваните навсякъде улици в много случай води до късно откриване и съобщаване за събитията. Поради тази причина се забавят и затрудняват спасителните и гасителни действия. Стига се до нанасяне на материални щети, разпространяване на огъня върху значителни площи, настъпване на паника и застрашаване живота на живущите и участниците в гасенето.

Всички тези разнородни дадености на територията на община Варна предопределят сложната пожарна обстановка, която може да възникне по всяко време от денонощието и да застраши здравето и живота на населението, да наруши екологичното равновесие и да доведе до значителни материални щети и човешки жертви.

Крупни пожари със значителни материални щети и човешки жертви от населението и пребиваващите на територията на община Варна е възможно да възникнат в следните по-важни обекти като:

- сгради с масово пребиваване на хора жилищни, за обществено обслужване, спортни, културни, учебни, здравни, туристически, производствени и други;
- транспортни средства – танкери, кораби, самолети, автомобили и ж.п. композиции за превоз на пътници, лесно запалими и горими течности, сгъстени газове, горими и ценни товари в контейнери;
- подстанции, електропреносни мрежи, газопроводи, продуктопроводи, резервоари с втечнен газ, бази и обекти за съхранение и продажби на петролни продукти;
- селскостопански култури, трайни насаждения и горски масиви;
- складови бази и други.

Анализа за възможните пожари, които могат да възникнат и при оценка на риска в различните обекти на територията на общината показва, че е възможно да се стигне до обгазяване и задимяване на големи райони, което да застраши населението с газове, отделящи се при неконтролираното горене и да бъде затруднен маньовърът с техника и хора при провеждане на спасителни действия. Това затруднява евакуацията на хората, намиращи се в района на пожара, което налага своевременно овладяване и потушаване на крупните производствени, транспортни, горски, полски и битови пожари. Затова практиката изисква единно ръководство, насищане с хора и техника за пожарогасене, прецизно и точно прогнозиране на вероятното развитие на пожара и в съответствие с това бърза и навременна професионална реакция.

В действията по овладяване и потушаване на горски и полски пожари и в съответствие с чл.127 в (1) и (2) от Правилника за прилагане на Закона за МВР, е възможно да участват заедно освен специализирани звена на РД ПБЗН, така и специализирани сили и средства на еднолични търговци, получили разрешение за пожарогасителна дейност, юридическите лица и граждани, както и доброволни формирования създадени на основание чл.41 от Закона за защита при бедствия.

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ СЛАЖНИ И ГОЛЕМИ ПОЖАРИ

1. Обекти на територията на Община Варна и критичната инфраструктура

За подобряване на противопожарната устойчивост на промишлените обекти и обекти от критичната инфраструктура, разположени на територията на Община Варна и подобряване на противопожарната култура на населението е необходимо:

- изследване и анализ на риска за възникване на пожари в обекти на територията на Община Варна и обекти от критичната инфраструктура;
- изготвяне на списък за потенциално опасни обекти (ПОО) за възникване на пожари;
 - усъвършенстване на взаимодействието и координацията с държавните органи за обучение на поведение за спазване на противопожарните норми и подготовка на населението за действия при пожари;
- провеждане на съвместен превантивен контрол от общинската, районни администрации и органите на РД ПБЗН – Варна, относно състоянието на пожарната безопасност на жилищните сгради, сгради с масово пребиваване на хора, курортните комплекси, паркове, вилните зони, туристически хижи и други на територията на Община Варна;
- осъществяване контрол по спазване на противопожарните правила и норми в условията на проектиране, строителство и експлоатация на обектите, съгласно действащите нормативни актове.

2. За горските и земеделски масиви

- анализ и оценка на риска за възникване на големи пожари в горите, Национален горски парк „Златни пясъци“ и земеделските масиви;
- организиране на взаимодействие с ръководствата на Държавно горско стопанство – Варна (ДГС) и Национален горски парк „Златни пясъци“ за осъществяване на мероприятия по намаляване на предпоставките за възникване на пожари;
- ежегодно, в началото на жътвените кампании, да се проверява и приема с протокол в техническо и противопожарно отношение селскостопанската техника, складовете и площадките за складиране на зърно, зърносушилници и други съоръжения, които ще вземат участие в поредната кампания от комисии на районните и кметски администрации, съвместно с представители на МЗХ и инспектори от РД ПБЗН – Варна;
 - изготвяне на планове с мероприятия за пожарна безопасност от ръководствата на земеделските кооперации, частните стопани и ползвателите на земеделски земи при подготовката и провеждането на кампанията по прибирането на реколтата;
 - осигуряване от ръководствата на земеделските кооперации, частните стопани и ползвателите на земеделски земи, разделянето на парцели на земеделските масиви на участъци чрез ожънване на посевите, изнасяне на сламата и разораване на ивица с ширина най-малко 10 (десет) метра;
 - осъществяване на ефективен контрол за спазване на забраната за палене на стърнища и извършване на огневи работи, съгласно Наредба 13-2377/15.09.2011г. и Закона за опазване на околната среда;
 - обучение и подготовка на доброволни формирования за участие в гасене на големи пожари;

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ И СЛОЖНИ ПОЖАРИ

1. Превантивни мерки за защита

- провеждане на информационно-разяснителна дейност за формиране на необходимите знания, умения и поведение на населението и пребиваващите туристи за предотвратяване на пожари в населените места и обекти;
- забрана устройването на лагери и къмпингуване в горите, с изключение на разрешените от ДГС и РД ПБЗН места и осъществяване на последващ контрол, съвместно с дирекциите на природни паркове и защитени зони, относно спазването на противопожарните правила от работещите и посетителите в тях;
- осигуряване на своевременно информиране на населението от диспечерите на “В и К – Варна” ООД на РД ПБЗН и ОД на Община Варна, за възникнала авария, ремонт или спиране на водозахранването на населени места и обекти в близост до горски масиви;

- ожъгване и разораване на ивици с ширина най-малко 6 (шест) метра покрай главни, първокласни, второкласни и третокласни пътища, ж.п. линии и горски насаждения на територията на общината преди пожароопасните сезони;
- организиране охрана и наблюдение на посежите, площадките и складовете за зърно и на селскостопанската техника, която остава на полето след работа и оборудване с необходимите съобщителни средства и противопожарни уреди;
- организиране своевременно окосяване на тревни площи, събиране и изхвърляне на окосената трева и суха листна маса и депонирането им на пожарообезопасени места;
- направа на противопожарни просеки и ежегодно почистване на противопожарните ивици и просеки над газопроводи, под електропроводи и до пътища с интензивно движение на селскостопанска, транспортна и друга техника.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА ПРИ ГОЛЕМИ И СЛОЖНИ ПОЖАРИ

Евакуацията на населението трябва да се разглежда като:

- евакуация от помещенията, в които е възникнал пожара;
- евакуация от района на пожара за провеждане на пожарогасителни действия и забрана за влизане в него.

След оповестяване за възникване на пожар задължително всички трябва да напуснат помещенията, в които ги е заварило съобщението. Всеки гражданин, изпълнявайки правилата за поведение и действие при пожар трябва без паника, организирано, по най-бързия начин да напусне сградата, в която се намира.

Извеждането на населението от района на пожара, за освобождаването му и провеждане на пожарогасителни действия се организира и ръководи от ръководителя на място.

За извеждане на населението се определят маршрути, които трябва да са обезопасени, отдалечени от огъня и да не попадат в зона на задимяване.

С извеждане на населението от района на пожара се организира охрана и не се допуска влизане на лица и техника освен тези, които участват в пожарогасителни действия.

Места за временно настаняване:

За временно настаняване на населението, изведено от районите на пожарите се избират места, далеч от района на пожара, на огъня и дима. В тези места при необходимост се развърщат пунктове за първа медицинска помощ. При нужда от по-дългосрочно настаняване на хора, чиито домове са унищожени (изгорели) или сериозно повредени и не стават за обитаване, същите се настаняват в обществени сгради.

За временно настаняване Община Варна разполага със следната леглова база:

- Средношколско общежитие на бул. „Цар Освободител“ № 150 – разполага с 230 легла;
- бунгала в почивна база „Баба Алено“ 22 бр., по 5 легла в бунгало – общо 110 легла;
- почивна база „Черноморец“ – 5 броя бунгала с по четири легла – общо 20 легла.

За настаняване на населението, останало без покрив могат да се ползват и сгради за обществено обслужване, общинска собственост (Приложение №6).

При голям пожар за настаняване на хора, останали без покрив може да се пристъпи към изграждане на палаткови лагери.

Такива лагери могат да бъдат изградени на свободни територии във вилните зони и селищните образувания. Средствата и имуществата за изграждане на палатков лагер се заявяват до Министъра на вътрешните работи чрез Областния управител.

Разчет за развърщане на такъв палатков лагер за 200 човека е посочен в Приложение № 7.

Оценка на нуждите от снабдяване с храна, вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост:

За участниците в пожарогасенето се осигурява питейна вода, която се доставя на място.

Кметът на района или населеното място, където е възникнал пожара изготвя и представя в общинския щаб за изпълнение плана за защита при бедствия, справка с необходимите количества вода и храна и определя мястото на пунктове за раздаването им.

Община Варна осигурява питейна вода и хранителни продукти за бедстващото население от хипер маркети и хранителни борси. При невъзможност за осигуряване се търси помощ чрез ОЦ на РД ПБЗН – Варна.

Разчистване на пътища, направа на просеки и осигуряване на проходимост:

Разчистването на пътищата се извършва за осигуряване на достъп на пожарогасителната техника. При необходимост се пристъпва към изсичане на дървета и направа на просеки за спиране на огъня и/или провеждане на спасителни дейности и извеждане на населението от района. Решението за направа на просеките се взема от ръководителя на място.

Здравеопазване:

Възможности на здравните заведения за оказване на специализирана помощ
Медицинска помощ може да бъде оказана както следва:
- в университетската болница МБАЛ „Св.Марина“, МБАЛ „Св.Анна“, ББАЛ – Варна при ВМА, СБАЛ.

Специализирана медицинска помощ може да бъде оказана както следва:

- МБАЛ на ВМА- клиника термична травма и пластична хирургия
- клиника по токсикология

Легловият фонд на болничните заведения е в Приложение №5.

6.2. Налични запаси

МБАЛ: 7 – 10 дни – за оказване на спешна помощ;

12 – 15 дни – за стационарно болни;

СБОБАЛ: 3 – 4 дни;

СБАГАЛ: лекарствени медикаменти – 7 дни; консумативи – до 30 дни.

Транспорт:

При необходимост от осигуряване на транспорт за извеждане на населението и извозване на пострадали се ползва транспорт от фирма „Градски транспорт“ ЕАД (Приложение № 9).

За извършване обход за разузнаване на територията на Община Варна ще се ползват автомобили, собственост на Община Варна.

Подпомагане и възстановяване:

Кметът на Община Варна организира подпомагане на населението, пострадало при пожара със съдействие от кметовете на райони и села. Назначават се комисии за определяне на пострадалите семейства и необходимостта за подпомагането им. Тези комисии определят и с какво е нужно да се подпомогнат пострадалите. Обобщените справки за потребностите от вода, храна и медикаменти се предават в Щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия.

Непосредственото доставяне и разпределяне на помощите се организира и извършва от кметовете на райони и населени места.

След окончателното потушаване на пожара и приключване на следствените действия за определяне на причините, със заповед на Кмета на Община Варна се назначава комисия за картотекиране на семейства и хора останали без подслон, описване и остойностяване на щетите.

В състава на комисията се включват представители на РД ПБЗН, дирекции ИИБ и ФСД при Община Варна, районната администрация (от района, в който е пожара) и на ОП „Инвестиционна политика“.

Протоколите на комисията и изготвените количествено-стойностни сметки се прилагат към документите за искане на целеви средства за възстановяване на щетите от пожара, от Междуправителната комисия за възстановяване и подпомагане към МС чрез Областния управител.

VI. РЕД ЗА АКТИВИРАНЕ НА ПЛАНА

1. Организация на действията на органите за управление при изпълнението на мерките за защита при пожари

1.1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при пожари

Общото ръководство на действията по защита на населението при крупни пожари на територията на Община Варна се осъществява от Кмета на Община Варна. Тези задължения са регламентирани в ЗЗБ чл. 65 (1) т.1. Дейността на Кмета се подпомага от назначения с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия (чл. 65 (1), т.7 от ЗЗБ), кметовете на райони и населени места, общинската и районни администрации. В дейностите по защита на населението участват и поделенията на основните сили от Единната спасителна система, разположени на територията на Община Варна – РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна, ЦСМП – Варна.

1.2. Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия

Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия е назначен със заповед на Кмета на Община Варна. В състава на щаба са включени основни длъжностни лица от общинската администрация и представители на институции на територията на общината, имащи отношение и привлечени за участие в действията по ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствия. При необходимост Кмета на Община Варна може да привлече допълнително в работата на Щаба длъжностни лица от администрацията, или структури на институции, намиращи се на територията на общината, които не са включени в заповедта и могат да подпомогнат действията по защита на населението при пожари.

При привеждане на Щаба в готовност за работата се заема зала "Варна" в сградата на Община Варна. В залата се развърщат телефонни и факс връзки и се включва интернет мрежа.

Организира се денонощно дежурство и чрез средствата за масово осведомяване се обявяват денонощните телефони, на които в Щаба се приемат сигналите на гражданите. Дежурните в Щаба водят Дневник за приетите сигнали на гражданите и за реакцията по тези сигнали.

2. Отговорни органи и длъжностни лица за евакуация на застрашеното население

Кметът на Община Варна организира и координира евакуацията на застрашеното население от района на пожара (чл.65 (2), т.7 от ЗЗБ). На основание направената оценка за създалата се обстановка се определя мястото за евакуация на пострадалото население от района на пожара и маршрутите за евакуация. Непосредствен изпълнител по извеждането е ръководителят на място.

Отговорни органи и длъжностни лица за евакуация на населението са:

- Кметът на Община Варна – взема решение за временно извеждане на населението и определя мястото, района за извеждане;
- Директорът на РД ПБЗН – Варна;
- Ръководителят на място – ръководи извеждането и действията по пожарогасене;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Директорът на ОД на МВР – Варна – организира охраната на района;
- Кметът на района – организира настаняването на изведеното население в определения район.

3. Снабдяване с храна, вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране снабдяването с вода, храна, лекарства и други необходими за осигуряване на изведеното от разрушения район население са:

- Кметът на Община Варна;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“;
- Директорът на дирекция „Социални дейности“;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- кметовете на райони и населени места.

4. Разчистване на пътища, направа на просеки и осигуряване на проходимост

Отговорни органи и длъжностни лица за разчистване на пътища и осигуряване на проходимост в районите на разрушенията са:

- Директорът на РД ПБЗН – Варна;
- Представител на Държавно горско стопанство;
- Директорът на дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустройство“;
- ръководителя на място – ръководи провеждането на пожарогасенето;
- Директорът на ОД на МВР – Варна – организира охраната на района и не допуска влизането на лица и техника, неучастващи в пожарогасенето и евакуацията в района.

5. Здравеопазване

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране здравеопазването и осигуряване хигиената в районите за временно настаняване са:

- Директорът на Центъра за спешна медицинска помощ – организира оказването на първа медицинска помощ и извеждане на пострадалите от района на пожара до болничните заведения;
- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- началник отделечебни заведения и ДУЗ“;
- Директора на РЗИ – Варна (представител на РЗИ в Щаба за изпълнение на плана за защита на Община Варна);
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“.

За осигуряване здравето на населението настанено във временните райони се привличат и екипи от здравните заведения на територията на Община Варна.

6. Транспорт

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране и осигуряване на транспорт за извозване на населението в районите за временно настаняване са:

- Директорът на дирекция „Общинска собственост, икономика и стопанска дейност“;
- Директорът на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“;
- Управителите на транспортни фирми, предвидени за извозване на населението в Плана за защита при пожари от застрашения от пожара район.

7. Възстановяване и подпомагане

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране възстановяване и подпомагане на пострадалото население са:

- Кметът на Община Варна;
- Директорът на дирекция „Управление на собствеността“;
- Директорът на дирекция „Инженерна инфраструктура и благоустройство“;
- Директорът на дирекция „Социални дейности“
- Директорът на дирекция „Здравеопазване“;
- Директорът на дирекция „Финанси и бюджет“;
- Директорът на дирекция „Финансово – стопански дейности“;
- кметовете на райони и населени места;
- Директорът на ОП „Инвестиционна политика“.

В случаите на възстановяване на унищожени частни имоти се създава комисия, която да направи обстойни количествено – стойностни сметки и подготви документи за искане на целева помощ чрез Областния управител от Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

8. Законност и ред

8.1. Длъжностно лице, отговарящо за реда и законността

Длъжностното лице, отговарящо за реда и законността е Директорът на ОД на МВР – Варна. За територията на Община Варна, действията по осигуряване на реда и законността се ръководят от началниците на РУП

8.2. Координация и съгласуване на дейността на специализираните изпълнителни органи и длъжностното лице от общинската администрация, отговарящо за реда и законността
Координацията и съгласуването на действията на изпълнителните органи поддържащи реда и законността на територията на общината се изпълнява от Директора на дирекция „Управление на сигурността и контрол на обществения ред“.

VII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ГОЛЕМИ ПОЖАРИ

Средства за реагиране и ресурси, необходими за ликвидиране на пожари на територията на община Варна са:

А. Сили и средства на държавните структури

Регионална дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението” с три районни служби:

- I РС ПБЗН 3 екипа на дежурство
- II РС ПБЗН 1 екип на дежурство
- III РС ПБЗН 2 екипа на дежурства
- Група спасителни дейности

В РД ПБЗН е организирано денонощно дежурство на 6 автомобила с 18 пожарникари и 2 екипа от 4 спасители с 20 автомобила в готовност. До 1 час се съберат 40 спасители.

Терем “Флотски арсенал” АД

Военноморска база – Варна

Доброволно формирование на Община Варна – 36 доброволеца

- специализирани групи на Държавно горско стопанство – Варна;
- доброволно формирование на Община Варна (по 33Б) – 36 човека;

Допълнителна техника, привличана за оказване на помощ

От фирмите, с които Община Варна има сключени договори се привлича допълнителна техника, специализирани машини (булдозер, багер, товарни автомобили, водоноски) за оказване на помощ и осигуряване допълнителни количества вода за пожарогасене.

(Вида и броя на техниката са посочени в Приложение № 21)

Д. Ред за привличане на допълнителни сили и средства

Кметът на Община Варна, при необходимост, може да привлича сили и средства на едноличните търговци, , както и/или да изисква включване на допълнителни сили и средства на основните и други съставни части на Единната спасителна система, извън територията на общината, чрез Оперативния център на РД ПБЗН – Варна. (съгласно чл.29,ал.1.точка 4 от 33Б).

В случаи на необходимост от включване на части от модулните формирования на ВМС, Кметът с факс, директно към Командира на ВМС, иска включване на модулното формирование на ВМС.

VIII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЩИТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ

1. Оповестяване и привеждане в готовност на силите за реагиране

Оповестяването за възникване на пожар се осъществява на **тел.112**

Координаторът на 112 оповестява ОЦ на РД ПБЗН – Варна, а той оповестява:

- I РС ПБЗН;
- II РС ПБЗН;
- III РС ПБЗН;
- Сектор СОТ.

След изпращане на екипите на РД ПБЗН, ОЦ на МВР – Варна оповестява:

- Оперативен дежурен на ОД на МВР;
- Оперативен дежурен на Община Варна – телефони за оповестяване:

052/820 112; 052/820 204.

Оперативният дежурен на Община Варна незабавно информира Кмета на Община Варна, Директора на дирекция "Управление на сигурността и контрол на обществения ред", началника на отдел "Дейности по защита на населението" и Оперативният дежурен на Областна администрация Варна.

Началникът на отдел "Дейности по защита на населението" – дирекция "Управление на сигурността и контрол на обществения ред", след информиране и получаване на указания от Кмета на Община Варна, разпорежда на ОД на Община Варна за оповестяване на ръководството и/или Щаба за изпълнение общинския план за защита на населението.

При необходимост или получаване на информация за пострадали хора от населението или от екипите, извършващи пожарогасенето незабавно се оповестява ЦСМП на тел:112.

Извикване на допълнителни средства и ресурси става по решение на Кмета на Община Варна чрез началника на отдел "Дейности по защита на населението" – дирекция "Управление на сигурността и контрол на обществения ред" или ОД на Община Варна от тел: 052/820 112; 052/648 112.

2. Извикване на специализираните (гасаческите) групи на Държавно горско стопанство

Дейността по оповестяване, оборудване на групите с транспорт, свързочни и противопожарни средства се организира от Директора на Държавно горско стопанство. При получаване на сигнал за горски пожар на мястото му се изпраща групата, която извършва предварително разузнаване и предприема първоначални гасителни действия.

3. Извикване на доброволците от доброволното формиране на Община Варна

Извикването на доброволното формиране става със заповед на Кмета на Община Варна.

Мястото за явяване на доброволците от доброволното формиране се определя от Кмета на Община Варна, а района на действията им в зоната на използване се определя от ръководителя на място. Същият преди въвеждане на доброволните формирования в зоната на пожара е длъжен да провери екипировката и да извърши кратък инструктаж на личния състав.

Ръководителят на място следи за стриктното спазване на правилата за безопасност при участието на доброволците в пожарогасенето.

Кметът на Община Варна ежедневно изготвя информация за станалото събитие и предприетите мерки, която изпраща до Областния управител (факс 052/632-365) и до Министерството на вътрешните работи (чл.66 от ЗЗБ).

IX. РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

1. Система за оповестяване

1.1. Налична система за оповестяване

На територията на град Варна има изградена акустична система за оповестяване при опасност или възникване на бедствие. Тя е дублирана със сиренна система, която се задейства централизирано от Оперативния център на ГД ПБЗН – София. Населените места на общината се оповестяват чрез централно и локално задействане на сирени.

При възникване на крупни пожари чрез ОЦ на РД ПБЗН може да се използва изградената акустична система за оповестяване

1.2. Оповестяването за възникване на пожар

Оповестяването за възникване на пожар се осъществява на **тел.112.**

Задължение на всеки гражданин е при възникване на пожар незабавно да сигнализира на телефон 112. Сигналът от 112 се предава в ОЦ на РД ПБЗН – Варна, от който се оповестяват силите на РД ПБЗН – Варна.

А. Органи за управление

Основните длъжностни лица (Кмет на Община, Заместник-кмет, отговарящ по въпросите за строителството и по сигурността, секретар на Щаб за изпълнение общинския план за защита на населението, Оперативен дежурен на Община Варна, кметовете на райони и населени места) са включени в Националната мрежа за оповестяване при бедствия и могат да бъдат оповестени от ОЦ на РД ПБЗН – Варна за възникнал крупен пожар. Ръководният състав на общинската администрация (Заместник-кметове, Директори на дирекции) се оповестяват по указание на Кмета на Община Варна от Оперативния дежурен. След оповестяването им той докладва за тези от тях, които не са получили сигнала (не са оповестени).

Б. Щаб за изпълнение общинския план за защита на населението

Щаба за изпълнение общинския план за защита на населението се оповестява и привежда в готовност само по заповед на Кмета на Община Варна. Оповестяването на членовете на щаба се извършва от Оперативния дежурен на Община Варна.

В. Сили за реагиране

Оповестяването за възникнал крупен пожар и привеждането в готовност за извършване на спасителни и пожарогасителни действия на основните сили на ЕСС – РД ПБЗН – Варна, ОД на МВР – Варна и ЦСНМ – Варна, се осъществява от ОЦ на РД ПБЗН – Варна. Оповестяване и включване на допълнителни сили за оказване на съдействие и подпомагане, ограничаване, овладяване и потушаване на пожара се извършва по указание на Кмета Община Варна, съобразно създалата се обстановка и взетото решение за действие посредством Оперативния дежурен на Община Варна.

Доброволното формиране на Община Варна за участие в пожарогасителните и възстановителни дейности се оповестява след заповед на Кмета на Община Варна от служители на отдел „Дейности по защита на населението“. Оповестяването се организира от началник отдел „Дейности по защита на населението“.

Г. Население

При възникване на пожар и разрастване на огнището или при възникване на няколко огнища, заплашващи живота и здравето на хората се пристъпва към незабавно информиране на населението. Оповестяването на населението се осъществява със задействане на сирените и излъчване на гласови съобщения от дежурния в ОЦ на РД ПБЗН – Варна.

В изпълнение на чл. 65 (2), т.4 от ЗЗБ Кметът на Община Варна извършва обмен на информация с ОЦ на РД ПБЗН – Варна за по-добро изясняване на обстановката и подготовка на съобщение за населението.

Допълнителна информация и указания към населението се предава от пресцентъра на Община Варна чрез местните електронни медии. При невъзможност за използване на средствата за масова информация чрез ОЦ на МВР – Варна се търси възможност за оповестяване на населението посредством специални, оборудвани с мегафони леки автомобили на ОД на МВР – Варна или РД ПБЗН – Варна.

2. Организация на комуникацията

Налични средства и възможности за комуникация.

За осигуряване на комуникация се използват:

- телефонната мрежа на БТК АД – за връзка с Оперативните дежурни на Областния управител, на районите, населените места и ОЦ на МВР – Варна;
- свързка с техническия комплект за оповестяване – с Оперативните дежурни на Областния управител, на районите и Пристанище Варна;
- УКВ мрежа с радиотелефони „Лен-Б“ – за връзка с Оперативните дежурни на Областния управител, на районите и складовата база за индивидуални средства за защита в с.Каменар;
- мобилна връзка между Оперативните дежурни и ръководният състав в Община Варна и районите;
- проводна свързка между Оперативния дежурен на Областния управител и Оперативния дежурен на Община Варна;
- интернет връзка с всеки интернет потребител.

Сред населението се обявява „горещ“ телефон“, на който се приемат обаждания на граждани във връзка с необходимост от помощ на пострадали от пожара или друга информация свързана с бедствието. Номерът на „горещия“ телефон се обявява непрекъснато по електронните медии.

Силите и средствата за гасене на пожари на територията на Община Варна са

А. Сили и средства на държавните структури

- Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" с три районни служби:

I РС ПБЗН

- 2 бр. противопожарни автомобили
- 1 бр. автоподемник
- 1 бр. автомеханична стълба
- 9 пожарникари

II РС ПБЗН

- 1 бр. противопожарен автомобил
- 1 бр. автомеханична стълба
- 3 пожарникари

III РС ПБЗН

- 2 бр. противопожарен автомобил
- 6 пожарникари

Група спасителни дейности

- 20 автомобили
- 4 спасители, до 1 час се увеличават на 40 спасители.

Организирано е денонощно дежурство на 6 автомобили с 18 пожарникари. Общо сили и средства за реакция след оповестяването: 6 бр. противопожарни автомобили в това число 2 бр. автомеханични стълби, един автоподемник, 20 спасителни автомобили, 18 пожарникари и 4 спасители, като до 1 ч. броя на спасителите нараства на 40.

- Терем "Флотски арсенал" АД

- 1 бр. пожарен автомобил с екип 3-ма човека

- Военноморска база - Варна

- противопожарен модул с 1бр. противопожарен автомобил с 20 човека личен

състав

- 1бр. линейка
- 1бр. цистерна за вода

- Гасачески групи на Държавно горско стопанство

- Сили и средства на Община Варна

№ по ред	наименование на силите	наименование на структурата	място за събиране
1.	аварийна група	общинска администрация	Община Варна
2.	групи за обход	общинска, районни и кметски администрации	Община Варна
3.	доброволни формирвания	жители на град Варна	Община Варна

Х. ПРОЦЕДУРИ И ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

Посочените в т.VIII средства и ресурси на Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - Варна за гасене на пожари на територията на Община Варна са в денонощна готовност, а останалите според конкретната необходимост, се привличат по преценка на Кмета на Община Варна, в зависимост от плановете им за привеждане в готовност.

Финансовото осигуряване на плана е от Бюджета на Община Варна.

Средствата за превантивната дейност и дейностите по ликвидиране на последствията са планирани в дейност "Отбрана и сигурност".

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ОД МВР – ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

РД ПБЗН – РЕГИОНОЛНА ДИРЕКЦИЯ ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

СЕКТОР „СОД“ – СЕКТОР „СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ“

ОП – ОБЩИНСКА ПОЛИЦИЯ

НКЖИ – НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

РИОСВ – РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ЦСМП – ЦЕНТЪР ЗА СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

ОДБХ – ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

БЧК – БЪЛГАРСКИ ЧЕРВЕН КРЪС

РЗИ – РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ

РДГ – РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ НА ГОРИТЕ

РВД – РЪКОВОДСТВО НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

ДФ – ДОБРОВОЛНО ФОРМИРОВАНИЕ

МА – МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

ЮЛ – ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ